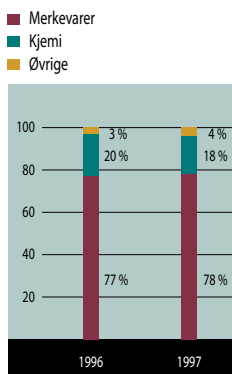

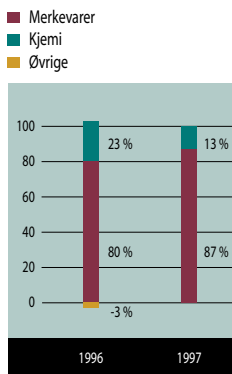
Dette er Orkla

OMSETNING PR. VIRKSOMHETS-OMRÅDE

Totale driftsinntekter
1996: 25.998 mill. kroner
1997: 30.970 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Driftsresultat (ekskl. andre inntekter og kostnader)
1996: 1.896 mill. kroner
1997: 2.432 mill. kroner

ORKLA-KONSERNET

Orkla er Norges nest største børsnoterte selskap målt i kapitalisert verdi (29,9 mrd. kroner pr. 31.12.1997) og har sin virksomhet innenfor kjerneområdene Merkevarer, Kjemi og Finansielle Investeringer. Fra begynnelsen av 1980-tallet og frem til i dag har konsernet hatt en betydelig vekst. Omsetningen har økt fra 1,2 mrd. kroner i 1982 til 31,0 mrd. kroner i 1997, mens resultat pr. aksje økte fra kr 0,80 til kr 53,20. I 1997 var 53 % av konsernets omsetning utenfor Norge. Orkla hadde ved utgangen av 1997 23.946 ansatte, hvorav 49 % utenfor Norge.

UTVIKLINGSRETNING

Orkla skal med utgangspunkt i konsernets kompetanse innen merkevarer, kjemi og finans vokse videre innen produkt- og markedsområder der mulighetene er gode for å bli foretrukket av kunder og forbrukere.

Orklas vekststrategi krever en stadig forbedring og utvikling av konsernets kjernekompetanse. I årene fremover skal Orkla derfor satse ytterligere på systematisk kompetanseoppbygging gjennom felles opplæring, trening og overføring av kunnskap og erfaring. I tillegg prioriterer Orkla utvikling av en god bedriftskultur basert på markedsnærhet og vilje til kvalitet, effektivitet og kontinuerlig forbedring.

Merkevarerområdet vil befeste sin posisjon som den ledende leverandøren av merkevarer til nordiske husholdninger. Fremtidig vekst skal primært skje ved økt satsing på de mest suksessrike produktgruppene

og gjennom gradvis vekst utenfor Norden, hovedsakelig i utvalgte markeder i Øst-Europa.

Kjemiområdet skal utvikles videre innen globale nisjer primært basert på fin- og spesialkjemi. Ytterligere satsing på kundetilpassede og høyforedledede produkter samt økt spesialisering skal bedre lønnsomheten og samtidig redusere konjunkturfølsomheten ytterligere.

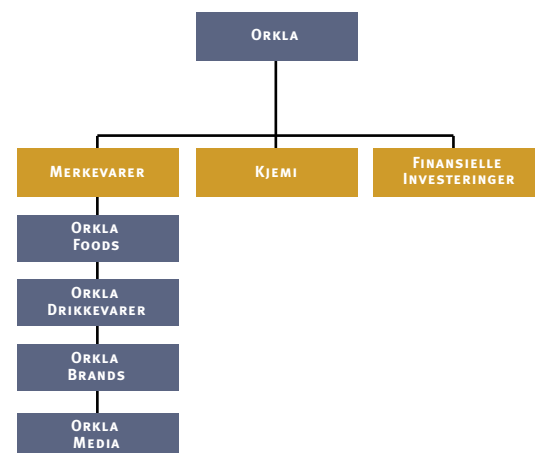
Orkla skal med utgangspunkt i sitt sterke analysemiljø fortsatt være en betydelig egenkapitalinvestor med langsiktig fokus, hovedsakelig i Norden.

HISTORIE

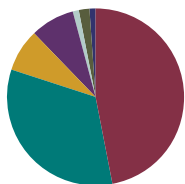
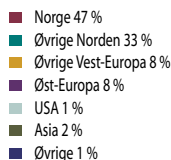
Orkla kan spore sine røtter tilbake til kisgruvene på Løkken Verk, som startet opp i 1654. Frem til begynnelsen av 1980-årene var gruvedriften konsernets hovedvirksomhet. Finansielle investeringer og en begynnende mediavirksomhet preget etterhvert også selskapet.

I 1986 fusjonerte Orkla Industrier med Borregaard. I tillegg til treforedling og kjemi eide Borregaard flere sterke merkevarerområder. Fusjonen dannet med denne bakgrunnen fundamentet for dagens strategi med satsing innen hovedområdene Merkevarer, Kjemi og Finansielle Investeringer. Etter fusjonen i 1986 gjennomførte Orkla en restrukturering av merkevarerområdene, mens Borregaard ble reorganisert til en global nisjeproducent innen spesial- og finkjemi.

Orkla Borregaard og Nora Industrier fusjonerte i 1991. Dette forsterket Orklas posisjon innen merke-

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

Totale driftsinntekter
30.970 mill. kroner

varer i Norge betydelig og la grunnlaget for ekspansjon i det nordiske merkevaremarkedet. Gjennom fusjonen ble matvare- og snacksvirksomheten styrket og den norske drikkevarevirksomheten samt sjokolade- og sukkervarevirksomheten ble bragt inn i konsernet. Også denne fusjonen ble etterfulgt av omfattende restruktureringer samt kjøp og salg av virksomheter.

I 1995 overtok Orkla de svenske matvare-selskapene Procordia Food og Abba Seafood. Samtidig ble svenske Pripps og norske Ringnes fusjonert til det felles eide drikkevareselskapet Pripps Ringnes. I 1997 overtok Orkla den resterende del av

Pripps Ringnes. Oppkjøpet befestet Orklas posisjon i Norden. Samtidig styrket konsernet sin posisjon i Øst-Europa.

I løpet av 1990-årene har Orklas merkevarevirksomhet i Øst-Europa hatt en markant utvikling. Konsernets aktiviteter er primært konsentrert rundt Orkla Medias virksomhet i Polen og Baltic Beverages Holdings (BBH) bryggervirksomhet i Baltikum, Russland og Ukraina.

Spesialisering av kjemivirksomheten har skutt fart i 1990-årene.

Merkevarer

	1997	1996	1995	1994	1993
Driftsinntekter ¹⁾	24.296	20.057	16.202	14.288	12.158
Driftsresultat ¹⁾	2.116	1.514	1.134	972	931
Driftsmargin	8,7%	7,5%	7,0%	6,8%	7,7%
Avkastning på anvendt kapital	13,9%	15,0%	15,4%	15,8%	20,0%

Eksklusive poster av engangskarakter
1) Mill. kroner

Merkevarer står for cirka 80 % av konsernets samlede omsetning og omfatter områdene Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media.

Orkla Foods er den ledende leverandøren av industrielt fremstillede matvarer til dagligvarehandel og storhusholdning i Norden. Orkla er markedsledende innenfor produktgruppene dypfryst pizza, ketchup, juice, syltetøy og konserverte grønnsaker. I tillegg har Orkla sterke posisjoner innen produktgruppene dypfryste ferdigretter, cerealer, brød og gjær i Norge, samt foredlede potetprodukter og sjømat i Sverige.

Orkla Drikkevarer er gjennom Pripps Ringnes markedsleder for øl og mineralvann og nest største brusleverandør i Sverige og Norge. Baltic Beverages Holding (50 % eiet) er den ledende ølprodusenten i Baltikum og Russland.

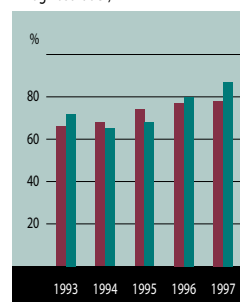
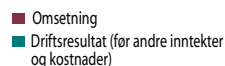
Orkla Brands omfatter flere virksomheter med marketing-intensive produkter, og er markedsleder innen de fleste av sine produktgrupper. Orkla er Nordens største leverandør av kjeks, med virksomheter i Norge, Sverige og Finland. Vaskemidler og tran

har nummer en-posisjoner, mens sjokolade og snacks har solide nummer to-posisjoner i Norge. I Danmark er Orkla markedsleder for snacks.

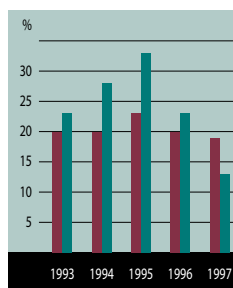
Orkla Media omfatter aviser, ukeblader og direkte markedsføring, og er tredje største medieselskap i det norske markedet. Avisvirksomheten i Norge består av lokalaviser med nummer én-posisjoner. I tillegg har mediavirksomheten en solid stilling i det norske ukebladmarkedet. Orkla Media er i dag også den nest største aktøren i det polske avismarkedet.

MERKEVAREOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT

KJEMIOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT

■ Omsetning
■ Driftsresultat (før andre inntekter og kostnader)

INVESTERINGSOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS BALANSE OG RESULTAT FØR SKATT

■ Balanse
■ Resultat før skatt

Kjemi

	1997	1996	1995	1994	1993
Driftsinntekter ¹⁾	5.733	5.161	5.033	4.323	3.739
Driftsresultat ¹⁾	324	441	543	413	301
Driftsmargin	5,7%	8,5%	10,8%	9,6%	8,0%
Avkastning på anvendt kapital	9,9%	15,4%	20,5%	18,9%	15,7%

Eksklusive poster av engangskaraktér
1) Mill. kroner

Orklas kjemivirksomhet, Borregaard, består av områdene Spesialkjemi, Finkjemi og Tilsetningsstoffer, og utgjør cirka 20 % av konsernets omsetning.

Spesialkjemi er verdensledende innen ligninbaserte binde- og dispergeringsmidler for anvendelse i blant annet betong, tekstilfargestoffer, dyrefôr og landbrukskjemikalier, samt leverandør av spesialcellulose for kjemisk videreføring. Satsing på forskning og utvikling innen spesialcellulose har frembrakt høyt foredlede produkter, og gitt spesialcellulose en ledende markedsposisjon i Europa.

Innen finkjemi er Borregaard en ledende leverandør av avanserte finkjemikalier til farmasøytisk industri og næringsmidler. Forretningsområdet er foretrukket samarbeidspartner med ledende internasjonale farmasiselskaper innen sine kjerneteknologier.

De viktigste produktområder innen tilsetningsstoffer er spiseoljer, fett og proteiner til næringsmiddelindustri og forproduksjon.

Orkla besitter også betydelige ressurser i skog og vannkraft.

Finansielle Investeringer

	1997	1996	1995	1994	1993
Resultat før skatt ¹⁾	1.156	1.099	498	350	273
Verdipapirporteføljen:					
Markedsverdi ¹⁾	14.410	11.043	8.761	8.194	7.361
Kursreserve før skatt ¹⁾	6.222	4.612	3.019	2.663	2.473
Verdijustert egenkapital ¹⁾	11.542	8.909	6.125	5.252	4.690
Avkastning	24,5%	32,5%	12,7%	9,5%	67,0%

1) Mill. kroner

Orkla eier en av Norges største aksjeporteføljer. Pr. 31.12.1997 var markedsverdien 14,4 mrd. kroner, hvorav cirka 6,2 mrd. kroner var urealisert kursreserve før skatt. Verdijustert egenkapital for investeringsporteføljen (markedsverdi fratrukket gjeld) var cirka 11,5 mrd. kroner.

Gjennom investeringsvirksomheten har Orkla opparbeidet en bred kontaktflate mot norske og internasjonale finansmarkeder. Denne innsikten bidrar også til utviklingen av konsernets industrivirksomhet. Samtidig gir nærheten til et industrielt miljø investeringsvirksomheten tilgang til kunnskap og vurderinger som vanligvis ikke tilfaller en porteføljeinvestor. Denne tosidigheten er av stor verdi for hele konsernet.

Gjennom selskapet Orkla Finans tilbys fondsmegling og andre finansielle tjenester.

Etter driftsmessig og finansiell konsolidering av konsernet i 1996, ble 1997 preget av vekst, spesielt for merkevareområdet. Full overtagelse av Pripps Ringnes i februar 1997 befestet Orklas markedsposisjon i Norden og styrket konsernets stilling i Øst-Europa. Samtidig bidro Investeringsområdet med en betydelig verdiskapning. Resultat pr. aksje økte med 46 % til kr 53,20 (fullt utvannet).

Orkla har i de senere år i hovedsak lånefinansiert sin ekspansjon. Et stadig lavere rentenivå i den samme perioden har derfor vært gunstig for konsernet.

Aksjonærene i Orkla oppnådde i 1997 en god avkastning på sine aksjer. Kursstigningen var cirka 42 %, og den samlede avkastningen hensyntatt utbytte ble cirka 43 %.

Konsernets strategi med de tre kjerneområdene merkevarer til forbrukere, kjemi og finansielle investeringer er videreført.

RESULTATUTVIKLING

Resultat før skatt og minoritetsinteresser økte med 1.106 mill. kroner (+46 %) til 3.537 mill. kroner.

Deler av resultatveksten kan henføres til poster av engangskaraktér. Totalt utgjorde disse 545 mill. kroner, mot 20 mill. kroner i 1996. Resultatveksten eksklusive disse postene ble 24 %. Postene av engangskaraktér er spesifisert i note 12 i regnskapet.

Resultat pr. aksje økte med 46 % til kr 53,20 (fullt utvannet). Korrigeres det for poster av engangskaraktér var veksten 18 %. Styret er tilfreds med konsernets resultatutvikling, og foreslår å dele ut utbytte med kr 8,50 pr. aksje. Dette representerer en økning på 21 % fra 1996. Styret vil på generalforsamling den 7. mai

1998 også foreslå å splitte aksjen i fire, for derved å øke aksjens likviditet.

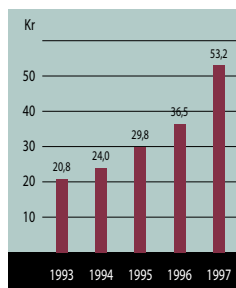
Konsernets driftsinntekter ble 31,0 mrd. kroner, en økning på 19 % (5,0 mrd. kroner) fra 1996. I løpet av perioden er det kjøpt og solgt virksomheter som forklarer cirka 4,1 mrd. kroner av veksten. Det største kjøpet var overtagelse av de resterende interesser i Pripps Ringnes. Ferskvarer virksomheten i Orkla Foods ble solgt høsten 1997, fordi denne type produkter var lite egnet for utvikling av sterke merkevarer. Omsetningsveksten (omregnet til konstante valutakurser) for videreført virksomhet var cirka 5 %. Den kan i hovedsak relateres til volumvekst og endret produktmiks for merkevarer virksomheten samt en sterk omsetningsvekst for Tilsetningsstoffer (Kjemi). Konsernets internasjonaliseringsstrategi ble videreført i 1997. Andel av omsetning utenfor Norge utgjorde cirka 53 %. Salgsinntekter fra Øst-Europa utgjorde cirka 8 % av total omsetning, hvilket er en fordobling fra 1996.

Konsernets driftsresultat ble 2.613 mill. kroner, mot 1.916 mill. kroner i 1996 (+36 %). Resultatøkningen fra 1996 er påvirket av poster av engangskaraktér, kjøpte og solgte virksomheter samt endrede valutakurser. Korrigert for disse forholdene ble veksten i driftsresultatet 14 %, hvilket var noe høyere enn for 1996. Den underliggende veksten for merkevareområdet på 23 % er på linje med veksten for 1996. Kjemiområdet hadde resultat tilbakegang (-31 %).

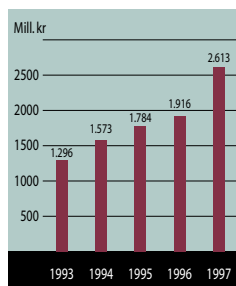
Andre inntekter og kostnader utgjorde 181 mill. kroner i 1997. Hovedpostene er knyttet til avvikling av avtalen med The Coca-Cola Company (TCCC) og restruktureringsavsetning for Ringnes (netto 171 mill. kroner) samt salgsgevinster knyttet til avhendelse av virksomheter utenfor kjerneområdene. Innen Kjemi er ikke strategisk virksomhet nedskrevet med 50 mill. kroner.

Konsernets driftsmargin ble 8,4 %, mot 7,4 % i 1996. Justert for andre inntekter og kostnader ble driftsmarginen for konsernets industriaktiviteter bedret med 0,5 %-poeng til 7,6 %. Merkevareområdet økte driftsmarginen med 1,2 %-poeng til 8,7 %. De fleste områdene viste fremgang. Utviklingen var mest positiv for drikkevarer virksomheten, som følge av fortsatt lønnsom vekst for Baltic Beverages Holding (BBH) i Baltikum og Russland. Svakere resultater medførte en svekkelse av kjemiområdets driftsmargin med 2,8 %-poeng til 5,7 %.

RESULTAT PR. AKSJE
(FULLT UTVANNET)

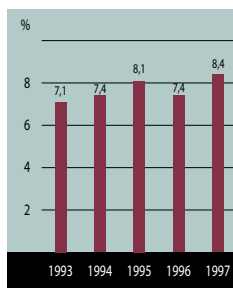

DRIFTSRESULTAT KONSERNET

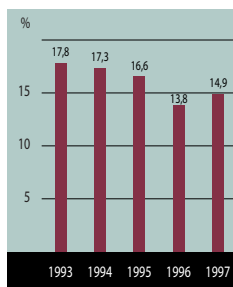

Inkl. andre inntekter og kostnader

DRIFTSMARGIN KONSERNET

AVKASTNING PÅ ANVENDT KAPITAL INDUSTRIOMRÅDET

Resultatet fra tilknyttede selskaper ble 442 mill. kroner, mot 97 mill. kroner i 1996. Den sterke fremgangen skyldes primært Orklas andel (41,8 %, tilsvarende 283 mill. kroner) av gevinst fra Jotuns salg av selskapets polymervirksomhet. Resultatandel fra Hartwall utgjorde 28 mill. kroner, etter belastning av goodwillavskrivninger på 29 mill. kroner.

Konsernets netto finansposter på 394 mill. kroner, var på nivå med 1996. En lavere lånerente kompenserer for økt gjeld som følge av full overtagelse av Pripps Ringnes. Mottatte utbytter knyttet til investeringsporteføljen (292 mill. kroner) ble 47 mill. kroner lavere enn året før. Inkludert i netto finansposter er også en gevinst på 61 mill. kroner som følge av avhendelsen av bryggeriet Hansa.

Konsernets resultat før skatt ble 3.537 mill. kroner, en økning på 46 % fra 1996. Skattekostnaden utgjør 863 mill. kroner, tilsvarende 24,4 % av resultat før skatt. Skattesatsen er lav som følge av en høy resultatandel fra tilknyttede selskaper (hvor resultatandelen er inkludert etter skatt), samt avhendelse av industrivirksomhet med lav skattekostnad. Minoritetenes andel av resultat etter skatt økte fra 38 mill. kroner i 1996 til 112 mill. kroner i 1997. Økningen skyldes minoritetsandelene i BBH.

NÆRMERE OM DE ENKELTE VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Industriområdets resultat før skatt ble 2.381 mill. kroner, som er 1.049 mill. kroner høyere enn i 1996. Justert for poster av engangskarakter ble resultatveksten 40 %. Industriområdets avkastning på anvendt kapital ble 14,9 %, mot 13,8 % i 1996.

Orkla Foods' driftsresultat før poster av engangskarakter ble 655 mill. kroner, mot 608 mill. kroner i 1996. Arbeidet med å realisere synergier på nordisk basis følger de opprinnelige planene. Deler av synergigevinstene reinvesteres i merkevarebygging, forbedret kostnadseffektivitet og fortsatt internasjonalisering. Resultatveksten på 8 % skyldes fremgang for den nordiske virksomheten, hvor volumvekst og økte markedsandeler i Norge bidro spesielt positivt. Utviklingen i det svenske markedet var mer blandet. Dette skyldes dels økt konkurranse innen EU og dels et svakt storhusholdningsmarked. Abba Seafood gjennomførte i løpet av 1997 en betydelig omlegging av sin virksomhet. Konsentrasjon om færre produkter og markeder samt sterk kostnadsfokusering bidro til klar resultatfremgang. Matvarevirksomheten uten-

for Norden er samlet i en ny internasjonal divisjon. Investeringer knyttet til restrukturering samt produkt- og markedsutvikling ga et negativt resultat i 1997.

Drikkevarevirksomheten ble positivt påvirket av sterk volumvekst i BBH og en varm sommer. Driftsresultatet ble negativt påvirket av overgang til leieproduksjon for The Coca Cola Company. Resultatet økte fra 300 mill. kroner i 1996 til 799 mill. kroner i 1997. Av resultatveksten på 499 mill. kroner forklarer full overtagelse av Pripps Ringnes 376 mill. kroner. Den øvrige veksten kan i hovedsak relateres til sterk resultatvekst for BBH. Konkurransen i det nordiske drikkevaremarkedet er hard. Driftsresultatet (før goodwillavskrivninger) for den nordiske virksomheten økte likevel med 17 mill. kroner til 529 mill. kroner. Volumvekst for Ringnes, fremgang for egne brus- og vannprodukter i Norge og Sverige samt bedre pris- og produktmikts for øl i Sverige bidro til fremgangen. Konsernets andel (50 %) av BBH's driftsresultat økte fra SEK 164 mill. til SEK 475 mill. Fokusering på produkt- og kvalitetsforbedringer, styrket distribusjon samt en generell positiv markedsutvikling for øl, spesielt i Russland, bidro til å styrke lønnsomheten.

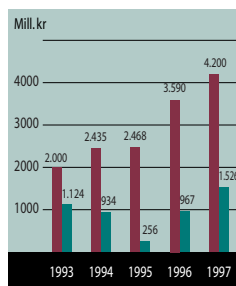
Det ble i 1997 inngått en avtale med PepsiCo om et lisenssamarbeid for det svenske markedet senest fra år 2001, da PepsiCos avtale med nåværende partner opphører. Det pågår også samtaler om et mulig samarbeid på det norske markedet.

Driftsresultatet (før poster av engangskarakter) for Orkla Brands ble 458 mill. kroner, mot 431 mill. kroner for 1996. Alle virksomheter innen området hadde resultater som var bedre enn eller på linje med 1996, med unntak av Snacks. En positiv prisutvikling for enkelte råvarer og produktivetsforbedringer, som følge av investeringer i nye anlegg og ny teknologi, førte til resultatfremgang. Fortsatt økte investeringer i reklame og markedsrettede aktiviteter bidro til å opprettholde markedsandelene i generelt svakt voksende markeder.

Orkla Media økte driftsresultatet (før poster av engangskarakter) med 29 mill. kroner til 204 mill. kroner i 1997. Resultatveksten kan i hovedsak henføres til vekst i annonsemarkedet for dags- og ukepresse. Lavere papirpriser og produktivetsforbedringer for Ukepresse bidro også positivt. Orkla Media's polske virksomheter hadde resultat-

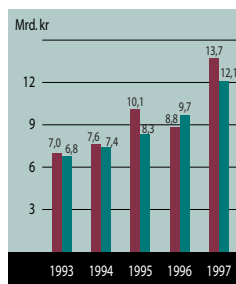
KONTANTSTRØM INDUSTRIOMRÅDET

■ Kontantstrøm fra driften
■ Netto fornyelses- og miljø-
investeringer

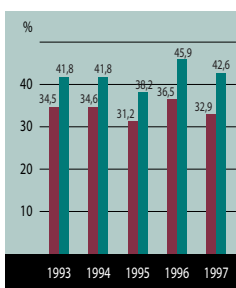
GJELD OG EGENKAPITAL

■ Netto rentebærende gjeld
■ Egenkapital (inkl. min. int.)

EGENKAPITALANDEL

■ Bokført
■ Inkl. kursreserve

fremgang, som kan tilskrives helårseffekt av avisen Rzeczpospolita og et voksende annonsemarked. Orkla Media's driftsresultat for 1997 ble negativt påvirket av konsernets engasjement innen lokal TV/radio og elektronisk publisering.

Kjemiområdets driftsresultat før poster av engangskaraktér ble 324 mill. kroner i 1997, hvilket er 117 mill. kroner lavere enn året før. Resultatfremgang for Lignin og Tilsetningsstoffer oppveide ikke tilbakegangen for Spesialcellulose og Finkjemi.

Økt salg av høyforedlede produkter, og en styrket USD, bidro til fortsatt resultatvekst for Lignin. Tilsetningsstoffer hadde en markert vekst både i salg og driftsresultat. Gode råvaredisposisjoner og sterk vekst i salget av spesialfett til Øst-Europa forklarer fremgangen. Resultatet for Spesialcellulose ble i 1997 negativt påvirket av lavere priser og redusert produksjon som følge av innkjøringsproblemer knyttet til det nye anlegget for høyforedlet masse. For Finkjemi skyldes resultatnedgangen primært redusert salg av mellomprodukter til diagnostika.

I 1997 gikk 13 % av Kjemiområdets omsetningen til Asia, primært innenfor områdene Lignin og Spesialcellulose. Den økonomiske krisen i Asia skaper noe usikkerhet rundt den fremtidige prisutviklingen for enkelte av de foredlede produktene.

Investeringsområdets verdijusterte avkastning ble 24,5 %, mot 32,5 % i 1996. Oslo Børs Totalindeks steg i løpet av 1997 med 31,5 %. Områdets verdijusterte resultat før skatt ble 2.766 mill. kroner, hvorav 1.156 mill. kroner (42 %) utgjør det regnskapsmessige resultatet. De øvrige 1.610 mill. kroner fremkommer som økning av urealiserte gevinster knyttet til Investeringsporteføljen. I tillegg antas konsernets eiendomsprosjekter på Skøyen-området i Oslo å ha hatt en positiv verdiutvikling. Markedsverdien av porteføljen pr. 31.12.1997 var 14.410 mill. kroner og urealiserte gevinster utgjorde 6.222 mill. kroner. Orkla Finans-gruppen hadde i 1997 en markert resultatfremgang, og befestet dermed sin sterke posisjon.

Konsernets resultat er belastet med poster knyttet til Hovedkontoret og negativt resultat knyttet til virksomhet utenfor konsernets kjerneområder.

FULL OVERTAGELSE AV PRIPPS RINGNES OG AVVIKLING AV SAMARBEIDET MED THE COCA-COLA COMPANY
Orkla og Volvo inngikk i februar 1997 en avtale om overtagelse av Volvos gjenværende 55 % økonomiske

interesse i Pripps Ringnes. Selskapet ble dermed et heleiet datterselskap i Orkla-konsernet.

Volvos eierinteresse ble verdsatt til cirka 4 mrd. kroner på overtagelsestidspunktet. Kjøpet medførte en total goodwill på cirka 2,4 mrd. kroner. Årlige goodwill- og merverdiavskrivninger som følge av dette belaster driftsresultatet for 1997 med 141 mill. kroner. Full overtagelse av Pripps Ringnes hadde tross dette en positiv effekt på resultat etter skatt og minoritetsinteresser i 1997.

Den 28.1.1997 ble den endelige avtalen for avviklingen av samarbeidet med TCCC undertegnet. I all vesentlighet ble avtalen basert på intensjonsavtalen av 19.6.1996, med unntak av reduserte overgangsperioder, spesielt i Sverige. TCCC overtok ansvaret for salg og distribusjon av sine produkter i Sverige fra 1.4.1997. Pripps fortsatte med leietilvirkning frem til 31.12.1997, da alt samarbeid i Sverige opphørte. I Norge overtok TCCC salg og distribusjon fra 1.10.1997, mens Ringnes vil fortsette med leieproduksjon frem til 31.12.1998. Den samlede TCCC-omsetning utgjorde ved inngangen til avviklingsperioden i overkant av 2 mrd. kroner på årsbasis. Omfattende nedbemanningsprogrammer gjennomføres både i Pripps og i Ringnes. Tap av dekningsbidrag for leieproduksjon og påregnelig tidsetterslep i tilpasning av faste kostnader, må likevel antas å gi en negativ resultat effekt i 1998 og i 1999.

Kompensasjonen for avvikling av avtalen med TCCC og avsetning for nødvendig restrukturering av den norske virksomheten gav en netto positiv effekt på cirka 380 mill. kroner. Av dette er 45 % inntektsført under "andre inntekter og kostnader", mens de resterende 55 % er avregnet i merverdianalysen knyttet til konsernets kjøp av Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes. Avsetningen for restrukturering av den svenske virksomheten ble foretatt i regnskapet for 1995.

KONTANTSTRØM, INVESTERINGER OG

KAPITALFORHOLD

Konsernets kontantstrøm for 1997 ble sterkt påvirket av kjøpet av Pripps Ringnes. Overtagelsen ble lånefinansiert, og dette er hovedforklaringen på en reduksjon i egenkapitalandelen på 3,6 %-poeng til 32,9 %. Inkluderes kursreserven (før latent skatt) knyttet til verdipapirporteføljen var egenkapitalandelen 42,6 % pr. 31.12.1997.

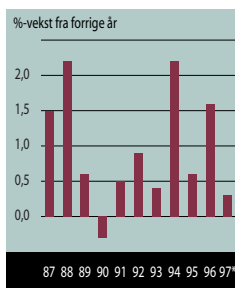
DAGLIGVAREHANDELENS VOLUMUTVIKLING I NORGE

Kilde: HSH

* Anslag pr. feb 98

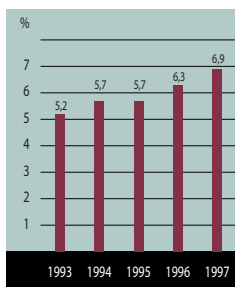
DAGLIGVAREHANDELENS VOLUMUTVIKLING I SVERIGE

Kilde: Fri Köpenskap

* Anslag pr. feb 98

REKLAMEKOSTNADER I % AV DRIFTSINTEKTER FOR MERKEVAREOMRÅDET

Den positive resultatutviklingen for Industriområdet medførte at kontantstrøm fra driften økte med 610 mill. kroner til 4,2 mrd. kroner. I 1997 ble det netto investert 1.526 mill. kroner i fornyelse av anlegg og utstyr, hvilket var 559 mill. kroner høyere enn året før. Økningen var dels en effekt av fullt eierskap i Pripps Ringnes, og dels av større enkeltinvesteringer, som ny kloralkaliefabrikk (Kjemi), nytt trykkeri (Orkla Media) og ny fabrikk for flytende vaskemidler (Orkla Brands).

Samlede ekspansjonsinvesteringer utgjorde 6.929 mill. kroner, hvorav 994 mill. kroner er knyttet til Investeringsområdet og 5.935 mill. kroner til Industriområdet. Industriområdets største ekspansjonsinvestering var full overtagelse av Pripps Ringnes. I tillegg kom større prosjekter som ny pizzafabrikk på Stranda, kjøp av matvarevirksomhet i Polen (Kotlin), kjøp av finkjemivirksomhet i USA og kapasitetsøkninger i bryggerier eiet av BBH. Av Investeringsområdets samlede ekspansjonsinvesteringer er 120 mill. kroner relatert til eiendomsinvesteringer. Konsernets netto rentebærende gjeld økte med 4,9 mrd. kroner, og utgjorde ved årsskiftet 13.667 mill. kroner.

80 % av konsernets rentebærende gjeld pr. 31.12.1997 hadde flytende rente, hvilket bidro til at konsernets gjennomsnittlige lånerente ble redusert med 2 %-poeng til 5,6 % for 1997.

Av konsernets brutto rentebærende gjeld pr. 31.12.1997 på 15.679 mill. kroner utgjør lån i norske kroner 53 % og lån i svenske kroner 25 %. Orkla hadde pr. 31.12.1997 langsiktige, ubenyttede trekkrettigheter på 2.530 mill. kroner.

Konsernets totale balanse økte i 1997 med 10,4 mrd. kroner til 36,9 mrd. kroner. Det skyldes primært full overtagelse av Pripps Ringnes.

MARKED OG RAMMEBETINGELSER

De viktigste markedene for konsernets merkevarevirksomheter utviklet seg samlet sett positivt i 1997. Volumveksten i det svenske dagligvaremarkedet var beskjeden. Foreløpige tall indikerer en volumvekst på 0,3 %. Volumet i det norske dagligvaremarkedet økte med cirka 0,8 %. I det danske og finske dagligvaremarkedet var veksten noe høyere. Markedet for øl, brus og vann i Norge og Sverige økte samlet med

cirka 7 % i 1997, i hovedsak som følge av en varm sommer.

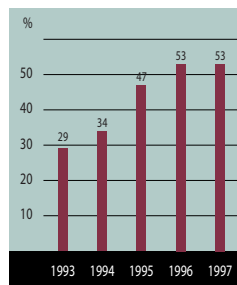
Prisveksten var moderat og lavere enn den generelle inflasjonen. Orkla fokuserer kontinuerlig på produktutvikling, videreutvikling av samarbeidet med handelen og økt innsats på merkevarebygging. Dette har gjort det mulig å opprettholde og delvis forsterke markedsposisjonen for viktige produktgrupper. Reklameinvesteringer knyttet til merkevarevirksomheten utgjorde i 1997 cirka 6,9 % av omsetningen, hvilket er 0,6 %-poeng høyere enn i 1996 og 2,7 %-poeng høyere enn i 1992. Variasjonen mellom ulike produktgrupper er imidlertid betydelig. Samtlige virksomhetsområder innen merkevareområdet økte reklamegraden i 1997, men veksten var sterkest innen Orkla Brands.

Orkla Foods' norske virksomheter styrket i løpet av 1997 sine markedsandeler. For den svenske virksomheten var bildet mer blandet. Markedsandelene ble noe redusert for storhusholdning og for enkelte potetprodukter, mens pizza og Abba Seafoods hovedprodukter styrket sine posisjoner. Virksomhetene innen Orkla Brands opprettholdt i sum sine markedsandeler, mens situasjonen innen Orkla Drikkevarer var mer blandet.

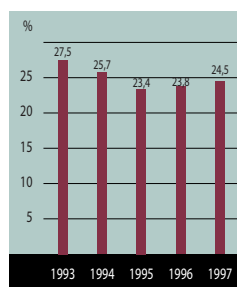
Det nordiske drikkevaremarkedet er under sterk påvirkning av de markeds- og konkurransemessige endringer som pågår. Nye samarbeids- og eiermessige strukturer har oppstått. Samtidig har handelen introdusert egne merker for både øl, brus og mineralvann i Norge. I Sverige har man ikke hatt samme utvikling for handelens egne merker. Både for Pripps og Ringnes ble markedsandelen for øl noe svekket. I Norge var økte markedsandeler for handelens egne merker hovedårsaken, mens sterk konkurrentaktivitet kombinert med egen prioritering av produkter med høyere marginer medførte et visst markedstap i Sverige. Markedsandelen for vann ble opprettholdt, mens egne brusmerker hadde en positiv utvikling i begge markeder.

Det svenske ølmarkedet var også i 1997 preget av fortsatt høy privatimport fra Danmark. Fra 1.1.1997 ble det innført en ny og lavere ølskatt i Sverige, men nivået er fortsatt betydelig høyere enn i Danmark. Privatimporten var høy (estimert til cirka 16 % av konsumet), men veksten synes å ha bremsert opp.

ANDEL UTENLANDSOMSETNING KONSERNET

FASTE KOSTNADER* I % AV DRIFTSINNTEKTER

* Alle faste kostnader ekskl. kostnader til reklame, FoU og avskrivninger

Volumveksten for øl i Russland og Baltikum var cirka 15-20 %, og er med på å forklare volumveksten for BBH på nesten 100 % til over 600 millioner liter. Av denne veksten er cirka 50 % en effekt av kjøp av nye bryggerier i 1996/97, mens 50 % skyldes organisk vekst i omsetning fra de eksisterende bryggeriene.

Kjemiområdet hadde i 1997 i gjennomsnitt lavere priser for spesialcellulose enn i 1996. Prisene har imidlertid vært relativt stabile i 1997.

Ligninvirksomheten oppnådde i hovedsak salgsvolumer på linje med 1996, mens veksten i Asia var mer markert. Vanillinområdet hadde positiv volumutvikling. Salgsvolumet innen Finkjemiområdet er påvirket av at enkelte store kunder varierer sine uttak fra år til år. I 1996 var salget av avanserte mellomprodukter til diagnostika spesielt høyt, mens salget til dette segmentet var betydelig lavere i 1997. Salget av finkjemikalier til farmasøytisk industri forventes å øke gradvis i 1998, primært som følge av nye produkter under utvikling. Full effekt forventes ikke før i 1999.

1997 ble et nytt godt år for verdens aksjemarkeder. De europeiske markedene var blant de sterkeste og alle de nordiske børsene hadde god utvikling. Det norske aksjemarkedet, representert ved Oslo Børs Totalindeks, steg med 31,5 % i 1997, mot 32,1 % året før. Dette var vesentlig høyere enn gjennomsnittet for verdens børser. Det norske markedet var positivt påvirket av en sterk vekst i verdensøkonomien, fallende renter, reallønnsvekst og en styrket USD. Utover høsten dominerte imidlertid utviklingen i Asia trenden i aksjemarkedet og bedrifter med stor Asiaeksponering opplevde kraftige kursfall i siste del av 1997.

Konsernet har i løpet av 1997 igangsatt to større konsekvensanalyser knyttet til henholdsvis forberedelse til år 2000 og innføring av Økonomisk og Monetær Union (ØMU) i EU. Begge prosjektene er gitt høy prioritet. Når det gjelder problemstillingene omkring år 2000 og datasystemenes håndtering av dette, er selskapene godt igang med å kartlegge og gjennomføre nødvendige endringer. Fremdriften i arbeidet overvåkes og rapporteres løpende til styrene i de enkelte selskapene og til konsernet sentralt. Fra 1999 innføres ØMU i EU, hvilket blant annet innebærer en ny og felles valuta; Euro. Konsernets direkte engasjement innen ØMU-sonen forventes initielt hovedsakelig å begrense seg til Finland og Østerrike. Skulle Sverige og Danmark på et senere tidspunkt

velge å slutte seg til ØMU, vil konsernets eksponering øke vesentlig. Vurderingen er at de forventede direkte effektene av ØMU for konsernet blir begrensede. Nødvendige tilpasninger vil bli foretatt løpende.

EFFEKTIVISERING

For å kunne opprettholde og styrke konsernets markedsposisjoner kreves kostnadseffektivitet i alle ledd i verdikjeden. I Orkla står effektiviseringsarbeidet kontinuerlig i fokus. Over tid har konsernet ført en forsiktig prispolitikk ved at prisøkninger for de aller fleste produkter gjennomgående har vært i underkant av den generelle prisstigningen. En positiv utvikling i driftsmarginen forutsetter derfor god kostnadskontroll.

Innen Orkla Foods pågår det flere prosjekter som vil styrke produktiviteten. Overtagelsen av Procordia Food og Abba Seafood den 1.10.1995 la grunnlaget for å oppnå en forbedret konkurranseposisjon i de nordiske markedene. Arbeidet med å integrere de nye selskapene og å realisere de forventede synergiene er høyt prioritert. Prosjektene er organisert i egne prosjektorganisasjoner, med separate grupper for fagområdene innkjøp, produksjon, salg/markedsføring, FoU og administrasjon. Resultatet er positivt.

Kostnadsreducerende prosjekter i Orkla Drikkevarer er primært relatert til utviklingen av samarbeidet med TCCC. Kostnadsnivået skal tilpasses volumbortfallet, og kostnadsreduksjoner vil finne sted innen såvel produksjon, distribusjon/salg og administrasjon.

Orkla Medias viktigste prosjekter av kostnadsreducerende karakter er knyttet til et nytt trykkeri for konsernets aviser på vestsiden av Oslofjorden. Den totale investeringen vil være i overkant av 300 mill. kroner. Trykkeriet vil være ferdig i april 1998, og vil være i full drift fra 1999. For de polske virksomhetene er det fortsatt forbedringspotensiale i de fleste delene av verdikjeden. Arbeidet med å realisere disse fortsetter.

Orkla Brands åpnet i august 1997 en ny fabrikk for flytende vaskemidler. Fabrikken er designet etter meget strenge miljøkrav og vil sikre konkurranedyktig egenproduksjon samtidig som potensialet for eksport øker.

Innen kjemiområdet konsentreres arbeidet spesielt om å løse innkjøringsproblemer knyttet til spesialcelluloseanlegget.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Konsernet hadde ved årsskiftet 23.946 ansatte, hvorav 11.782 arbeidet utenfor Norge. Vel 5.000 ansatte befinner seg i land utenfor Norden.

Orkla viderefører og forsterker arbeidet med rekruttering, trening og opplæring av medarbeiderne.

Orklas geografiske utbredelse, og den internasjonaliseringsprosess konsernet er inne i, medfører nye utfordringer i arbeidet med kompetanseheving og utvikling av en felles kultur. Ulike lovregler og samfunnsforhold, kunnskap, historie og lokale erfaringer danner kulturelle ulikheter som må læres og forstås. Bare på den måten kan selskapenes forskjellige utgangspunkt bidra positivt til et felles verdigrunnlag. Arbeidet med å videreutvikle og heve medarbeidernes kompetanse i konsernets trainee-ordning, merkevareskole og relasjonsskole søker å ta hensyn til slike lokale og nasjonale kulturforskjeller.

En annen konsekvens av internasjonaliseringsprosessen er de jobbmuligheter som åpner seg i utlandet og konsernets utvikling av ledere som ønsker slike utfordringer. Kravet til ledelsesressurser som kan arbeide internasjonalt og er vant til mobilitet er økende og forsterker behovet for systematisk karriereplanlegging.

Konsernet har et nært og godt samarbeid med de ansattes organisasjoner gjennom de etablerte samarbeids- og representasjonsordninger. Også i dette samarbeidet blir det internasjonale bildet stadig mer synlig. Gjennom de formelle samarbeidsordninger utvides kontakten, og behovet for å se forretningsmessige problemstillinger i et nytt lys melder seg stadig oftere.

Styret takker alle ansatte for målrettet innsats og uttrykker anerkjennelse for oppnådde resultater.

Godtgjørelse til bedriftsforsamling, styre, konsernsjef og revisor er opplyst i note 2 i regnskapet for Orkla ASA (side 27).

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Samlet sykefravær i de norske selskapene viste en mindre økning i 1997. Det er primært langtidssykefraværet som utvikler seg negativt. Økningen var likevel mindre enn landsgjennomsnittet. Konsernets svenske virksomheter hadde et noe høyere sykefravær enn de norske. Det er særlig korttidsfraværet som er høyere. Skadefrekvensen i perioden var marginalt lavere enn i 1996. Det vises for øvrig til Orklas miljørapport.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Orkla ASA hadde i 1997 et årsresultat på 1.291 mill. kroner etter mottatte konsernbidrag. Styret foreslår følgende disposisjoner (mill. kroner):

Avsatt til utbytte	(410)
Avsatt til reservefond	(242)
Avsatt til frie fond	(639)
Sum	(1,291)

UTSIKTER FOR 1998

Det ventes få endringer i konkurranse- og markedsforholdene for de nordiske og østeuropeiske merkevarevirksomhetene i 1998.

Kjemi har tilfredsstillende etterspørsel etter spesialprodukter innen lignin og cellulose. Den økonomiske krisen i Asia har imidlertid skapt usikkerhet rundt den fremtidige prisutviklingen også for enkelte av de foredledede produktene.

De generelle finansielle og industrielle rammebetingelsene i Norden vil kunne bli negativt påvirket av en ekspansiv økonomisk politikk og av for ekspansive lønnsoppgjør. I et lengre perspektiv vil en slik utvikling kunne ha betydning for Orklas konkurransekraft og for finansmarkedenes utvikling.

Oslo, 24. mars 1998

I styret for Orkla ASA

SVEIN RIBE-ANDERSSEN
formann

JONNY BENGTTSSON

ODD GLEDITSCH JR.

TRULS HOLTHE

ROGER JOHANSEN

HARALD NØRVIK

BJÖRN SAVÉN

STEIN STUGU

EVA BERGQUIST
observatør

KJELL KJØNIGSEN
observatør

JENS P. HEYERDAHL D.Y.
konsernsjef

Resultatregnskap

Mill. kroner	Note	1997	1996	1995
Driftsinntekter	1	30.970	25.998	21.977
Forbruk av råvarer, halvfabrikata og handelsvarer	9	(12.618)	(11.500)	(9.691)
Lønn og andre personalkostnader	2	(6.734)	(5.474)	(4.650)
Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader	5	(7.425)	(5.798)	(4.882)
Av- og nedskrivninger goodwill	15	(419)	(283)	(157)
Ordinære av- og nedskrivninger	12, 15	(1.342)	(1.047)	(940)
Andre inntekter og kostnader	12	181	20	127
Driftsresultat		2.613	1.916	1.784
Resultat fra tilknyttede selskaper	14	442	97	76
Finansposter, netto	6	(394)	(398)	(451)
Porteføljegevinster		876	816	481
Resultat før skattekostnad og minoriteter		3.537	2.431	1.890
Skattekostnad	7	(863)	(641)	(434)
Minoriteter	24	(112)	(38)	(24)
Årets resultat		2.562	1.752	1.432
Resultat pr. aksje (kroner)	Side 30-31	53,7	36,9	30,2
Resultat pr. aksje fullt utvannet (kroner)	Side 30-31	53,2	36,5	29,8

Balanse

Mill. kroner	Note	1997	1996	1995
EIENDELER				
Betalingsmidler	8	1.222	1.063	1.416
Porteføljinvesteringer mv.	4	8.188	6.512	5.866
Kunde- og andre kortsiktige fordringer	5	4.744	3.400	4.001
Varebeholdninger	9	3.076	2.744	2.938
Omløpsmidler		17.230	13.719	14.221
Andeler i tilknyttede selskaper	14	1.911	1.061	1.212
Aksjer og andeler i andre selskaper	10	103	91	93
Andre formuesmidler	3	1.364	637	389
Goodwill, immaterielle eiendeler mv.	15	5.656	3.704	3.776
Varige driftsmidler	15	10.601	7.284	7.005
Anleggsmidler		19.635	12.777	12.475
Eiendeler		36.865	26.496	26.696
GJELD OG EGENKAPITAL				
Kortsiktig rentebærende gjeld	16, 17	1.463	726	3.399
Kortsiktig rentefri gjeld	11	7.244	5.308	5.440
Kortsiktig gjeld		8.707	6.034	8.839
Langsiktig rentebærende gjeld	16, 17	14.216	9.344	8.159
Langsiktig rentefri gjeld	18	1.823	1.445	1.371
Langsiktig gjeld		16.039	10.789	9.530
Minoritetsinteresser	24	478	183	131
Aksjekapital		1.233	1.219	1.219
Annen egenkapital		10.408	8.271	6.977
Egenkapital	23	11.641	9.490	8.196
Gjeld og egenkapital		36.865	26.496	26.696
Gjeld sikret med pant	20	128	167	239
Garantiansvar og andre forhold	20, 21, 22	1.089	830	447

Kontantstrømanalyse ¹⁾

Mill. kroner	Note	1997	1996	1995
INDUSTRIOMRÅDET:				
Driftsresultat		2.510	1.851	1.764
Av- og nedskrivninger		1.862	1.319	1.276
Endring netto driftskapital		(172)	420	(572)
Kontantstrøm fra driften	<i>Side 32-33</i>	4.200	3.590	2.468
Salg varige driftsmidler		212	236	779
Fornyelses- og miljøinvesteringer	<i>15, side 32-33</i>	(1.738)	(1.203)	(1.035)
Fri kontantstrøm fra driften		2.674	2.623	2.212
Betalte finansposter, netto		(565)	(613)	(437)
Fri kontantstrøm fra Industriområdet		2.109	2.010	1.775
Kontantstrøm fra Investeringsområdet før netto kjøp/salg av aksjer og eiendom		168	312	(33)
Betalte skatter og utbytter		(999)	(762)	(616)
Diverse kapitaltransaksjoner, valutakursendringer etc.		762	204	(311)
Konsernets selvfinansieringsevne		2.040	1.764	815
Ekspansjonsinvestering, Industriområdet	<i>15, side 32-33</i>	(5.935)	(664)	(3.765)
Netto kjøp/salg porteføljeinvesteringer		(874)	301	321
Netto kjøp/salg av eiendommer (Investeringsområdet)		(120)	(37)	40
Netto kontantstrøm		(4.889)	1.364	(2.589)
Endring brutto rentebærende gjeld		5.609	(1.488)	2.866
Endring likvide midler/rentebærende fordringer		(720)	124	(277)
Endring netto rentebærende gjeld		4.889	(1.364)	2.589
Netto rentebærende gjeld	<i>17</i>	13.667	8.778	10.142

1) Orkla har valgt å beholde sin tidligere presentasjonsform som hovedkontantstrøm oppstilling, men viser foreløpig Norsk RegnskapsStandard (NRS) kontantstrømanalyse i note 13.

Kontantstrøm fra driften gir uttrykk for den brutto kontantstrøm konsernet genererer fra Industriområdet, korrigert for endringer i binding av midler til driftskapital.

Fri kontantstrøm fra driften representerer Industriområdets brutto rentebetjenings- og ekspansjonsevne når nåværende aktivitetsnivå er opprettholdt gjennom fornyelses- og miljøinvesteringer.

Fri kontantstrøm fra Industriområdet viser områdets ekspansjonsevne etter at renter på gjelden er betalt, men før betalt skatt og utbytte.

Konsernets selvfinansieringsevne representerer det beløpet konsernet kan ekspandere for uten at netto rentebærende gjeld øker.

Netto kontantstrøm viser konsernets nedbetalingsevne/lånebehov etter gjennomførte ekspansjonsinvesteringer, netto kjøp/salg av aksjer og eiendommer.

Orkla-konsernet i sin nåværende form ble etablert gjennom fusjonene mellom Orkla Industrier A.S og Borregaard A.S i 1986 og mellom Orkla Borregaard A.S og Nora Industrier A.S i 1991. Konsernet har konsentrert sin virksomhet innen tre hovedområder; Merkevarer til forbrukere, Kjemi og Finansielle Investeringer. Siden 1990 har konsernet gjennomført følgende viktige transaksjoner:

1991. Orkla Drikkevarer etablerer virksomhet i Polen i samarbeid med The Coca-Cola Company. Kjøp av Daishowa Chemicals (USA) gjør Borregaard LignoTech til verdens største produsent av ligninbaserte produkter. Vanillin-siden styrkes gjennom samarbeid med italienske EniChem om EuroVanillin (50-50). Orkla Media kjøper Sunnmørsposten, Haugesunds Avis og Romsdals Budstikke.

1992. Kjøp av 27 % andel i Frionor som selger fisk og sjømat i over 30 land. Eierandelen økes siden til i overkant av 50 %. 49 % av aksjene i Göteborgs Kex erverves. Opsjon på kjøp av resterende 51 %. Orkla Media og Norske Egmont etablerer felles selskap, Hjemmet Mortensen, for ukeblader.

1993. Orkla Foods kjøper BOB Industrier, ledende svensk leverandør av syltetøy, saft o.l. Kjemiområdet kjøper Metsä-Serlas ligninvirksomhet i Finland. Overtagelsen utvider produktspekteret og gir økt adgang til markedene i Øst-Europa. Ny fabrikk for fremstilling av kraftlignin står ferdig i oktober. Orkla Media kjøper minoritetsandel i Bergens Tidende og etablerer samtidig strategiske minoritetsposisjoner i til sammen seks polske aviser. Orkla Medias aksjepost i TVNorge selges.

1994. Orkla Brands kjøper resterende 51 % av Göteborgs Kex, og Kantolan i Finland blir overtatt. Orkla Media kjøper 91,5 % av aksjene i Drammens Tidende og Buskeruds Blad, 87,5 % av aksjene i Varden og styrker sin posisjon i Polen. Kjemiområdet kjøper difenolvirksomhet i Italia, resten av EuroVanillin samt 55 % av Borregaard Taicang Chemicals (Kina). Samtidig fortsetter Kjemiområdet sin vekst gjennom ytterligere investeringer i nytt finkjemianlegg i Norge, mens polymervirksomheten selges. Konsernet avhender sitt engasjement i Emo-gruppen.

1995. Orkla kjøper matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood fra Volvo, og etablerer sammen med Volvo et felles drikkevareselskap, Pripps Ringnes (inkl. 50 % av Baltic Beverages Holding (BBH)). Pripps Ringnes erverver 20,5 % i det finske drikkevareselskapet Oy Hartwall Ab. Orkla Medias engasjement i Polen blir økt. Orkla avhender drikkevareengasjementet i Polen. Coca-Cola kald-drikkeselskapene i Norge og Sverige blir solgt. Videre blir Norgro, Høvellast, Dacapo og Smaks Salater samt 50 % av Helly-Hansen solgt.

1996. Orkla Medias engasjement i Polen blir ytterligere økt ved kjøp av 51 % av Rzeczpospolita, en av Polens ledende nyhetsaviser, samt avisens trykkeriselskap Warszawa-Print (50,8 %). Orkla Foods selger Österberg og Löfqvist i Sverige, Beauvais Catering i Danmark samt Abba Tyskland og produksjonsvirksomheten i Danmark. Varemerket Kalas blir solgt i desember. BBH ekspanderer ytterligere i Russland og Ukraina. Kjemi-området og kinesiske Kaishantun etablerer et joint venture for produksjon av ligninbaserte produkter. Frionor besluttes fusjonert med Norway Seafood og konsernets eierinteresse overføres til Finansielle Investeringer. Virksomheten i Hansa Bryggerier er avtalt solgt.

1997. Orkla overtar i februar Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes og eier dermed selskapet 100 %¹⁾. BBH ekspanderer ytterligere i Litauen og Russland. Orkla Foods kjøper 65 % i det polske matvareselskapet Kotlin. Avtale om kjøp av det tsjekkiske pizzaselskapet Guseppe er inngått med overtakelse 1.1.1998. Ringstads Ferskvare (tidligere Stabburet Ferskvare) blir avhendet. Orkla Media kjøper Østlendingen AS (51 %), får bestemmende innflytelse i Østlandets Blad og inngår avtale om kjøp av 49 % av aksjene i den svenske avisen Norrländska Socialdemokraten. I tillegg kjøpes en del mindre aviser på Østlandet. Forbrukerkontakt blir solgt. Kjemiområdet kjøper det amerikanske finkjemiselskapet PolyOrganix. I tillegg etablerer kjemiområdet et joint venture selskap sammen med Sappi Saiccor for produksjon av ligninbaserte produkter i Sør-Afrika. Orkla etablerer et 50/50 joint venture selskap, KiMs Asia, som skal markedsføre KiMs snacks i Sydøst-Asia.

¹⁾ PROFORMA SAMMENLIGNINGSTALL 1996

Pripps Ringnes er presentert 100 %. Goodwill- og merverdiavskrivninger i forbindelse med overtakelsen er belastet med samme beløp som i 1997.

Beløp i mill. kr	1997	1996
Driftsinntekter	30.970	29.989
Driftskostnader	(26.777)	(26.130)
Av- og nedskrivning goodwill o.l.	(419)	(424)
Ordinære av- og nedskrivninger	(1.342)	(1.313)
Driftsresultat før andre inntekter og kostnader	2.432	2.122

SPESIELT I 1997

Konsernregnskapet for 1997 er i hovedsak oppgjort etter samme prinsipper og med samme gruppering av hovedposter som tidligere år. 1. års avdrag på langsiktig gjeld er f.o.m. 1997 ført som langsiktig gjeld. Tidligere var 1. års avdrag klassifisert som kortsiktig gjeld.

GENERELT

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen når morselskapet Orkla ASA og dets eierandeler i andre selskaper presenteres som en økonomisk enhet. *Selskaper* hvor konsernet har bestemmende innflytelse, er konsolidert 100 % etter kjøpsverdimetoden. Minoritetenes andel av resultat etter skatt skilles ut på egen linje før «Årets resultat». *Eierandeler i felleskontrollerte selskaper* er presentert etter bruttometoden. *Eierandeler i tilknyttede selskaper* hvor konsernet har strategisk interesse og betydelig innflytelse (20-50 % eierandel) er vurdert etter egenkapitalmetoden. Eierandeler definert som «Finansielle Investeringer» er vurdert etter *kostmetoden* uansett eierandelens størrelse.

Konsernets kostpriser for eiendeler og gjeld i datter-, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper ligger til grunn ved resultatmålingen i konsernregnskapet. Konsernets egenkapital omfatter kun morselskapets poster og det som er opptjent i de ovennevnte selskaper etter at de kom inn i konsernet, fratrukket avskrivning på ervervede merverdier og goodwill samt minoritetsinteresser.

PRINSIPPER FOR UTARBEIDELSE AV KONSERNREGNSKAPET

Alle selskapsregnskapene som konsolideres i konsernet, er gjort opp etter felles definerte regnskaps- og vurderingsprinsipper, og klassifisering av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner.

Eierandeler i datterselskaper er eliminert og kostprisen for aksjene erstattet med selskapets eiendeler og gjeld, vurdert til kostpris for konsernet. Differansen mellom kjøpesummen for aksjene og konsernets andel av det oppkjøpte selskapets egenkapital på oppkjøpstidspunktet analyseres og henføres i første rekke til de av selskapets materielle eiendeler (eller pådratte forpliktelser) som har verdier forskjellige fra de bokførte. Eventuell restverdi klassifiseres som goodwill i konsernregnskapet. Resten av selskapets egenkapital samt minoritetenes andel av henførte merverdier presenteres i balansen som «Minoritetsinteresser».

Konsernets eierandeler i felleskontrollerte selskaper er eliminert etter samme prinsipp som datterselskap. Orklas andel av de respektive postene presenteres i konsernregnskapet sammen med konsernets tilsvarende poster (bruttometoden) (se note 19).

Eierandeler i tilknyttede selskaper er vurdert etter egenkapitalmetoden og konsernets andel av årets resultat i det tilknyttede selskapet etter avskrivning på merverdier tillegges kostprisen for

andelen. Behandlingen av merverdier i tilknyttede selskaper gjennomføres etter samme prinsipper som for datter- og felleskontrollerte selskaper (se note 14).

Utenlandske selskaper som ikke er en integrert del av morselskapet, er omregnet ved at det for balansen er benyttet kurs pr. 31.12., mens det for resultatet er benyttet månedlige gjennomsnittskurser. Omregningsdifferanser er regulert direkte mot egenkapitalen.

Balansen for utenlandske datterselskaper som opererer som en integrert del av morselskapet er omregnet ved at det for pengeposter benyttes kurs pr. 31.12., mens transaksjonsdatoens kurs benyttes for ikke-pengeposter. I resultatregnskapet er avskrivninger og varekost omregnet til historisk kost, mens øvrige poster er omregnet til månedlige gjennomsnittskurser. Omregningsdifferanser er ført under finansposter.

I land definert som høyinflasjonsland, blir regnskapene inflasjonsjustert. Avskrivninger og bokført verdi av driftsmidler samt varelagre blir omregnet til historisk kurs på anskaffelsestidspunktet. Resultatregnskapet forøvrig er omregnet til månedlig gjennomsnittskurs. Øvrige balanseposter omregnes til balansedagens kurs. Omregningsdifferanser er ført under finansposter. Hvis det som følge av politisk styring av valutakurser og valutareguleringer ikke eksisterer et normalt likvid marked for sikringsforretninger, benyttes kurser som er korrigert for anslått virkning av slike forhold.

PERIODISERINGS-, KLASSIFISERINGS- OG VURDERINGSPRINSIPPER

Regnskapet bygger på de grunnleggende prinsippene om opp-tjening, sammenstilling og fortsatt drift. Regnskapsføringen baserer seg på konsistente definisjoner, og følger kongruensprinsippet. Verdsetting av poster er basert på historisk kost og en forsiktig vurdering som utgangspunkt. Det er lagt vekt på at realitetene i transaksjoner og hendelser skal rapporteres og at viktige enkeltforhold opplyses.

Klassifisering av postene i regnskapet bygger på at alle eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år samt «eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten» er omløpsmidler. Andre eiendeler er anleggsmidler. Skillet mellom kort og langsiktig gjeld trekkes ved ett år til forfallstidspunktet.

Driftsinntektene presenteres etter fradrag av alle rabatter, merverdiavgift og andre typer offentlige avgifter.

Vurdering av omløpsmidler skjer til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket eventuelle bedriftsøkonomiske avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke anses å være av forbigående art, er det foretatt nedskrivning. Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden (se foran).

Kundefordringer er vurdert til antatt verdi pr. 31.12. Konsernets samlede avsetning til tap på kundefordringer fremkommer i note 5.

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi etter FIFO prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til tilvirkningskost. Det er gjort fradrag for ukurans.

Aksjer og andeler som representerer investeringer av finansiell karakter, adskilt fra konsernets strategiske industrielle engasjementer, er klassifisert som omløpsmidler og vurderes etter porteføljeprinsippet. Porteføljen styres bevisst som en enhetlig gruppe og blir derfor kun verdikorrigert dersom den samlede beholdningen har lavere verdi enn anskaffelseskost. Poster innen porteføljen som har fått et varig verdifall, er nedskrevet. Langsiktige aksjer og andeler som ikke er vurdert som investeringer i tilknyttet selskap, er oppført etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjer/andeler balanseføres til kostpris og mottatt kontantvederlag behandles som utbytte.

Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftninger av hele driftsmidler blir aktivert. Kostnader forbundet med forberedelse av datasystemer til år 2000 følger tilsvarende regler, dvs. blir kostnadsført med mindre det gjelder nye systemer eller oppgradering av eksisterende systemer. Merverdier iht. reglene om foretaksintegrasjon er i konsernregnskapet henført direkte til de aktuelle driftsmidlene og avskrives i takt med disse. Driftsmidlene avskrives lineært med følgende satser: Bygninger 2-4 %, maskiner og inventar 7-15 %, transportmidler og returemballasje 15-25 % og EDB 16-33 %.

Forskning og utvikling (FOU). Kostnader til forskning og utvikling blir i sin helhet kostnadsført løpende.

Goodwill. Ved overtagelse av annen virksomhet mot vederlag som overstiger verdien av de enkelte eiendelene, er forskjellen, i den utstrekning den representerer forretningsverdi, oppført som goodwill i balansen. Goodwill blir avskrevet over antatt levetid, sannsynliggjort gjennom foreliggende oppkjøpskalkyler, dog aldri mer enn 20 år. Bokført verdi av goodwill skrives ned dersom virkelig verdi antas å ligge lavere og verdifallet ikke antas å være forbigående.

Pensjonsforhold. Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Foreløpig Norsk Regnskapsstandard Pensjonskostnader. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den

grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer), fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av brutto pensjonsforpliktelse (av pensjonsmidlene hvis disse er størst). Ikke amortiserte avvik fremgår av note 2.

Valuta. Valutabehandlingen i konsernet er forskjellig for sikrede og usikrede poster. Med sikret menes poster der den økonomiske effekten av svingninger i gjeldende valuta i hovedsak er eliminert. Balanseposter som sikrer hverandre, presenteres til kursen på balansedagen, mens balanseposter som sikres med finansielle instrumenter utenfor balansen presenteres til sikringskurs. Gjeld som sikres av eiendeler i samme valuta, presenteres også til sikringskurs. Sikringsforretninger som er gjort for å sikre kontraktsfestede kontantstrømmer, vurderes i sammenheng med disse. Urealisert tap på sikringsforretninger som dekker ikke kontraktsfestede kontantstrømmer kostnadsføres under finansposter. Øvrige valutaforhold vurderes samlet etter et porteføljesyn. Dersom porteføljen samlet har netto tap, blir dette kostnadsført, mens netto gevinst ikke inntektsføres.

Skatter. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av summen av betalbare skatter og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt i balansen er beregnet med nominell skattesats på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Kontantstrømanalyse. Orkla har valgt å beholde sin tidligere kontantstrøm som hovedoppstilling. Den viktigste årsaken til dette er at den nye foreløpige NRS-standard ikke lar seg samordne med en informativ segmentinformasjon. Kontantstrømoppstilling i henhold til foreløpig regnskapsstandard fra NRS, er presentert i note 13.

1 Driftsinntekter

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Salgsinntekter Norge	13.848	11.682	11.242
Salgsinntekter Sverige	8.076	6.887	4.186
Salgsinntekter Danmark	1.499	1.474	1.213
Salgsinntekter Finland og Island	553	560	375
Salgsinntekter Norden	23.976	20.603	17.016
Salgsinntekter øvrige Vest-Europa	2.489	2.671	2.815
Salgsinntekter Øst-Europa	2.383	970	697
Salgsinntekter Asia	776	562	453
Salgsinntekter øvrige verden	716	752	622
Salgsinntekter utenfor Norden	6.364	4.955	4.587
Sum salgsinntekter	30.340	25.558	21.603
Diverse driftsinntekter	630	440	374
Driftsinntekter	30.970	25.998	21.977
<i>Salgsinntekter i EU-land</i>	<i>12.474</i>	<i>11.428</i>	<i>8.380</i>

For ytterligere segmentinformasjon henvises til side 32-33, hovedtall for virksomhetsområdene.

2 Lønn og andre personalkostnader

Lønn og andre personalkostnader består av kostnader knyttet direkte til godtgjørelse til ansatte og tillitsmenn, kostnader knyttet til pensjonsforhold til såvel nåværende som tidligere ansatte samt offentlige avgifter knyttet til ansettelsesforhold. Kostnadene består av:

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Lønn og feriepenger	(5.368)	(4.401)	(3.833)
Øvrige godtgjørelser mv.	(59)	(22)	(31)
Arbeidsgiveravgift	(1.079)	(873)	(666)
Pensjonskostnader	(228)	(178)	(120)
Lønn og andre personalkostnader	(6.734)	(5.474)	(4.650)

Pensjonsforhold

De fleste ansatte i konsernet er tilknyttet kollektive tjenestepensjonsordninger. Pr. 31.12.1997 er i alt 17.696 nåværende ansatte tilknyttet tjenestepensjonsordningene. I tillegg omfatter tjenestepensjonsordningene 5.939 tidligere ansatte. Tjenestepensjonsordningene i Norge er definert som «netto ordninger» som ikke knytter konsernets forpliktelser til eventuelle endringer i folketrygdens forpliktelser. De norske tjenestepensjonsordningene er behandlet som ytelsesplaner. Pensjonsordningene i Sverige omfatter både ytelses- og tilskuddsplaner og i Danmark tilskuddsplaner.

I tillegg har konsernet pensjonsforpliktelser som ikke er forsikringsmessig dekket. Dette gjelder førtidspensjoner, gavepensjoner til førtidspensjonerte, pensjoner for pensjonsgrunnlag utover skattelovens maksimalbegrensning, pensjon til tidligere styremedlemmer og pensjon til personer som av forskjellige årsaker ikke er tatt opp i tjenestepensjonsordningene, som utbetales over egen drift. 3.961 personer er omfattet av disse ordningene.

Noen av konsernets sikrede pensjonsordninger er overfinansiert. Overfinansieringen er vurdert, og det er i regnskapsføringen forutsatt at all overfinansiering vil kunne utnyttes på grunn av at noen usikrede ordninger kan dekkes fra fond, kjente fremtidige forpliktelser og den stadige utviklingen som skjer i konsernets virksomhet og organisering.

Årets pensjonskostnad er beregnet av uavhengig aktuar. I norske selskaper er beregningen basert på konsernets opplysninger pr. 1.1.1997. Det er justert for senere vesentlige endringer. Pensjonskostnadene i utenlandske selskaper er beregnet av aktuar og regnskapsført i henhold til loka-

le regler og forutsetninger basert på opplysninger pr. 1.1.1997. Det er justert for vesentlige avvik fra norsk regnskapsstandard. Norge utgjør 84 % og Sverige utgjør 14 % av brutto pensjonsforpliktelse i konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Forutsetninger:

	Norge	Sverige
Diskonteringsrente	6 %	8 %
Fremtidig lønnsregulering	3 %	5 %
Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid	15 år	15 år
Pensjonsregulering/G-regulering	2 %	4 %
Avkastning på pensjonsmidler	7 %	-
Estimert avkastning 1997	10 %	-

Sammensetning av netto pensjonskostnader

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(165)	(132)	(104)
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(202)	(157)	(133)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	182	142	130
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	(7)	0	0
Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	(192)	(147)	(107)
Tilskuddsplaner	(36)	(31)	(13)
Netto pensjonskostnader	(228)	(178)	(120)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kr	31.12.97	31.12.96	31.12.95
Brutto pensjonsforpliktelse	(3.454)	(2.711)	(2.521)
Pensjonsmidler (markedsverdi)	2.815	2.188	2.032
Faktisk netto pensjonsforpliktelse	(639)	(523)	(489)
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	(33)	30	34
Netto pensjonsforpliktelse	(672)	(493)	(455)
Balansført netto pensjonsforpliktelse	(884)	(662)	(616)
Balansført netto pensjonsmidler	212	169	161

Sammensetning av pensjonsmidler (markedsverdi)

	31.12.97	31.12.96	31.12.95
Likvide midler	1 %	2 %	3 %
Pengemarkedsplasseringer	2 %	3 %	3 %
Obligasjoner	48 %	48 %	48 %
Utlån	11 %	16 %	16 %
Aksjer	27 %	24 %	23 %
Fast eiendom	11 %	7 %	7 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %	100 %

Av pensjonsmidlene forvaltes ca. 17 % i egne pensjonskasser og ca. 83 % i livsforsikringselskaper.

3 Andre formuesmidler

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Lån styremedlemmer, ansatte o.l. ¹⁾	74	61	65
Pensjonsmidler	212	169	161
Utsatt skattefordel	110	79	69
Andre langsiktige fordringer	968	328	94
Sum	1.364	637	389

1) I tillegg inngår lån til styremedlemmer, ansatte o.l. med 30 mill. kroner i andre kortsiktige fordringer. Det er stilt garantier for ansatte med 7 mill. kroner.

4 Porteføljeinvesteringer mv.

Finansielle Investeringer er ett av konsernets tre strategiske satsingsområder. Konsernets porteføljeinvesteringer styres samlet som en enhetlig gruppe. Porteføljen representerer utelukkende investeringer av finansiell karakter og er i så måte adskilt fra konsernets strategiske, in-

dustrielle engasjementer. Porteføljen kjennetegnes utfra en satsing på store enkeltposter og har historisk hatt en langsiktig karakter, men det er ikke fattet noen form for beslutning som begrenser områdets frihet når det gjelder salgstidspunktet for de ulike aksjepostene.

Beløp i mill.kr	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA				
Norske børsnoterte aksjer				
Bank/Forsikring				
BN-bank	293.900	43	59	3,0
DnB	7.791.500	190	275	1,2
Sparebank NOR Gr.f.b	616.200	150	160	2,4
Storebrand Ord.	37.648.956	567	1.995	10,0
Industri				
Adresseavisen	325.931	72	169	17,1
Aker RGI A	1.028.708	120	138	1,7
Aker RGI B	277.331	32	34	
Alcatel STK	255.762	33	91	3,0
Avantor	1.393.300	85	100	8,3
Braathens SAFE	810.600	61	60	2,5
Dyno	4.623.262	518	659	18,1
Elkem	12.474.867	486	1.254	25,3
Elkjøp	201.150	43	55	2,8
Gyldendal	127.295	5	38	5,4
Hafslund A	5.107.155	172	227	6,7
Hafslund B	2.634.100	106	93	
Håg	1.598.100	33	104	16,7
Kverneland	894.733	113	110	10,0
Kværner A	1.994.978	378	751	4,7
Kværner B	43.500	16	15	
Nera	5.426.250	179	224	8,2
NetCom	5.212.772	26	954	11,1
Norsk Hydro	539.500	158	196	0,2
Norske Skog A	104.710	24	22	1,1
Norske Skog B	305.686	55	61	
Norway Seafoods	11.831.299	328	269	16,9
Nycomed Amersham A	1.731.096	281	482	1,4
Raufoss	775.172	69	89	10,3
Rica Hotell	2.054.600	49	118	8,6
Saga Petroleum B	300.000	40	34	0,2
Scana	1.876.164	85	75	8,8
Schibsted	2.962.231	244	379	4,3
SensoNor	2.364.450	106	57	9,9
Steen & Strøm	2.767.061	139	291	9,9
Ulstein Holding	250.000	21	29	1,2
Diverse		110	78	
Shipping				
Awilco B	302.500	29	26	0,7
Benor Tankers	1.247.900	39	68	5,8
Bergesen A	1.854.492	251	324	3,8
Bergesen B	1.028.823	158	178	
Farstad	700.000	21	29	1,5
First Olsen Tankers	371.200	18	24	1,9
Fred Olsen Energy	503.500	73	77	0,9
Leif Høegh	280.800	26	44	0,9
ProSafe	367.275	60	59	4,6
Ugland Nordic Shipping	418.064	18	29	5,8
Diverse		24	21	
Aksjefond				
Omega Investment Fund	1.951	39	138	
Diverse		11	17	
Sum norske børsnoterte aksjer		5.904	10.779	
Utenlandske børsnoterte aksjer og aksjefond				
Norden				
Astra A	600.000	66	77	
Bure	2.667.500	91	259	4,9
Chips Pref. ¹⁾	417.476	52	226	12,5
Danisco	70.000	28	29	0,0
Hartwall A ²⁾	80.200	8	49	0,7

Beløp i mill.kr	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA forts.				
Huhtamaki I	85.000	20	26	
KCI Konecranes	463.403	12	113	3,1
Kesko	300.000	29	35	
Lindex	1.339.428	30	301	9,7
Nokia A	180.000	74	94	0,1
Vostok Nafta	500.000	22	32	
Diverse		215	219	
Øvrig utland				
Brunswick Russ. Emerg	257.732	18	18	
Baan NV	80.000	19	19	
Intel	42.000	5	22	
Peoplesoft	110.000	22	31	
Rurik Inv. - SDR	3.000.000	20	46	
Russian Capital App	50.000	37	26	
Russian Growth Fund	18.195	27	38	
SAP ord.	12.000	17	27	
SAP pref.	11.000	14	26	
Storebrand Scu EVF A	51.101	50	70	
Zeneca Group	75.000	17	19	
Diverse		226	296	
Sum utenlandske børsnoterte aksjer		1.119	2.098	
Sum børsnoterte aksjer		7.023	12.877	
Ikke børsnoterte aksjer, opsjoner og andre verdipapirer				
Berlingske Officin	234.200	96	101	10,9
Carl Aller	6.500	50	50	3,6
Chips Stamm.	52.245	11	28	1,6
CityMail	44.348	25	25	8,6
Dagbladet A	101.466	37	58	14,4
Dagbladet Pref.	71.677	23	41	
Eiendomsspar	223.444	33	50	3,0
Helly Hansen Holding	3.267.000	0	181	30,0
Holberg Ind. Ord.	520.750	33	33	30,0
Holberg Ind. Pref.	71.944	52	52	40,0
MTV Oy	806	27	27	
Offshore Heavy Tran.	4.294.474	43	43	10,0
Scala	1.151.800	40	34	8,8
Telia Overseas AB	866.520	84	84	13,1
Diverse		189	183	
Sum ikke børsnoterte aksjer og opsjoner		743	990	
Kommandittselskaper/Fond				
Industrikapital 94	13.908.045	113	113	
Industrikapital 97	8.348.452	67	67	
Diverse		85	82	
Sum kommandittselskaper		265	262	
Konvertible obligasjoner				
Aker RGI	75.000.000	75	222	0,1
Diverse		7	7	
Sum konvertible obligasjoner		82	229	
Balanseført disagio ved valutasikring				
			-20	
Aksjer eid av datterselskaper				
First Olsen T.	500.000	35	32	2,5
Diverse		40	40	
Sum aksjer eid av datterselskaper		75	72	
Sum porteføljeinvesteringer		8.188	14.410	

1) Se note 10.
2) Se note 14.

5 Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Salgsfrakter	(946)	(924)	(808)
Energikostnader	(684)	(483)	(437)
Reparasjons- og vedlikeholdskostnader	(725)	(615)	(526)
Reklame	(1.705)	(1.290)	(956)
Andre	(3.365)	(2.486)	(2.155)
Sum	(7.425)	(5.798)	(4.882)

Kundefordringer er pr. 31.12. fratrukket avsetning til tap på krav som inngår i «Andre» ovenfor. Avsetningen har hatt følgende utvikling:

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Delkrederefond pr. 1.1.	59	61	76
Årets konstaterte tap	(25)	(24)	(37)
Årets avsetning til tap på krav	44	22	22
Delkrederefond pr. 31.12.	78	59	61

6 Finansposter, netto

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Utbytte	298	342	203
Renteinntekter	177	179	268
Rentekostnader	(875)	(885)	(887)
Netto agio/disagio	(36)	3	(10)
Andre finansposter, netto	42 ¹⁾	(37)	(25)
Finansposter, netto	(394)	(398)	(451)

1) Inkl. gevinst avhendelse av Hansa på 61 mill. kroner.

7 Skattekostnad

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Betalbare skatter Norge	(649)	(425)	(331)
Betalbare skatter utlandet	(315)	(136)	(87)
Sum betalbare skatter	(964)	(561)	(418)
Endring i utsatt skatt Norge	120	(20)	(54)
Endring i utsatt skatt utlandet	(19)	(60)	38
Sum endring utsatt skatt ¹⁾	101	(80)	(16)
Sum skattekostnad	(863)	(641)	(434)
Skatt i % av «Resultat før skattekostnad og minoriteter»	24,4	26,4	23,0

1) Se note 18.

8 Betalingsmidler

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Frie midler	697	734	463
Bundne midler	87	90	140
Innestående på konsernkassekreditt	253	130	103
Kortsiktige plasseringer	185	109	710
Sum betalingsmidler	1.222	1.063	1.416

9 Varebeholdninger og vareforbruk¹⁾

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Råvarer	1.244	1.104	1.188
Varer under tilvirkning	241	172	143
Ferdigvarer og handelsvarer	1.591	1.468	1.607
Sum	3.076	2.744	2.938
Orkla Foods	1.360	1.400	1.613
Orkla Drikkevarer	371	144	119
Orkla Brands	380	362	392
Orkla Media	38	29	22
Kjemi	861	737	694
Øvrig	66	72	98
Sum	3.076	2.744	2.938

1) Ingen vare utgjorde alene mer enn 5 % av totalt vareforbruk i 1997.

10 Aksjer og andeler i andre selskaper

Beløp i mill. kr	Antall	Bokført verdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA			
AB Chips OY ²⁾	187.500	60	10,0
Eid av konsernselskaper			
Harvik Rubber Ind. ¹⁾	2.400.000	6	30,0
Solo ¹⁾	1.420	1	71,0
Norsk Avfallshåndtering	4.330	4	2,0
Diverse		25	
Sum aksjer		96	
Diverse andeler i ANS/KS ³⁾		7	
Sum konsern		103	

1) Vurdering av konsernets innflytelse har resultert i at det ikke vil være korrekt å presentere postene som «tilknyttet selskap».

2) Andel av stemmeberettiget kapital. I tillegg til ovennevnte post eier Investeringsområdet aksjer i AB Chips OY ført som omløpsmidler. Totalt eier konsernet 13,9 % av stemmeberettiget kapital og 19,6 % av kapitalen i AB Chips OY.

3) Herav eid av Orkla ASA: ANS Høgset (7,2 %) 2 mill. kroner.

11 Kortsiktig rentefri gjeld

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Leverandørgjeld	1.847	1.402	1.538
Skyldig off.avgifter, skattetrekk, feriepenger o.l.	1.753	1.383	1.423
Skyldige selskappsskatter	826	511	403
Avsatt til utbytte	426	339	290
Annen kortsiktig gjeld	2.392	1.673	1.786
Sum	7.244	5.308	5.440

12 Andre inntekter og kostnader ¹⁾

Andre inntekter og kostnader representerer poster klassifisert i driftsresultatet av spesiell karakter og av ikke uvesentlig betydning for konsernet. Disse er skilt ut og samlet på egen linje for å bedre sammenlignbarheten på resultatregnskapets øvrige linjer.

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Herav:			
Gevinster ved avhendelser. Gevinst i 1997 består av Ringstad Ferskvarer, Forbrukerkontakt og tomt Lillogaten	86	-	369
Netto oppgjør og strukturkostnader i forbindelse med opphøret av avtalen med The Coca-Cola Company ²⁾	171	-	(80)
Restrukturering, nedskrivning innen Brands og Kjemi	(64)	-	-
Arbeidsgiveravgift på opsjoner, bonusordning fra 1993	(12)	-	-
Gevinst ved avhendelse av anlegg innen Abba Tyskland		20	-
Restruktureringskostnader knyttet til virksomheten i Abba Seafood o.l.			(162)
Sum	181	20	127
Herav:			
Nedskrivning materielle driftsmidler	(116)	-	(172)
Nedskrivning immaterielle driftsmidler	-	-	(19)
Sum nedskrivninger	(116)	-	(191)

1) I tillegg er poster av engangskarakter inkludert i «resultat fra tilknyttede selskaper» med 303 mill. kroner (se note 14) og på linjen for «finansposter» med 61 mill. kroner (45 % av gevinst ved salg av Hansa).

2) Se note 22.

13 Kontantstrøm iht. foreløpig regnskapsstandard fra Norsk RegnskapsStiftelse

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Resultat før skattekostnad	3.537	2.431	1.890
Betalte skatter	(799)	(448)	(355)
Endring i driftskapital og andre justeringer	158	442	(336)
Av- og nedskrivninger	1.877	1.330	1.288
Gevinster og tilknyttede selskaper	(1.449)	(983)	(947)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3.324	2.772	1.540
Investeringer i varige driftsmidler	(2.315)	(1.388)	(1.309)
Andre langsiktige investeringer	(4.394)	(414)	(3.438)
Salg av driftsmidler	220	252	241
Andre salg	117	116	663
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	(874)	301	321
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(7.246)	(1.133)	(3.522)
Utdeling av utbytte	(324)	(289)	(243)
Opptak av langsiktig gjeld	4.914	4.231	6.352
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(1.486)	(3.194)	(3.892)
Endring i kortsiktig finansiering	1.562	(2.489)	174
Langsiktige utlån	(600)	(230)	-
Ny egenkapital	18	-	-
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	4.084	(1.971)	2.391
Andre endringer	(3)	(21)	(66)
Endring i betalingsmidler	159	(353)	343
Betalingsmidler ved periodens start ¹⁾	1.063	1.416	1.073
Betalingsmidler ved periodens slutt ¹⁾	1.222	1.063	1.416

1) For spesifisering, se note 8.

Se kontantstrøm side 12 og generelle regnskapsprinsipper side 15.

14 Andeler i tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kr	Eierandel %	Opprinnelig kostpris-pr. 1.1.	Verdi i balansen pr. 1.1.	Tilgang/avgang i året	Andel ¹⁾ resultat	Mottatt utbytte/kursregulering	Verdi i balansen pr. 31.12.97	Årets avskrivninger på overkurs	Bokført verdi 31.12. overkurs
Jotun A.S	41,8	145	550	5	366	(27)	894	(3)	31
Oy Hartwall Ab	20,5	157	165	440	28	2	635	(29)	384
Asker og Bærums Budstikke A.S	30,5	75	82	-	9	(5)	86	(2)	25
Bergens Tidende A.S	28,4	67	97	-	5	(2)	100	(1)	11
A/S Østlandets Blad	62,9	25	30	(29)	-	(1)	-	-	-
Norsk Telegrambyrå A.S	22,1	3	16	-	-	-	16	-	-
Mediaselskaper Polen	-	12	12	-	1	-	13	(1)	4
K/S Swan Sea	35,0	23	7	-	18	(20)	5	-	-
K/S Knutsen Bøyelaster III	28,0	20	9	-	4	-	13	-	-
Norgesbuss Invest A.S	25,1	18	27	14	3	-	44	-	3
Orkla Exolon K/S	42,3	4	29	-	2	-	31	-	-
Oskar Sylte A.S	44,0	4	9	11	7	(3)	24	(1)	2
Diverse	-	19	28	28	(1)	(5)	50	(1)	11
Sum		572	1.061	469	442	(61)	1.911	(38)	471

1) Andel resultat inneholder gevinst av Jotuns salg av Jotun Polymer (283 mill. kroner) og gevinst ved salg av skip i K/S Swan Sea, (20 mill. kroner).

Hovedtall for de største tilknyttede selskapene (100 % tall):

Beløp i mill. kr	1997 ¹⁾	1996	1995	Beløp i mill. FIM	1997 ¹⁾	1996	1995
Jotun				OY Hartwall Ab			
Driftsinntekter	5.250	5.294	4.872	Driftsinntekter	2.648	2.000	1.723
Driftsresultat	462	372	280	Driftsresultat	568	238	85
Sum eiendeler	3.535	3.564	3.387	Sum eiendeler	2.353	1.954	1.690

1) Foreløpige tall.

15 Varige driftsmidler og goodwill, immaterielle eiendeler mv.

Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.	Oppskrivninger pr. 1.1.	Nedskrivninger pr. 1.1.	Avskrevet pr. 1.1.	Bokført verdi pr. 1.1.	Tilgang ^{A)} i 1997	Avgang i 1997	Av- og nedskrivninger i 1997	Bokført verdi 31.12.97
Maskiner, transportmidler o.l.	9.577	-	(13)	(5.932)	3.632	2.588	(124)	(1.229)	4.867
Bygg og anlegg	3.724	120	(35)	(1.367)	2.442	1.560	(82)	(209)	3.711
Forretningsbygg	253	-	-	(63)	190	327	(22)	(18)	477
Fast eiendom forøvrig	434	61	(8)	(23)	464	115	(9)	(2)	568
Anlegg under utførelse	554	-	-	-	554	407	-	-	961
Forskudd vedr. nyanlegg	2	-	-	-	2	15	-	-	17
Sum	14.544	181	(56)	(7.385)	7.284	5.012	(237)	(1.458)	10.601
Goodwill og immaterielle eiendeler	4.642	-	(115)	(823)	3.704	2.371	-	(419)	5.656
Sum	19.186	181	(171)	(8.208)	10.988	7.383	(237)	(1.877)	16.257

Goodwill o.l. fordelt på store virksomhetskjøp

	Oppkjøpsår avskrivningstid	Årets nedskrivning ¹⁾	Årets avskrivning ¹⁾	Bokført verdi pr. 31.12.97
Pripps Ringnes 55 %	1997: 17 år	-	(129)	2.065
Procordia Food/Abba Seafood	1995: 20 år	-	(108)	1.908
Gøteborgs Kex	1994: 20 år	-	(17)	260
Bob Industrier	1993: 20 år	-	(13)	211
Rzeczpospolita	1996: 10 år	-	(21)	174
Drammens Tidende og Buskeruds Blad	1994: 20 år	-	(10)	152
Odense Marcipan	1990: 20 år	-	(12)	139
Diverse		(16)	(93)	747
Sum		(16)	(403)	5.656

1) Belastet driftsresultat, se i tillegg note 14 for samlede merverdi- og goodwillavskrivninger for tilknyttede selskaper.

^{A)} Avstemming av tilgang 1997 mot kontantstrømsanalyse (se side 12)

Tilgang 1997		7.383
Fornyelse- og miljøinvesteringer	1.738 ¹⁾	
Ekspanjonsinvestering	5.935	
Herav Tilknyttede selskap	(471)	5.464 ²⁾
Fornyelse og miljøinv. investeringsområdet	9	
Eiendomsinvesteringer	136	145
Endring leverandørgjeld investeringer	94	
Valutakurseffekter	(19)	
Uten kontantstrømeffekt	(39)	36
		7.383

1) Største enkeltprosjekt: Orkla Trykk, Kloralkalifabrikk, ny vaskemiddel-fabrikk og produksjonsutstyr Nidar.

2) Største enkeltprosjekt: Full overtagelse av Pripps Ringnes (4.404 mill. kroner), kjøp av PolyOrganix, ny pizzafabrikk Stranda, kjøp av Taopin, kjøp av Kotlin, kjøp av Østlendingen og kapasitetutvidelser i BBH (i størrelsesorden SEK 370 mill.).

Investeringer i og salg av varige driftsmidler og goodwill

Beløp i mill. kr	Investeringer i:					Salg til salgsverdi:				
	1993	1994	1995	1996	1997	1993	1994	1995	1996	1997
Maskiner, transportmidler o.l.	1.000	1.275	1.565	1.085	2.588	82	165	542	163	199
Bygg og anlegg	633	568	663	230	1.560	27	247	560	52	97
Forretningsbygg	1	19	65	23	327	-	37	10	53	29
Fast eiendom for øvrig	71	24	26	31	115	7	7	70	39	27
Anlegg under utførelse	98	(102)	7	213	407	-	-	-	-	-
Forskudd vedr. nyanlegg	8	(1)	(7)	1	15	-	-	-	-	-
Goodwill mv.	341	658	2.431	211	2.371	-	-	-	109	62
Sum	2.152	2.441	4.750	1.794	7.383	116	456	1.182	416	414

16 Låneforhold

Konsernets rentebærende gjeld pr. lånetype og forfallsfordelt

Beløp i mill. kr	Saldo pr. 31.12.97	Forfall					Etter
		1998	1999	2000	2001	2002	2002
Sertifikater ¹⁾	500	500	-	-	-	-	-
Obligasjonslån ¹⁾	6.095	-	232	502	371	1.150	3.840
Banklån	8.771	837	574	37	4.303	2.733	287
Kredittforetak og forsikringsselskaper	115	17	9	9	53	5	22
Diverse	198	184	2	3	-	-	9
Sum renteb. gjeld	15.679	1.538	817	551	4.727	3.888	4.158
Ubenyttede trekkrettigheter	2.530	-	-	1.610	744	176	-

1) Børsnoterte sertifikat- og obligasjonslån beskrives separat i denne note.

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid pr. 31.12.1997 for konsernets gjeld var 4 år, sammenlignet med 5 år pr. 31.12.1996. Tilsvarende tall for konsernets ubenyttede trekkrettigheter var hhv. 3 år og 5 år.

Orkla ASA har konsernkontosystem i Den norske Bank, Christiania Bank og Kredikasse, Svenska Handelsbanken og Skandinaviska Enskilda Banken. I tillegg har Nora Danmark AS konsernkontosystem i Unibank. Orkla ASAs og Nora Danmark ASs konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens datterselskapenes konti betraktes som interne forhold. Pr. 31.12.1997 var det innestående 253 mill. kroner, mens total kredittramme utgjør 1.012 mill. kroner.

Uten samtykke fra långiverne for konsernets lange, syndikerte banklån kan selskapet ikke selge aksjer i følgende selskaper: Borregaard Industries Ltd, Lilleborg A.S, Orkla Foods A.S og Procordia Food Förvaltning AB.

Børsnoterte obligasjonslån (Orkla ASA) pr. 31.12.1997

Beløp i mill. ISIN	Nom. rente	Løpetid	Valuta	Utestående
NO 185855	10,00 %	1981/1999	NOK	31 ^{*)}
NO 185861	9,40 %	1993/2000	NOK	500
NO 185862	7,75 %	1993/2003	NOK	500
NO 185863	6,10 %	1994/2002	NOK	500
NO 185866	8,00 %	1995/2002	NOK	650
NO 185867	7,40 %	1995/2005	NOK	1.000
NO 185868	7,05 %	1996/2003	NOK	1.000
NO 185869	5,00 %	1997/1999	NOK	200
NO 185871	5,70 %	1997/2003	NOK	300
SE 312050	9,00 %	1996/2004	SEK	400
SE 418915	6,00 %	1997/2001	SEK	200

*) Konvertibelt obligasjonslån, se note 23

Sertifikatlån pr. 31.12.1997

Beløp i mill. ISIN	Nom. rente	Løpetid	Valuta	Utestående
NO 251176	4,00 %	14.11.97-16.2.98	NOK	250
NO 251177	4,20 %	14.11.97-14.5.98	NOK	250

Den nominelle rente gir ikke uttrykk for konsernets reelle rentekostnad, da det er inngått ulike rentebytteavtaler.

17 Valuta- og rentestyling**Valuta- og rentebindingsfordelt låneportefølje (beløp i mill. kr)**
(inkl. sikringsforretninger)

Beløp i mill. kr	Saldo pr. 31.12.97	Neste renteregulering					Etter renteb. 2001	Gj.snitt. rente- bind.
		1998	1999	2000	2001	2001		
NOK	8.375	6.094	1.031	500	750	-	1,1	
SEK	3.917	3.453	-	464	-	-	0,7	
USD	1.197	868	-	329	-	-	1,0	
FIM	1.134	1.134	-	-	-	-	0,3	
DKK	552	552	-	-	-	-	0,3	
Øvrige	504	504	-	-	-	-	0,3	
Brutto renteb. gjeld	15.679	12.605	1.031	1.293	750	-	0,9	
Likvide midler	(1.222)	(1.222)	-	-	-	-	-	
Øvrige renteb. fordr.	(790)	(790)	-	-	-	-	-	
Netto renteb. gjeld	13.667	10.593	1.031	1.293	750	-	-	

Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid for Orklas gjeld (inkl. sikringsforretninger) var pr. 31.12.1997 på 0,9 år, sammenlignet med 1,8 år pr. 31.12.1996. Det er i januar 1998 inngått nye rentebytteavtaler i NOK for 500 mill. kroner der Orkla ASA betaler fast rente i 5 år.

Rentestyling

Orkla-konsernet har som målsetning å følge den generelle utviklingen i pengemarkedsrentene. Samtidig foretas det disposisjoner for å dempe effektene av kortsiktige svingninger i rentemarkedene. Låneporteføljens rentebindingsprofil dannes dels gjennom valg av rentestruktur på konsernets lån og dels gjennom å benytte rentederivater.

Valutastyling

Eksponering knyttet til balanseposter i valuta samt eksponering knyttet til eierandeler i utenlandske virksomheter sikres gjennom en løpende tilpasning av låneporteføljens valutafordeling. Eksponering knyttet til balanseposter søkes sikret i sin helhet. Eksponering knyttet til eierandeler i utenlandske virksomheter søkes begrenset ved at den samlede låneporteføljens valutasammensetning tilpasses den enkelte valutas og lands relative betydning i konsernets industrielle aktivitet.

I tillegg til sikringsaktivitetene knyttet til balanseposter i valuta og eierandeler i utenlandske virksomheter, foretas det også sikring av valutaeksponering knyttet til konsernets drift. Kontantstrømmer i valuta knyttet til driftsrelaterte kontraktsforhold, sikres normalt i sin helhet. I tillegg foretas det også sikringer av øvrige, forventede kontantstrømmer i valuta. Forventede kontantstrømmer sikres dog kun for en begrenset tidshorisont og kun i den grad det anses å foreligge tilstrekkelig sikkerhet for at disse forventede kontantstrømmer blir realisert.

Utestående valutaterminforretninger¹⁾ og valutaopsjonskontrakter²⁾ knyttet til sikring av driftsrelatert eksponering

Beløp i mill. Kjøpsvaluta	Beløp	Salgsvaluta	Beløp
NOK	10	JPY	175
NOK	20	GBP	2
NOK	8	FRF	6
NOK	31	FIM	23
NOK	1	ESP	15
NOK	99	DEM	24
SEK	4	USD	1
SEK	8	NOK	8
SEK	11	GBP	1
SEK	29	FRF	22
SEK	46	FIM	32
SEK	47	DKK	41
SEK	17	DEM	4
DEM	4	USD	2
DEM	2	ITL	1.692
DEM	1	DKK	3
DKK	33	NOK	34
DKK	20	GBP	2
USD	10	DKK	64
CHF	7	NOK	35
CHF	3	DEM	4
ITL	16.230	USD	9
ITL	5.122	NOK	21
ATS	9	NOK	6
NLG	4	NOK	14
MYR	2	NOK	4
FIM	25	USD	5

1) Valutaterminforretninger er avtaler om kjøp eller salg av valuta til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

2) Valutaopsjonsforretninger er avtaler hvor kjøperen av opsjonen har rett, men ingen plikt, til å kjøpe eller selge et valutabeløp til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Totale utestående driftssikringer pr. 31.12.1997 tilsvarer i volum motverdien av 1.034 mill. kroner, sammenlignet med 543 mill. kroner pr. 31.12.1996.

18 Langsiktig rentefri gjeld mv.

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Pensjonsforpliktelser ¹⁾	884	662	616
Utsatt skatt	831	709	641
Annen langsiktig gjeld	108	74	114
Sum	1.823	1.445	1.371

1) Pensjonsforpliktelsen er klassifisert som ikke rentebærende fordi renteelementene presenteres sammen med øvrige pensjonskostnader under lønn.

Utsatt skatt

Nedenforstående tabell er en oppstilling av midlertidige forskjeller mellom skatte- og regnskapsmessige verdier. Forskjellene oppstår i all vesentlighet fordi skattemessig og regnskapsmessig behandling er forskjellig. Utsatt skatt/skattefordel vil utgjøre den midlertidige forskjellen multiplisert med nominell skattesats.

Tabellen gir uttrykk for hvordan konsernets utsatte skattegrunnlag er sammensatt, for derigjennom å indikere når de utsatte skattene forfaller til betaling. Netto positive midlertidige forskjeller betyr at skatten som knytter seg til positive og negative midlertidige forskjeller, som forfaller innen samme tidsintervall, presenteres sammen. Negative forskjeller, som enten stammer fra pensjoner eller ikke reverseres innen samme intervall, presenteres for seg selv.

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Netto positive midlertidige forskjeller:			
Kortsiktige fordringer	(60)	(53)	(58)
Aksjer	(175)	(56)	(177)
Varelager	65	65	87
Andre kortsiktige poster	(208)	(229)	(89)
Sum kortsiktige poster	(378)	(273)	(237)
Varige driftsmidler	2.824	2.308	2.181
Netto pensjonsmidler	198	163	154
Øvrige langsiktige poster	387	262	372
Sum langsiktige poster	3.409	2.733	2.707
Underskudd til fremføring	(38)	(50)	(213)
Grunnlag beregning utsatt skatt	2.993	2.410	2.257
Utsatt skatt	842	709	641
Utsatt skattefordel grunnrenteskatt kraftverk	(11)	-	-
Sum utsatt skatt	831	709	641
Negative midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes:			
Netto pensjonsforpliktelser	330	195	162
Andre ikke utlignbare negative forskjeller	53	92	76
Grunnlag beregning utsatt skattefordel	383	287	238
Utsatt skattefordel	110	79	69
Netto utsatt skatt	721	630	572
Endring utsatt skatt ¹⁾	(91)	(58)	(209)
Effekt av regnskapsreform pensjoner	-	(10)	-
Kjøp av nye selskaper, kursdifferanser mv.	192	(12)	193
Endring utsatt skatt resultatregnskapet	101	(80)	(16)

1) Herav inngår: Utsatt skattefordel oppjustert inngangsverdi kraftverk 40 mill. kroner, utsatt skattefordel grunnrenteskatt kraftverk 12 mill. kroner og overgangseffekt ny skipsfartsbeskatning 26 mill. kroner.

19 Felleskontrollert virksomhet

Konsernets vesentlige felleskontrollerte virksomheter består av Baltic Beverages Holding (50 %), Hjemmet Mortensen (50 %) og Rzeczospolita (51 %) og inngår linje for linje i regnskapet. Spesifisert på hovedlinjene driftsinntekter, driftsresultat og total balanse fremkommer postene som følger:

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Driftsinntekter			
Pripps Ringnes	-	3.265	3.072
Hjemmet Mortensen	488	461	448
Rzeczospolita-gruppen	199	129	-
Baltic Beverages Holding ¹⁾	1.263	-	-
Driftsresultat			
Pripps Ringnes	-	300	230
Hjemmet Mortensen	71	54	39
Rzeczospolita-gruppen	34	13	-
Baltic Beverages Holding ¹⁾	443	-	-
Sum Eiendeler			
Pripps Ringnes	-	2.475	2.661
Hjemmet Mortensen	436	367	224
Rzeczospolita-gruppen	319	302	-
Baltic Beverages Holding ¹⁾	1.213	-	-

1) Baltic Beverages Holding eies 50-50 av Pripps Ringnes og Hartwall. Pripps Ringnes eier i tillegg 20,5 % i Hartwall. Denne eierposisjonen presenteres som tilknyttet selskap.

20 Pantstillelser og garantiansvar

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Gjeld sikret med pant	128	167	239
Pantsatte eiendeler:			
Maskiner, transportmidler o.l.	1.235	668	769
Bygg og anlegg	646	567	709
Fast eiendom forøvrig	67	58	61
Anlegg under utførelse	168	273	82
Varebeholdninger m.v.	87	67	65
Sum bokført verdi	2.203	1.633	1.686
Garantiansvar:			
Solidaransvar	7	48	48
Tegnet, ikke innkalt KS kapital	525	132	210
Annet garantiansvar ¹⁾	557	650	189
Sum garantiansvar	1.089	830	447

1) Inkluderer garantirammer for Orkla Finans med 250 mill. kroner (170 mill. kroner i 1996 og 141 mill. kroner i 1995).

21 Andre forhold

Orkla Foods har kjøpsplikt på ytterligere aksjer i Dragsbæk Margarinefabrik A.S (50 %) og Margarinefabriken Blume IS (50 %). Orklas nåværende aksjepost ble kjøpt i 1989 for ca. 45 mill. kroner. Pris for ytterligere aksjer baseres på indeksregulering av det nevnte beløp, justert for inntjeningsutviklingen de 3 siste årene før plikten/retten gjøres gjeldende. Endelig kjøp skal finne sted før 2006.

Minoritetsaksjonærene i KiMs Danmark har en avtale som gjør at de under visse forutsetninger har rett til å øke sin eierandel fra 6 % til 20 % uten ytterligere innbetaling.

AB Pripps Bryggerier har en pågående avgiftstvist med svenske tollmyndigheter, angående eksport til Russland i 1992. Myndighetenes krav utgjør SEK 55 mill. eksklusive renter. Konsernets ledelse anser kravet som uberettiget.

Avtale med Unilever

Orkla har en samarbeidsavtale med Unilever vedrørende vaskemidler og hygiene/kosmetikk-produkter. Denne avtalen, som opprinnelig ble inngått i 1958, ble ferdig reforhandlet i februar 1995. Den reforhandlede avtalen viderefører samarbeidet etter de samme forretningsmessige hovedprinsipper som tidligere, og løper til 2014.

Avtale med The Coca-Cola Company (TCCC)

Den 28.1.1997 inngikk Pripps Ringnes og TCCC en endelig avtale om stort avvikling av partenes samarbeide i Norge og Sverige over perioden 1997-98. Avviklingen løper så langt i henhold til avtalen. Under «andre inntekter og kostnader» (se note 12) er det inntektsført 171 mill. kroner. Beløpet representerer 45 % av både mottatt økonomisk kompensasjon

fra TCCC samt nødvendige avsetninger og nedskrivninger knyttet til restrukturering av virksomheten i Norge. De øvrige 55 % av beløpet er hensyntatt i merverdianalysen ved oppkjøpet. Det ble i 1995 tilsvarende kostnadsført cirka SEK 200 mill. i forbindelse med opphør av TCCC-avtalen for virksomheten i Sverige.

Avtale med PepsiCo

I juni 1997 inngikk Pripps Ringnes en avtale med PepsiCo om lisensproduksjon, distribusjon og salg av Pepsi-produkter på det svenske markedet. Avtalen vil bli iverksatt senest 1.1.2001 da PepsiCos nåværende lisensavtale på det svenske markedet utløper. Avtalen har en løpetid på 20 år, med opsjon på ytterligere 5 år.

23 Utvikling i egenkapitalen siste 5 år

Beløp i mill. kr	Aksje- kapital	Reserve- fond	Tilbake- føringsfond	Frie fond	Orkla ASA	Konsern- reserve	Sum
Egenkapital pr. 1.1.1993	1.219	565	132	1.410	3.326	2.511	5.837
Justering fonds pr. 1.1. og kontantvederlag	-	(7)	7	(15)	(15)	-	(15)
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	8	8	(8)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	818	818	(818)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(192)	(192)	-	(192)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	15	(36)	21	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	984	984
Nedskrivning egne aksjer i Oktav Invest	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(13)	(13)
Egenkapital pr. 31.12.1993	1.219	573	103	2.050	3.945	2.628	6.573
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	198	198	(198)	-
Godskrift som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	6	-	51	57	(57)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	711	711	(711)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(236)	(236)	-	(236)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	77	(36)	(41)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.149	1.149
Belastning som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	-	-	-	-	(285)	(285)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	28	28
Egenkapital pr. 31.12.1994	1.219	656	67	2.733	4.675	2.554	7.229
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	2.217	2.217	(2.217)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	814	814	(814)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(283)	(283)	-	(283)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	318	(36)	(282)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.432	1.432
Justering som følge av sammenslåingen til Pripps Ringnes	-	-	-	-	-	(182)	(182)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	0	0
Egenkapital pr. 31.12.1995	1.219	974	31	5.199	7.423	773	8.196
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	535	535	(535)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	741	741	(741)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(330)	(330)	-	(330)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	164	(31)	(133)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.752	1.752
Korreksjon pensjonsforpliktelser	-	-	-	-	-	(26)	(26)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(102)	(102)
Egenkapital pr. 31.12.1996	1.219	1.138	-	6.012	8.369	1.121	9.490
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	676	676	(676)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	615	615	(615)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(410)	(410)	-	(410)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	242	-	(242)	-	-	-
Emisjon ifbm. utøvelse av ansatteopsjoner	14	-	-	-	14	4	18
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	2.562	2.562
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(19)	(19)
Egenkapital pr. 31.12.1997	1.233	1.380	-	6.651	9.264	2.377	11.641

Utvikling i aksjekapital

Beløp i kr Dato/år	Antall aksjer	Pålydende	Type utvidelse	Beløp (mill.)	Emisjonsforhold	Korreksjonsfaktor ¹⁾	Emisjonskurs	Aksjekapital (mill.)
31.12.1987	7.216.997	100				5,32		721,7
1988	14.433.994	50	splitt		2:1	2,42		721,7
1988	15.558.110	50	fondsemisjon	56,2	1:10	2,42		777,9
1988	12.365.274	50	nedskrivning	159,6		2,42		618,3
31.12.1988	12.365.349	50	konvertering			2,42		618,3
1989	13.275.874	50	rettet emisjon	45,5		2,42	365,00	663,8
31.12.1989	13.339.097	50	konvertering	3,2		2,42		667,0
1990	26.678.194	25	splitt		2:1	1,10		667,0
1990	29.346.582	25	fondsemisjon	66,7	1:10	1,10		733,7
1990	31.646.582	25	rettet emisjon	57,5		1,10	230,00	791,2
1990	31.886.582	25	fusjon	6,0		1,10		797,2
31.12.1990	31.894.938	25	konvertering	0,1		1,10		797,4
1991	44.314.828	25	fusjon	310,5		1,10		1.107,9
31.12.1991	44.314.895	25	konvertering			1,10		1.107,9
1992	48.746.384	25	fondsemisjon	110,8	1:10			1.218,7
31.12.1992	48.746.384	25						1.218,7
31.12.1993	48.747.241	25	konvertering					1.218,7
31.12.1994	48.747.241	25						1.218,7
31.12.1995	48.747.241	25						1.218,7
31.12.1996	48.747.241	25						1.218,7
31.12.1997	49.333.393	25	rettet emisjon	14,8				1.233,3

1) Korreksjonsfaktoren multipliseres med antall gamle aksjer for å gjøre disse sammenlignbare med antall aksjer i 1997.

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1999 en fullmakt av 7.5.1997 til å utstede inntil 3,3 millioner aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer.

Generalforsamlingen 10.5.1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner på inntil 650.000 B-aksjer til en tegnings-

kurs på kr 25,-. I den forbindelse ble det i mai 1997 innløst opsjoner tilsvarende 586.152 B-aksjer. Det gjenstår nå opsjoner tilsvarende 51.533 B-aksjer som kan utøves innen 1.5.1999.

Aksjer og konvertible obligasjoner i eget eie

Beløp i 1.000 kr	Samlet pålydende	Antall aksjer	Bokført verdi
Aksjer eiet av:			
A/S Drammen Kjexfabrik	3.283	131.330	-
Rederi-A/S Orkla	4.183	167.319	-
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S	-	14	-
Oktav Invest A.S. ¹⁾	25.128	1.005.139	-
Sum aksjer i eget eie	32.594	1.303.802	-
Konvertible obligasjoner eiet av:			
A/S Drammen Kjexfabrik	30.097	2.149.785	132.423
Orkla ASA	413	29.500	4.463
Sum obligasjoner i eget eie ²⁾	30.510	2.179.285	136.886
Sum	63.104	3.483.087	136.886

1) Oktav Invest eier 1.256.424 aksjer i Orkla ASA og Orkla ASA eier 80 % av Oktav Invest.

2) Av utestående konvertibelt obligasjonslån pålydende 30,6 mill. kroner eies 30,5 mill. kroner av Orkla. Konverteringskurs er kr 14,00 pr. aksje. Lånet løper til 31.12.1999.

Ledere på ulike nivåer i konsernet hadde pr. 31.12.1997 opsjoner på totalt 44.360 aksjer med en gjennomsnittlig innløsningskurs på kr 163,54. Av disse opsjonene utløp 38.360 den 3.2.1998. Arbeidsgiveravgift knyttet til opsjonenes verdiendring er kostnadsført.

Orkla konsernet har en kontantbonusordning, hvor verdien er knyttet til kursutviklingen for Orkla A-aksjen. Mellom 30 og 40 ledere omfattes av ordningen. Den enkelte kontantbonus har en bindingstid på minimum 3 år. Den periodiserte verdiendring med tilhørende arbeidsgiveravgifter er kostnadsført.

Totalt er det pr. 31.12.1997 avsatt i størrelsesorden 60 mill. kroner knyttet til disse ordningene.

24 Minoriteter

Beløp i mill. kr	1997	1996	1995
Minoritetenes andel av:			
Ordinære avskrivninger	38	25	33
Driftsresultat	167	53	33
Resultat før skatt og minoritet	172	54	33
Skattekostnad	60	16	9
Minoritetsinteresser har hatt følgende utvikling:			
Minoritetsinteresser pr. 1.1.	183	131	213
Minoritetsinteressenes andel av årets resultat	112	38	24
Økning ved kjøp av nye selskaper	220	51	26
Reduksjon ved ytterligere oppkjøp eller salg av aksjer i datterselskaper	(7)	(24)	(130)
Differanse mellom utbytte til minoritet og andel resultat samt omregningsdifferanser	(30)	(13)	(2)
Minoritetsinteresser pr. 31.12.	478	183	131
Minoritetsinteressene fordeler seg som følger:			
Orkla Foods	37	38	52
Orkla Drikkevarer	309	87	30
Orkla Brands	5	4	3
Orkla Media	67	19	15
Kjemi	16	13	13
Øvrige	44	22	18
Sum	478	183	131

Regnskapet for holdingselskapet Orkla ASA omfatter, foruten all aktivitet ved Hovedkontoret, konsernets aksjeportefølje, en del eiendomsvirksomhet som forretningsmessig sorterer under eiendomsseksjonen samt Peter Möller (tran).

Aktiviteten ved Hovedkontoret inkluderer konsernets øverste ledelse og stabsfunksjonene informasjon, juridisk, konsernutvikling, personal og økonomi/finans. Stabsavdelingene utfører i stor grad oppdrag for konsernets øvrige selskaper. Sentral finansavdeling fungerer som konsernbank med ansvar for konsernets eksterne finansiering, styring av konser-

nets likviditet og den overordnede styring av konsernets valuta- og renterisiki.

Driften ved Hovedkontoret finansieres ved at direkte henførbare kostnader faktureres, mens øvrige kostnader fordeles på konsernselskapene. Eventuelle udekkede kostnader, udekket finansnetto samt utbytte til Orkla ASAs aksjonærer dekkes i hovedsak med utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper.

Alle eierandeler i datterselskap er presentert etter kostmetoden.

Notene for konsernet vil i enkelte tilfeller omfatte Orkla ASA.

RESULTATREGNSKAP

Beløp i mill. kr	Note	1997	1996
Driftsinntekter		335	208
Vareforbruk		(40)	(39)
Lønn og andre personalkostnader	1, 2	(194)	(107)
Andre driftskostnader		(131)	(103)
Ordinære avskrivninger	7	(20)	(18)
Driftsresultat		(50)	(59)
Utbytte fra fremmede		296	345
Finansinntekter konsern		339	222
Andre finansinntekter		660	360
Finanskostnader konsern		(54)	(43)
Andre finanskostnader		(1.280)	(1.031)
Andel resultat KS-selskap		2	3
Porteføljegevinster		876	814
Resultat før skattekostnad		789	611
Skattekostnad	4	(113)	(76)
Årets resultat		676	535
Mottatt konsernbidrag		615	741
Avsatt til utbytte		(410)	(330)
Avsatt til reservefond		(242)	(164)
Overført fra tilbakeføringsfond		-	31
Avsatt til frie fond		(639)	(813)

BALANSE**Eiendeler**

Beløp i mill. kr	Note	1997	1996
Betalingsmidler		225	294
Porteføljeinvesteringer		8.112	6.403
Kortsiktige fordringer konsern		1.303	994
Kortsiktige fordringer andre		30	65
Varebeholdninger		26	23
Omløpsmidler		9.696	7.779
Aksjer i datterselskaper	3	8.263	8.232
Aksjer og andeler i andre selskaper		95	91
Lån til konsernselskaper		8.437	3.182
Andre formuesmidler	6	690	80
Varige driftsmidler	7	178	181
Anleggsmidler		17.663	11.766
Eiendeler		27.359	19.545

Gjeld og egenkapital

Skyldig merverdiavgift, skattetrekk o.l.		25	19
Påløpte, ikke utlignede skatter		100	72
Skyldig utbytte		410	330
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper		1.978	1.069
Annen kortsiktig gjeld		1.323	688
Kortsiktig gjeld		3.836	2.178
Langsiktig gjeld til konsernselskaper		371	345
Annen langsiktig gjeld		13.888	8.653
Langsiktig gjeld		14.259	8.998
Aksjekapital		1.233	1.219
Reservefond		1.380	1.138
Disposisjonsfond		6.651	6.012
Egenkapital		9.264	8.369
Gjeld og egenkapital		27.359	19.545
Gjeld sikret med pant	5	-	8
Garantiansvar	5	855	361

KONTANTSTRØMANALYSE

Beløp i mill. kr	1997	1996
Kontantstrøm NRS (foreløpig)		
Resultat før skattekostnad	789	611
Betalte skatter	(84)	(10)
Endring i driftskapital	237	96
Av- og nedskrivninger	20	18
Gevinster og tilknyttede selskaper	(886)	(820)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	76	(105)
Investeringer i varige driftsmidler	(26)	(22)
Andre langsiktige investeringer	(31)	(243)
Salg av driftsmidler	15	7
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	(833)	253
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(875)	(5)
Utdeling av utbytte	(330)	(283)
Innbetalt konsernbidrag	743	900
Opptak av langsiktig gjeld	4.914	4.231
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(423)	(2.924)
Endring i kortsiktig finansiering	1.986	(1.808)
Langsiktige utlån	(600)	-
Ny egenkapital	14	-
Endring i finansiering av konsernselskap	(5.663)	(51)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	641	65
Andre endringer	89	(81)
Endring i betalingsmidler	(69)	(126)
Betalingsmidler ved periodens start	294	420
Betalingsmidler ved periodens slutt	225	294

1 Pensjonsforhold**Sammensetning av netto pensjonskostnad**

Beløp i mill. kroner	1997	1996
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(6)	(7)
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(10)	(11)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	15	16
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	0	0
Netto pensjonskostnad	(1)	(2)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	31.12.97	31.12.96
Brutto pensjonsforpliktelse	(189)	(189)
Pensjonsmidler (markedsverdi)	236	235
Faktisk netto pensjonsmidler	47	46
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	2	(1)
Balanseførte netto pensjonsmidler	49	45

Sammensetning av pensjonsmidler (markedsverdi)

	31.12.97	31.12.96
Likvide midler	2 %	4 %
Pengemarkedsplasseringer	0 %	0 %
Obligasjoner	61 %	55 %
Utlån	0 %	1 %
Aksje	37 %	40 %
Fast eiendom	0 %	0 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %

2 Godtgjørelser og avtalefestede forhold

Lønn til konsernsjef utgjorde kr 2.329.666. Andre innberetningspliktige ytelser utgjorde kr 123.231. Konsernsjefen har ingen interne styrehonorarer.

Konsernsjefens pensjon ved full opptjening skal utgjøre 2/3 av pensjonsgrunnlaget. Ved fratreden før pensjonsalder gis et lønnsvederlag tilsvarende tre års lønn beregnet på grunnlag av kontantlønn ved fratredelsen.

Godtgjørelse til styre, bedriftsforsamling og revisor

Godtgjørelse til henholdsvis styret og bedriftsforsamlingen utgjorde kr 1.096.250 og kr 404.000. Utover sitt styrehonorar mottok styrets formann i henhold til egen avtale kr 209.490 i honorar som leder for «Orkla School for Business Relations». Honorarer til revisor utgjorde kr 526.000. I tillegg er det utbetalt kr 272.000 i konsulentonorarer til revisor.

3 Aksjer i konsernselskaper, direkte eiet

Beløp i mill. kr	Valuta	Selsk. aksje-kapital	Bokf. verdi	Konsernets eierandel %
Procordia Food Förvaltning AB	SEK	550	5.440	100,0
Orkla Foods A.S		436	493	100,0
Sætre AS		5	11	100,0
Nidar AS		110	110	100,0
Lilleborg A.S		18	87	100,0
Denofa A.S		10	118	100,0
Viking Fottøy A.S		25	27	100,0
Orkla Media A.S		487	503	100,0
Bakers AS		2	249	100,0
Borregaard Industries Limited				
Ordinær kapital	GBP	20	271	100,0
Preferansekapital	GBP	1	43	99,9
Kemetyl AB	SEK	4	36	100,0
Borregaard NEA AS		5	101	100,0
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S		6	33	100,0
Borregaard Skoger A.S		7	3	100,0
Orkla Finans A.S		19	21	94,7
Oktav Invest A.S		65	0	80,0
Viking Askim A.S		36	104	100,0
Rederi-A/S Orkla		-	-	100,0
The Borregaard Comp. Inc.	USD	-	-	100,0
Omega Consultants A.S		-	-	100,0
AB Orklaprodukter	SEK	-	-	100,0
A.S Drammen Kjexfabrik		-	12	100,0
Nora A.S		1	1	100,0
NINO A.S		21	24	100,0
Orkla Eiendom A.S		1	1	100,0
Kantolan OY	FIM	10	41	100,0
Swebiscuits AB	SEK	10	512	100,0
Scan-TV A.S		-	-	100,0
Peter Möller Omega-3 GmbH	DEM	-	-	100,0
Orkla Asia Pte Ltd	SGD	5	22	100,0
Sum			8.263	

4 Sammenheng mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag for Orkla ASA

Beløp i mill. kroner	1997	1996
Resultat før skattekostnad	789	611
Midlertidige forskjeller:		
Realisasjon av tidligere nedskrevne aksjer	(34)	(111)
Skattepliktig ombytte av obligasjoner	153	-
Endringer i andre midlertidige forskjeller	10	8
Sum	129	(103)
Permanente forskjeller:		
Ikke fradragberettigede kostnader	2	1
Kostprisregulering solgte aksjer	(85)	(169)
RISK-regulering solgte aksjer	(33)	(50)
Gevinst ved konserninterne overføringer	(175)	-
Sum	(291)	(218)
Skattepliktig konsernbidrag	(63)	182
Sum skattepliktig inntekt	564	472
Beregnet skatt (28 %)	158	132
Fradrag for godtgjørelse og kildeskatt	(62)	(61)
Kildeskatt utenlandske utbytter	9	5
Avsatt for lite tidligere år	8	-
Sum betalbare skatter	113	76

Utsatt skatt Orkla ASA

Orkla ASA har ikke ført opp utsatt skatt i regnskapet pr. 31.12.1997. Det er på grunnlag av transaksjoner i Orkla ASA balanseført en skattefordel på i alt 47 mill. kroner (9 mill. kroner i inngående balanse) på konsernivå, som stammer fra nedskrivning på aksjer. Denne er ikke hensyntatt i Orkla ASA på grunn av globalregelen.

5 Garanti og pantstillelser

Pantstillelser og andre garantier

Beløp i mill. kroner	1997	1996
Bokført verdi av pantsatte eiendeler	-	8
Lån sikret med pant	-	8
Garanti på vegne av konsernselskaper	179	124
Annet garantiansvar	223	176
Solidaransvar	2	2
Tegnet, ikke innkalt KS-kapital	451	59

6 Lån til medlemmer av styret, bedriftsforblyng og ansatte

I andre fordringer inngår lån til medlemmer av styret, bedriftsforblyng og ansatte med 22 mill. kroner. I tillegg er det stilt garantier for 1 mill. kroner.

7 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.97	Tilgang i 1997	Avgang i 1997	Ordinære avskrivninger i 1997	Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.97	Bokført verdi 31.12.97
Immaterielle eiendeler	18	-	-	(4)	(14)	4
Maskiner/transportmidler	106	19	(15)	(11)	(57)	53
Bygg og anlegg	134	19	(15)	(5)	(37)	101
Fast eiendom for øvrig	36	(12)	(4)	-	-	20
Sum morselskap	294	26	(34)	(20)	(108)	178

Investeringer i og salg av varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Investeringer i:					Salg til salgsv verdier:				
	1993	1994	1995	1996	1997	1993	1994	1995	1996	1997
Immaterielle eiendeler	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Maskiner, transportmidler	5	11	14	13	19	1	1	2	5	2
Bygg og anlegg	1	20	14	9	19	-	-	7	-	9
Fast eiendom for øvrig	-	3	11	-	(12)	-	2	3	2	4
Sum	6	34	57	22	26	1	3	12	7	15

Vi har revidert årsoppgjøret for Orkla ASA for 1997 som viser et årsresultat på 676 mill. kroner for morselskapet og et årsresultat på 2.562 mill. kroner for konsernet. Årsoppgjøret, som består av styrets beretning, resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse, noter og konsernoppgjør, er avgitt av selskapets styre og konsernsjef.

Vår oppgave er å granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandlingen av dets anliggender for øvrig.

Vi har utført revisjonen i henhold til gjeldende lover, forskrifter og god revisjonsskikk. Vi har gjennomført de revisjonshandlinger som vi har ansett nødvendige for å bekrefte at årsoppgjøret ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. Vi har kontrollert utvalgte deler av grunnlagsmaterialet som

underbygger regnskapspostene og vurdert de benyttede regnskapsprinsipper, de skjønnsmessige vurderinger som er foretatt av ledelsen, samt innhold og presentasjon av årsoppgjøret. I den grad det følger av god revisjonsskikk har vi gjennomgått selskapets formuesforvaltning og interne kontroll.

Styrets forslag til disponering av årets resultat tilfredsstiller de krav aksjeloven stiller.

Etter vår mening er årsoppgjøret gjort opp i samsvarende med aksjelovens bestemmelser og gir et forsvarlig uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling pr. 31.12.1997 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk.

Oslo, 24. mars 1998
Arthur Andersen & Co.

Finn Berg Jacobsen
Statsautorisert revisor

Uttalelse fra Bedriftsforsamlingen til Generalforsamlingen i Orkla ASA

Orkla ASAs Bedriftsforsamling har behandlet Styrets forslag til resultatregnskap og balanse for 1997 for Orkla ASA og konsernet, og anbefaler Generalforsamlingen å godkjenne regnskapene og Styrets forslag til disponering for 1997.

Oslo, 31. mars 1998
For Orkla ASAs Bedriftsforsamling

Øystein Eskeland
Bedriftsforsamlingens ordfører

AKSJONÆRPOLITIKK

Orklas aksjonærer skal over tid oppnå konkurransedyktig avkastning på sine aksjer. Avkastningen skal være en kombinasjon av utbytte og kursstigning. Målet er at eierne, såfremt den underliggende utviklingen er tilfredsstillende, skal få en jevn og stabil økning i utbetalt utbytte. Orkla fører en konservativ emisjonspolitikk hvor hensynet til de eksisterende eierne er avgjørende. Det vises for øvrig til note 23 "Utvikling i aksjekapital". Konsernets fremste lønnsomhetsmål er avkastning på anvendt kapital.

INVESTOR RELATIONS

Kommunikasjon med eiere, investorer og analytikere, både i inn- og utland, er en prioritert oppgave for Orkla. Orkla holder jevnlig

presentasjoner i viktige finansielle sentra i Europa og USA, og har i tillegg fortløpende møter med investorer og analytikere. Viktige hendelser for konsernet meddeles løpende.

STEMMERETTS- OG EIERFORHOLD

Orkla har to aksjeklasser. A-aksjene gir én stemme pr. aksje.

B-aksjene er uten stemmerett. Selskapet har ikke eierbegrensninger utover det som er fastlagt i norsk konsesjonslovgivning. Stemmerett kan utøves tidligst to uker etter at aksjeinnehavet er blitt meldt til Verdipapirsentralen. Etter norsk lovgivning kan det kun stemmes for aksjer som er registrert på eiers navn. Generalforsamlingen innkalles med minimum 12 dagers varsel. Påmelding til Orkla må finne sted senest kl 15.00 på den tredje virkedag før møtet.

KURSER 1997

Kr	Orkla	Orkla
	A-aksjer	B-aksjer
Høyest omsatt	667,00	600,00
Lavest omsatt	446,00	404,00
Sluttkurs pr. 30.12.1997	635,00	574,00

FORDELING AV AKSJER PÅ AKSJONÆRER PR. 31.12.1997

Antall aksjer	Antall aksjonærer	Andel av kapital
1 - 100	22.413	1,4 %
101 - 1.000	8.196	5,0 %
1.001 - 10.000	1.209	6,7 %
10.001 - 100.000	224	14,9 %
100.001 - 500.000	45	18,8 %
500.001 -	20	53,2 %

GJENNOMSNITTLIG ANTALL AKSJER UTESTÅENDE, FULLT UTVANNET ¹⁾

	1997	1996	1995
Gjsn. antall aksjer utstedt	49.040.317	48.747.241	48.747.241
Gjsn. antall egne aksjer	-1.319.285	-1.333.180	-1.333.180
Gjsn. antall eksternt eide aksjer	47.721.032	47.414.061	47.414.061
Konvertible obligasjoner	2.185.320	2.185.320	2.185.320
Konvertible obligasjoner i eget eie	-2.179.285	-2.179.285	-2.179.285
Opsjonsprogram for ansatte, gjsn. antall	416.759	726.505	790.126
Beregnet innvanningseffekt ²⁾	-33.348	-101.126	-177.311
Gjsn. antall aksjer eksternt eide fullt utvannet	48.110.478	48.045.475	48.032.911

1) Iht Norsk Regnskapsstandard (NRS) - Beregning av resultat pr. aksje

2) Gjsn. aksjekurs ved beregnet innvanningseffekt:	A-aksjer	B-aksjer
1997	572	520
1996	349	323
1995	276	262

OVERSIKT OVER RISK**-BEREGNING FOR ORKLAS AKSJONÆRER (gjelder bare norske aksjonærer)**

Skattemessig verdi utgjøres av kostpris for aksjen (eventuelt oppjustert kostpris for aksjer ervervet før 1.1.1989) pluss akkumulert RISK, eventuelt korrigert for utbytte i kjøps- og salgsåret. Alle beløp i kroner.

Kjøpsår	Årets RISK per 1.1.	Akkumulert RISK for kjøpsår	Utbytte utbetalt	Utbytte-dato ***
tom. 1992	-	86,30	3,41	14.05.92
1993	(2,42)	88,72	3,75	05.05.93
1994	15,59	73,13	4,10	10.05.94
1995	12,92	60,21	5,00	10.05.95
1996	15,37*	44,84	6,00	08.05.96
1997	24,84*	20,00	7,00	07.05.97
1998	20,00**	-	8,50	07.05.98

*) Nevnte RISK-beløp forutsetter at Ringnes AS inngår i RISK-konsernet. Ligningsnemda har imidlertid i vedtak av 5. mars 1998 endret ligningen for 1995 og 1996 på dette punkt. Vedtaket vil bli anket. Dersom ligningsnemdas vedtak skulle bli endelig vil beløpet pr. 1.1.1996 bli korrigert til kr 13,08 og pr. 1.1.1997 til kr 22,01.

**) Orklas anslag for RISK 1998. Det endelige RISK-beløpet vil ikke foreligge før etter 1.1.1999.

***) Dato for Generalforsamling det aktuelle år.

****) RISK: Regulering av skattemessig inngangverdi med skattlagt kapital.

Tabellen viser akkumulert RISK ved ulike kjøpstidspunkt for Orkla-aksjen. Ved beregning av skattepliktig gevinst ved salg i 1998 benyttes akkumulert RISK for kjøpsår korrigert for følgende forhold:

- 1) Hvis salget skjer før årets utbytte er utbetalt kan utbyttet legges til.
 - 2) Hvis aksjen ble kjøpt i 1992 eller 1993 etter at utbyttet for året var utbetalt kan dette legges til.
 - 3) Hvis aksjen ble kjøpt før utbyttet ble utbetalt i et år fra og med 1994 skal utbetalt utbytte i kjøpsåret trekkes fra.
 - 4) RISK pr. 1.1.1998 er Orklas anslag. Hvis anslaget avviker fra endelig fastsatt RISK må en korrigere for avviket.
- For Orkla-aksjer kjøpt før 1.1.1989 kan kostpris pr. 1.1.1992 justeres opp til:
A-aksje kr 152,81
B-aksje kr 143,64

Orklas aksjer er notert på Oslo Børs. Begge aksjeklasser kan handles over SEAQ* i London og gjennom Orklas Level-1 ADR** program i USA. Nær 85 millioner aksjer ble registrert omsatt i 1997, vel 1,7 ganger antall utestående aksjer. På Oslo Børs ble det omsatt Orkla-aksjer for 14.449 mill. kroner, tilsvarende 4,2 % av børsens totale omsetning. Omsetningen i 1997 over SEAQ utgjorde 15,9 millioner aksjer, eller GBP 871 mill. Det blir notert kjøps- og salgsopsjoner samt forwards med Orkla A-aksjen som underliggende aksje på Oslo Børs fra mars 1998. Som følge av børs- og clearing-samarbeidet mellom Oslo Børs, OM Stockholm og OMLX London vil opsjonene også være tilgjengelige i disse markedene.

Pr. 31.12.1997 hadde Orkla 32.107 aksjonærer. Internasjonale investorer og analytikere viste god interesse for aksjen også i 1997. Ved årets utgang var 44,7 % av aksjene eiet av utenlandske investorer. Dette er 2,3 %-poeng lavere enn nivået 1.1.1997. De fleste meglerhusene i Oslo og London følger Orkla-aksjen. Analyser publiseres også i Stockholm og København.

Generalforsamlingen 10.5.1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner på inntil 650.000 B-aksjer til en tegningskurs på kr 25,00. I den forbindelse ble det i mai 1997 innløst opsjoner tilsvarende 586.152 B-aksjer. Det gjenstår nå opsjoner tilsvarende 51.533 B-aksjer som kan utøves innen 1.5.1999. Ansatte i ledende stillinger i konsernet hadde pr. 31.12.1997 opsjoner tilsvarende 44.360 aksjer. Det vises for øvrig til note 23 "Utvikling i aksjekapital".

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1999 en fullmakt av 7.5.1997 til å utstede inntil 3,3 millioner aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Fullmakten ble første gang gitt på ekstraordinær generalforsamling 2.9.1991. Den har senere blitt fornyet, men er hittil ikke benyttet.

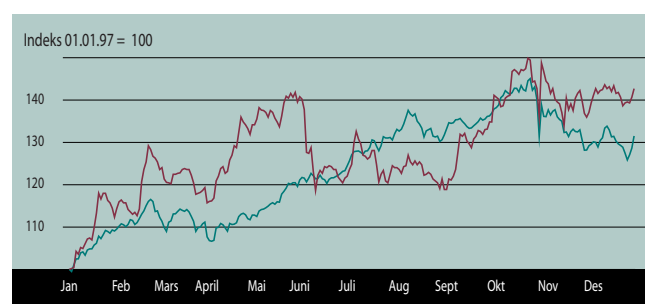
VERDISKAPNING FOR ORKLAS AKSJONÆRER

Orklas aksjonærer har over tid hatt en god avkastning på sine aksjer. I perioden fra 1986, da nåværende strategi og struktur ble lagt, har den årlige avkastningen i gjennomsnitt vært 24,8 %, hvilket er 10,1 %-poeng høyere enn avkastningen på Oslo Børs' Total-indeks. I 1997 hadde aksjen en verdiøkning, utover utbytte, på 42 %. I samme periode steg Totalindeksen med 31,5 %.

Med en markedsverdi på 29.910 mill. kroner pr. 31.12.1997 var Orkla det nest største selskapet på Oslo Børs. Selskapet utgjør 6 % av Totalindeksen.

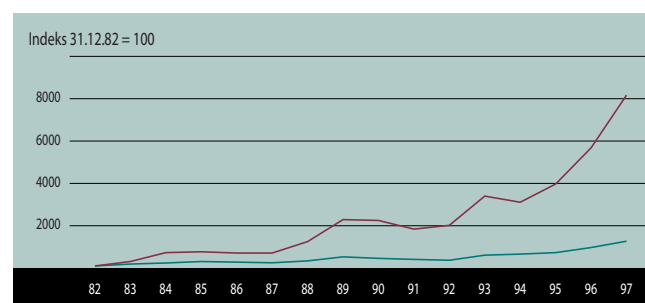
KURSVIKLING 1997

Orkla A Oslo Børs Totalindeks

KURSVIKLING 31.12.82 - 31.12.97

Orkla A Oslo Børs Totalindeks

For 1997 foreslår styret å dele ut kr 8,50 pr. aksje i utbytte, en økning på 21 %. Utbyttet betales den 26.5.1998 til de aksjonærer som er registrerte eiere på generalforsamlingsdatoen. I tillegg foreslår styret å splitte aksjen i fire, for å øke aksjens likviditet. Aksjekapitalen på kr 1.233.334.825 forblir uendret. Antallet utstedte aksjer øker med 148.000.179 til 197.333.572 aksjer med pålydende kr 6,25, mot opprinnelig kr 25,00.

* SEAQ i London er et market maker-basert handelssystem for aksjer som ikke er børsnoterte i London.

** ADR (American Depositary Receipt) er en depotordning hvor en bank, med de nødvendige godkjenninger fra amerikanske myndigheter, eier aksjene på vegne av amerikanske investorer som selv ikke har adgang til, eller ønsker å ha, direkte eie av utenlandske aksjer. Investor mottar i stedet en ADR som bekreftelse på deponeringen.

DE 10 STØRSTE AKSJONÆRER PR. 31.12.1997

Aksjonærer	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Andel kapital	Andel stemmer
Chase Manhattan Bank	4.007.538	617.762	4.625.300	9,4%	10,1%
Folketrygdfondet	4.004.638	0	4.004.638	8,1%	10,1%
Capital Research c/o Chase ¹⁾	2.130.000	851.000	2.981.000	6,0%	5,4%
Storebrand ²⁾	2.761.533	0	2.761.533	5,6%	7,0%
State Street Bank	1.866.547	255.744	2.122.291	4,3%	4,7%
Kommunal Landspensjonskasse	1.064.809	222.460	1.287.269	2,6%	2,7%
Avanse Forvaltning	1.145.480	112.300	1.257.780	2,5%	2,9%
Oktav Invest A.S ³⁾	1.047.021	209.403	1.256.424	2,5%	2,7%
Morgan Guaranty Trust	1.045.964	187.677	1.233.641	2,5%	2,6%
Merrill Lynch International	1.207.965	23.880	1.231.845	2,5%	3,1%
Sum	20.281.495	2.480.226	22.761.721	46,1%	51,4%
Totalt	39.488.961	9.844.432	49.333.393	100,0%	100,0%

1) Fordelt på to separate fond

2) Gruppering av flere juridiske subjekt med selskapsmessig tilknytning

3) 80 % eiet av Orkla ASA

	ORKLA FOODS				ORKLA DRIKKEVARER			
	1997	1996	1995	1994	1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)								
Driftsinntekter	10.094	10.527	7.003	5.286	7.656	3.265	3.328	3.322
Varekostnader	(5.287)	(5.656)	(3.788)	(3.001)	(2.291)	(1.019)	(1.156)	(892)
Lønn og andre personalkostnader	(1.826)	(1.895)	(1.329)	(873)	(1.950)	(875)	(855)	(1.010)
Andre driftskostnader	(1.842)	(1.874)	(1.212)	(822)	(1.993)	(853)	(845)	(924)
Av- og nedskrivninger goodwill	(169)	(164)	(74)	(42)	(139)	(10)	(2)	(1)
Ordinære av- og nedskrivninger	(315)	(330)	(232)	(186)	(484)	(208)	(225)	(332)
Driftsresultat ordinær drift	655	608	368	362	799	300	245	163
Andre inntekter kostnader	46	20	(162)	0	171	0	175	0
Driftsresultat	701	628	206	362	970	300	420	163
Resultat fra tilknyttede selskaper	1	4	0	0	36	12	(1)	4
Minoriteters andel av resultat etter skatt	(5)	(5)	(4)	(12)	(84)	(20)	(3)	11

ANVENDT KAPITAL PR. 31.12. (mill. kr)

Netto driftskapital	1.069	1.090	1.279	97	(88)	(29)	(13)	(67)
Tilknyttede selskaper	4	4	4	1	675	177	153	15
Goodwill	2.415	2.583	2.864	585	2.092	16	26	13
Varige driftsmidler	2.213	2.098	2.189	1.202	3.742	1.349	1.348	1.899
Anvendt kapital	5.701	5.775	6.336	1.885	6.421	1.513	1.514	1.860

NØKKELTALL

Utenlandsomsetning (mill. kr)	5.889	6.339	3.002	1.525	4.554	1.912	1.954	318
Kontantstrøm fra driften (mill. kr) (definisjon se side 12)	1.192	1.283	(214)	521	1.679	637	814	523
Fornyelses- og miljøinv. (mill. kr) (se side 12)	(313)	(348)	(293)	(223)	(313)	(180)	(156)	(354)
Ekspansjonsinvesteringer (mill. kr) (se side 12)	(213)	(24)	(3.349)	(62)	(5.316)	(91)	(169)	(27)
Driftsmargin (%) ¹⁾	6,5	5,8	5,3	6,8	10,4	9,2	7,4	4,9
Avkastning på anvendt kapital (%) ²⁾	11,3	10,0	11,7	19,2	12,4	21,3	14,8	8,8
Antall årsverk	6.346	6.494	4.378	3.234	7.685	3.102	3.886	3.792

1) Driftsresultat ordinær drift/Driftsinntekter.

2) (Driftsresultat ordinær drift + Resultat fra tilknyttede selskaper)/Gjennomsnittlig anvendt kapital.

INDUSTRIOMRÅDET (MERKEVARER, KJEMI OG HK/UFORDELT)

	1997	1996	1995	1994		1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)					BALANSE (mill. kr)				
Driftsinntekter	30.575	25.743	21.819	20.998	EIENDELER				
Driftskostnader	(26.499)	(22.593)	(19.097)	(18.400)	Omløpsmidler	11.471	9.183	10.890	9.198
Av- og nedskrivninger goodwill	(417)	(281)	(155)	(110)	Anleggsmidler	19.424	12.636	12.331	9.492
Ordinære av- og nedskrivninger	(1.330)	(1.038)	(930)	(1.013)	Sum eiendeler ³⁾	30.895	21.819	23.221	18.690
Andre inntekter og kostnader	181	20	127	82	GJELD OG EGENKAPITAL				
Driftsresultat	2.510	1.851	1.764	1.557	Rentefri gjeld	9.406	7.043	7.071	5.638
Resultat fra tilknyttede selskaper	442	97	76	62	Rentebærende gjeld	15.507	10.016	11.472	8.674
Finansposter, netto	(571)	(616)	(448)	(436)	Egenkapital	5.982	4.760	4.678	4.378
Resultat før skatt	2.381	1.332	1.392	1.183	Sum gjeld og egenkapital	30.895	21.819	23.221	18.690
NØKKELTALL					Netto rentebærende gjeld	10.660	6.591	7.436	4.485
Utenlandsomsetning (mill. kr)	16.492	13.876	10.361	7.135	3) Herav lån til Investeringsområdet	3.080	2.282	2.699	3.083
Kontantstrøm fra driften (mill. kr)	4.200	3.590	2.468	2.435					
Fornyelses- og miljøinv. (mill. kr)	(1.738)	(1.203)	(1.035)	(1.079)					
Ekspansjonsinvesteringer (mill. kr)	(5.935)	(664)	(3.765)	(1.179)					
Driftsmargin (%)	8,2	7,2	8,1	7,4					
Avkastning på anvendt kapital (%)	14,9	13,8	16,6	17,3					
Antall årsverk	23.262	18.181	15.833	16.196					

ORKLA BRANDS				ORKLA MEDIA				SUM MERKEVARER				KJEMI			
1997	1996	1995	1994	1997	1996	1995	1994	1997	1996	1995	1994	1997	1996	1995	1994
4.146	4.213	4.229	4.162	2.569	2.220	1.791	1.726	24.296	20.057	16.202	14.288	5.733	5.161	5.033	4.323
(1.746)	(1.849)	(1.968)	(1.898)	(540)	(511)	(400)	(394)	(9.692)	(8.867)	(7.162)	(5.978)	(2.749)	(2.365)	(2.203)	(1.881)
(792)	(802)	(790)	(791)	(966)	(812)	(675)	(629)	(5.534)	(4.384)	(3.649)	(3.305)	(866)	(817)	(794)	(692)
(1.000)	(967)	(938)	(978)	(683)	(574)	(445)	(463)	(5.521)	(4.268)	(3.441)	(3.183)	(1.515)	(1.290)	(1.252)	(1.131)
(28)	(30)	(29)	(27)	(63)	(51)	(28)	(24)	(399)	(254)	(133)	(94)	(12)	(4)	(11)	(8)
(122)	(134)	(144)	(161)	(113)	(97)	(82)	(76)	(1.034)	(770)	(683)	(756)	(267)	(244)	(230)	(198)
458	431	360	307	204	175	161	140	2.116	1.514	1.134	972	324	441	543	413
20	0	0	0	16	0	0	0	253	20	13	0	(50)	0	0	50
478	431	360	307	220	175	161	140	2.369	1.534	1.147	972	274	441	543	463
366	63	62	29	11	15	12	17	413	94	73	50	1	5	5	5
(1)	(1)	(1)	0	(5)	(4)	(5)	(6)	(94)	(30)	(12)	(8)	(4)	(1)	(5)	(3)
261	167	215	195	(225)	(196)	(164)	(222)	1.017	1.032	1.318	3	1.108	937	938	681
894	550	504	452	233	248	278	253	1.806	979	938	721	24	20	39	35
355	382	436	451	648	643	380	386	5.510	3.624	3.706	1.436	125	16	10	25
979	849	833	794	900	610	550	541	7.835	4.906	4.920	4.437	2.177	1.984	1.756	1.729
2.489	1.948	1.988	1.892	1.556	1.305	1.044	958	16.168	10.541	10.882	6.597	3.434	2.957	2.743	2.470
1.156	1.239	1.353	1.284	406	290	0	0	12.005	9.780	6.310	3.128	4.291	3.833	3.753	3.097
595	617	608	410	383	352	262	309	3.849	2.889	1.469	1.763	471	741	546	481
(282)	(209)	(163)	(131)	(361)	(121)	(71)	(106)	(1.269)	(859)	(683)	(814)	(416)	(284)	(178)	(201)
(12)	-	(51)	(269)	(102)	(340)	(68)	(401)	(5.643)	(455)	(3.637)	(759)	(204)	(203)	(87)	(390)
11,0	10,2	8,5	7,4	7,9	7,9	9,0	8,1	8,7	7,5	7,0	6,8	5,7	8,5	10,8	9,6
24,5	24,7	20,7	18,1	15,1	16,1	16,8	18,8	13,9	15,0	15,4	15,8	9,9	15,4	20,5	18,9
2.837	2.905	3.024	3.104	3.133	2.673	1.672	1.656	20.000	15.174	12.960	11.786	2.633	2.547	2.487	2.406

INVESTERINGSOMRÅDET (FINANSIELLE INVESTERINGER)

	1997	1996	1995	1994		1997	1996	1995	1994
RESULTAT (mill. kr)					BALANSE (mill. kr)				
Driftsinntekter	416	266	172	158	Eiendeler				
Driftskostnader	(298)	(190)	(140)	(131)	Omløpsmidler	8.833	6.795	6.051	5.789
Ordinære av- og nedskrivninger	(15)	(11)	(12)	(11)	Anleggsmidler	883	599	518	521
Driftsresultat	103	65	20	16	Sum eiendeler	9.716	7.394	6.569	6.310
Porteføljegevinster	876	816	481	418	GJELD OG EGENKAPITAL				
Mottatte utbytter	292	339	200	130	Rentefri gjeld	412	204	168	145
Finansposter, netto	(115)	(121)	(203)	(214)	Rentebærende gjeld	3.167	2.277	2.753	3.101
Resultat før skatt	1.156	1.099	498	350	Egenkapital	6.137	4.913	3.648	3.064
VERDIPAPIRPORTEFØLJEN (mill. kr)					Sum gjeld og egenkapital	9.716	7.394	6.569	6.310
Markedsverdi	14.410	11.043	8.761	8.194	Netto rentebærende gjeld	3.007	2.187	2.706	3.068
Bokført verdi	8.188	6.431	5.742	5.531					
Kursreserve før skatt	6.222	4.612	3.019	2.663					
Verdijustert egenkapital ¹⁾	11.542	8.909	6.125	5.252					
Egenkapitalprosent, verdijustert (%)	80,1	80,7	69,9	64,1					

1) Markedsverdi - gjeld

	Noter	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991
Omsetning								
1. Driftsinntekter	(mill. kr)	30.970	25.998	21.977	21.144	18.292	17.014	16.133
2. Salg utenfor Norge	(%)	53	53	47	34	29	27	26
Resultat/kontantstrøm								
3. Driftsresultat	(mill. kr)	2.613	1.916	1.784	1.573	1.296	1.198	870
4. Herav andre inntekter og kostnader	(mill. kr)	181	20	127	82	0	0	41
5. Goodwillav- og nedskrivninger	(mill. kr)	(419)	(283)	(157)	(111)	(66)	(67)	(93)
6. Årets resultat	1 (mill. kr)	2.562	1.752	1.432	1.149	984	211	767
7. Selvfinansieringsevne	2 (mill. kr)	2.040	1.764	815	683	14	494	(144)
8. Fornylses-/Miljøinvesteringer, netto	3 (mill. kr)	1.526	967	256	934	1.124	823	856
9. Ekspansjonsinvesteringer	4 (mill. kr)	5.935	664	3.765	1.179	941	802	380
Lønnsomhet/rentabilitet								
10. Driftsmargin	5 (%)	8,4	7,4	8,1	7,4	7,1	7,0	5,4
11. Avkastning på anvendt kapital (Industriområdet)	6 (%)	14,9	13,8	16,6	17,3	17,8	17,7	12,3
12. Egenkapitalens rentabilitet	7 (%)	24,2	19,8	18,6	17,0	15,9	3,5	14,0
Soliditet/kapitalforhold pr. 31.12.								
13. Børsverdi	8 (mill. kr)	29.910	20.737	14.818	11.727	13.358	7.912	7.262
14. Bokført total kapital	(mill. kr)	36.865	26.496	26.696	21.528	19.614	16.857	17.093
15. Bokført egenkapital inkl. min. int.	(mill. kr)	12.119	9.673	8.327	7.442	6.770	6.043	5.892
16. Egenkapitalandel	9 (%)	32,9	36,5	31,2	34,6	34,5	35,8	34,5
17. Egenkapitalandel inkl. kursreserve før skatt	10 (%)	42,6	45,9	38,2	41,8	41,8	35,9	35,0
18. Netto rentebærende gjeld	11 (mill. kr)	13.667	8.778	10.142	7.553	7.014	5.177	5.485
19. Rentedekningsgrad	12	6,1	4,4	4,1	3,7	3,2	1,5	2,2
Aksjer ¹⁾								
20. Gj.sn. eksternt eide aksjer	(x 1.000)	47.721	47.414	47.414	47.414	47.414	47.413	47.413
21. Gj.sn. eksternt eide aksjer (fullt utvannet)	(x 1.000)	48.110	48.045	48.033	47.817	47.420	47.435	47.610
Aksjerrelaterte nøkkeltall								
22. Aksjekurs pr. 31.12. A-aksjer	(kr)	635	445	315	250	280	167	155
23. Aksjekurs pr. 31.12. B-aksjer	(kr)	574	405	302	240	278	165	145
24. Resultat pr. aksje (fullt utvannet)	13 (kr)	53,20	36,50	29,80	24,00	20,80	4,30	16,10
25. Resultat pr. aksje	14 (kr)	53,70	36,90	30,20	24,20	20,70	4,50	16,20
26. Goodwillav- og nedskrivninger pr. aksje (fullt utvannet)	15 (kr)	9,40	6,10	3,40	2,40	1,70	1,70	2,10
27. Poster av engangskaraktør pr. aksje (fullt utvannet)	16 (kr)	10,60	0,40	1,70	1,40	1,30	-	0,50
28. RISK pr. aksje (estimert for 1997)	17 (kr)	20,00	24,84	15,37	12,92	15,59	(2,42)	-
29. Utbytte pr. aksje (foreslått for 1997)	(kr)	8,50	7,00	6,00	5,00	4,10	3,75	3,41
30. Utdelingsforhold	18 (%)	16,0	19,2	20,1	20,8	19,7	87,2	21,2
31. Kurs/fortjeneste	19	11,9	12,2	10,6	10,4	13,5	39,0	9,6
Personale								
32. Antall ansatte		23.946	18.869	18.353	16.873	15.081	14.679	14.505
33. Antall årsverk		23.378	18.277	15.920	16.281	14.532	13.606	13.473

1) Se også side 30.

1. Eksklusive andre poster i 1991	11. Sum rentebærende gjeld - Rentebærende fordringer og likvider (kasse, bank etc.)
2. Fra kontantstrømanalyse s. 12	12. (Resultat før skatt - andre poster + Nto. rentekostnad)/(Nto. rentekostnad)
3. Investeringer i industrielle anlegg, maskiner o.l. innenfor eksisterende virksomhet - Bokført verdi av solgte driftsmidler	13. Årets resultat/Gj.sn.eksternt eide aksjer (fullt utvannet)
4. Investeringer for å utvide konsernets inntjeningsbase	14. Årets resultat/Gj.sn.eksternt eide aksjer
5. (Driftsresultat/Driftsinntekter) x 100	15. (Goodwillav- og nedskrivninger - Skatteeffekt)/Gj.sn. eksternt eide aksjer (fullt utvannet)
6. (Driftsresultat + Res. andel tilkn. selskap)/(Gj.sn. ikke rentebærende omløpsmidler - Gj.sn. ikke rentebærende kortsiktig gjeld + Gj.sn. anleggsmidler)	16. (Poster av engangskaraktør - Skatteeffekt)/Gj.sn. eksternt eide aksjer (fullt utvannet)
7. (Årets resultat/Gj.sn. bokført egenkapital) x 100	17. RISK: regulering av skattemessig inngangsverdi med skattlagt kapital. RISK beløp pr. 1.1.1998 er estimert til kr 20,00 og tilfaller norske aksjonærer pr. 1.1.1998.
8. Børsverdi er beregnet som antall eksternt eide aksjer x gjennomsnittlig børskurs ved årsslutt	18. (Utbytte pr. aksje/Resultat pr. aksje (fullt utvannet)) x 100
9. Bokført egenkapital inkl. min.int./Bokført total kapital	19. Kurs Orkla A-aksjer/Resultat pr. aksje (fullt utvannet)
10. (Bokført egenkapital inkl. min.int. + kursreserver)/(Bokført total kapital + kursreserver)	

En mulig modell for verdsettelse av Orkla er å skille mellom industrielle aktiva, hvis verdi ligger i den fremtidige inntjeningen ved fortsatt drift, og konsernets omsettelige substansaktiva med identifiserbare markedsverdier.

Nedenfor har vi presentert de viktigste data som er nødvendige for en verdivurdering av Orklas substansaktiva. Med dette grunnlaget kan investor med basis i egne forutsetninger for verdsettelse av de ulike aktivaene foreta en verdivurdering av konsernet.

SKOG

Konsernet eier cirka 1,1 million dekar skog, hvorav rundt 800.000 dekar er produktiv skog. I bokførte anleggsmidler inngår skog med 114 mill. kroner. Årlig hogstkvantum ligger på cirka 110.000 fm³, som selges til markedspris. Markedspris for sammenlignbart virke i 1997 var cirka 370 kroner pr. fm³.

KRAFT

Konsernets vannkraftproduksjon er i et normalår 640 GWh, hvorav 635 GWh fra hjemfallsfrie vannfall. I tillegg kommer erstatningskraft på 45 GWh. Kraften selges/avregnes internt til markedspriser, hovedsakelig på langsiktige kontrakter. I bokførte anleggsmidler inngår aktiva knyttet til kraft med 139 mill. kroner.

INVESTERINGSOMRÅDET

Konsernets verdipapirportefølje hadde pr. 31.12.1997 en markedsverdi på 14.410 mill. kroner. Bokført verdi var 8.188 mill. kroner.

På Skøyen i Oslo eier konsernet en rehabilitert kontorbygning på 2.500 kvm og et nytt kontorbygg på 8.000 kvm. To kontorbygg på hhv. 6.000 kvm og 20.000 kvm er under oppføring med ferdigstillelse i 1998. Bokført verdi av Orklas engasjement pr.

31.12.1997 var 308 mill. kroner. Gjenværende investeringer beløper seg til 184 mill. kroner.

Investeringsområdets netto rentebærende gjeld utgjorde pr. 31.12.1997 3.007 mill. kroner, og bokført egenkapital var 6.137 mill. kroner.

INDUSTRIOMRÅDET

Orkla eier en rekke merkenavn som er viktige for konsernets fremtidige inntjening. I tillegg har Orkla siden 1958 hatt langsiktige samarbeidsavtaler med Unilever vedrørende vaskemidler samt hygiene- og kosmetikkprodukter. Nåværende avtaler løper frem til 2014. De fleste merkene dekket av avtalene eies av Orkla for bruk i Norge.

Industriområdets resultat i 1997 er påvirket av poster av engangskaraktér på tilsammen 545 mill. kroner. 181 mill. kroner fremkommer som "Andre inntekter og kostnader", 303 mill. kroner fremkommer i "Resultat fra tilknyttede selskaper" og 61 mill. kroner fremkommer i "Finansposter, netto". Industriområdets rapporterte driftsresultat i 1997 er belastet med 417 mill. kroner i av- og nedskrivninger på goodwill, mens "Resultat fra tilknyttede selskaper" er belastet med 38 mill. kroner i goodwillavskrivninger. Driftsresultatet, kontantstrøm og investeringer fordeler seg på ulike virksomhetsområder som vist i tabellen på side 32 og 33. Industriområdets netto rentebærende gjeld pr. 31.12.1997 utgjorde 10.660 mill. kroner.

SKATT

Konsernets skattekostnad for Industrivirksomhetene utgjør normalt cirka 30 %. Som følge av utbytte fra aksjeporteføljen, RISK-regulering av kostprisgrunnlaget, samt ubenyttet kostprisregulering knyttet til skattereformen, er Investeringsområdets skattekostnad normalt lav.

Justert resultat Industriområdet	1997	1996	1995	1994	1993
Driftsresultat Industriområdet	2.510	1.851	1.764	1.557	1.267
Justeringer for skog og kraft	(66)	(46)	(51)	(63)	(36)
Av- og nedskrivninger goodwill	417	281	155	110	64
Andre inntekter og kostnader	(181)	(20)	(127)	(82)	0
Justert driftsresultat	2.680	2.066	1.741	1.522	1.295
Resultat fra tilknyttede selskaper ¹⁾	139	97	76	62	80
Av- og nedskrivninger goodwill tilkn. selsk.	38	15	12	10	18
Netto finanskostnad ²⁾	(632)	(616)	(448)	(436)	(423)
Justert resultat før skatt	2.225	1.562	1.381	1.158	970
Minoritetsinteressers andel av resultatet etter skatt	107	35	23	14	13

1) Fratrukket salgsgvinster Jotun Polymer (283 mill. kroner) og gevinst ved salg av skip i KS Swan Sea (20 mill. kroner) i 1997 samt salgsgvinster TV Norge (86 mill. kroner) i 1993.

2) Fratrukket salgsgvinster Hansa (61 mill. kroner) i 1997.

Merkevarer

Orklas merkevareområde omfatter Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media.

Orkla er den ledende leverandøren av merkevarer til dagligvarehandelen i Norden, med en rekke nummer én- og to-posisjoner på strategisk viktige produktområder. Markedsposisjonene vedlikeholdes og styrkes gjennom økt innsats på produktutvikling og reklame og ved kontinuerlig fokus på kostnadsreducerende tiltak. Produktenes tilgjengelighet for forbrukerne sikres i nært samarbeid med handelen.

Lang erfaring innen merkevarevirksomhet har gitt Orkla forståelse for forbrukernes behov. Produktspekteret forbedres kontinuerlig for å tilføre forbrukerne økt verdi. De skal oppfatte at deres behov og interesser er den grunnleggende drivkraft for virksomheten.

Orkla ønsker å styrke sin posisjon i Norden ytterligere. Samtidig satser konsernet på videre vekst i utvalgte markeder utenfor Norden.

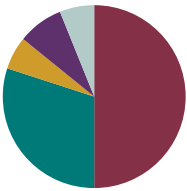
MERKEVARER OG MERKEVAREKULTUR

En merkevare er først og fremst et begrep som beskriver et sett assosiasjoner, oppfattede egenskaper og verdier som er knyttet til spesielle produkter og tjenester ved produkttegenskaper, et navn, et symbol, et design eller en logo, og som således kan registreres på en stadig tilbakevendende måte hos potensielle kjøpere.

Merkevarekultur er et felles, velorganisert, merkevaretilpasset arbeids- og tankesystem som muliggjør en optimal utvikling av merkeverens økonomiske potensiale.

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

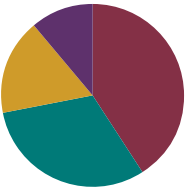
- Norge 50 %
- Sverige 30 %
- Danmark 6 %
- Øst-Europa 8 %
- Øvrige 6 %

Totale driftsinntekter 24.296 mill. kroner

OMSETNING PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

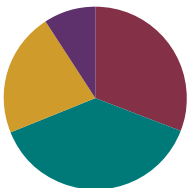
- Orkla Foods 41 %
- Orkla Drikkevarer 31 %
- Orkla Brands 17 %
- Orkla Media 11 %

Totale driftsinntekter 24.296 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

- Orkla Foods 31 %
- Orkla Drikkevarer 38 %
- Orkla Brands 22 %
- Orkla Media 9 %

Driftsresultat (ekskl. andre inntekter og kostnader) 2.116 mill. kroner

RESULTAT

Orklas merkevareområde hadde i 1997 en omsetning på 24.296 mill. kroner, hvilket tilsvarer en vekst på 4 % for videreført virksomhet. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader ble 2.116 mill. kroner. Dette gir en underliggende vekst på 23 %. Full overtagelse av Pripps Ringnes og sterk fremgang for Baltic Beverages Holding bidro sterkt til omsetnings- og resultatveksten.

Dagligvarehandelen i Norge økte i 1997 med 0,8 %. I Danmark og Finland var veksten noe høyere, mens den i Sverige var beskjeden (0,3 %).

ORKLAS MERKEVARESTRATEGI

Orklas nordiske merkevarestrategi ble fastlagt i 1991. Siden den gang har konsernets merkevarevirksomhet doblet omsetning og driftsresultat. Dette har skjedd både gjennom utvikling av egne merker og gjennom en rekke oppkjøp og kontinuerlige synergi- og strukturprosjekter. Resultatet er et solid fundament for den nordiske virksomheten. Videre vekstmuligheter i Norden er fortsatt til stede, om enn i begrenset omfang. Det er derfor et mål å oppnå videre vekst utenfor Norden.

Orkla arbeider for å styrke sin posisjon som ledende leverandør ytterligere gjennom målrettet satsing på produkter som dekker forbrukerens behov og samtidig har merkeverens evne til å skape forbrukerloyalitet. Kontinuerlige produktforbedringer og konkurransedyktige priser skaper verdier for forbrukerne. Kompetanse og erfaring på nordisk nivå setter Orkla i en fordelaktig posisjon til å utvikle produkter tilpasset den nordiske forbrukeren. Reklameinvesteringene skal forsterke posisjonen til prioriterte merkevarer. Sterke markedsposisjoner og effektiv markedsføring

og produktutvikling, kombinert med en fortsatt moderat prispolitikk, utgjør Orklas viktigste konkurranseparametre overfor internasjonale konkurrenter og handelens egne merker. Skjerpet konkurranse og en konsentrert dagligvarehandel betinger høy kostnadsbevissthet. Kostnadsreduksjoner gjennomføres løpende i form av realisering av synergievinster etter oppkjøp og effektiviseringstiltak.

Det er nå etablert nordiske organisasjoner for de produktområdene der det er naturlig. Orklas eksisterende merkenavn skal styrkes i sine nasjonale hjemmemarkeder. I tilfelle hvor markedsituasjonen ligger til rette for det, kan nasjonale merker lanseres i andre land. Et eksempel på dette er lanseringen av den svenske fruktdrinken Festis i Norge. Nye produkter og konsepter lanseres i økende grad som nordiske merker. Det nye brusproduktet Shio, et konsept basert på typisk nordiske verdier som renhet og sunnhet, ble lansert samtidig i Sverige og Norge våren 1997.

MERKEVARER I NORDEN

Orklas markedsposisjoner

Orklas sterke nordiske posisjon er viktig både med tanke på økende nordisk konsentrasjon innen dagligvarehandelen og sterk konkurranse fra store internasjonale leverandører. Orkla har godt utbygde salgsapparater i samtlige nordiske land. Konsernet er med sin størrelse, kompetanse og lange erfaring en profesjonell partner som ønsker å samarbeide med handelen for å øke effektiviteten i salgsleddet ved tids- og kostnadsbesparende tiltak.

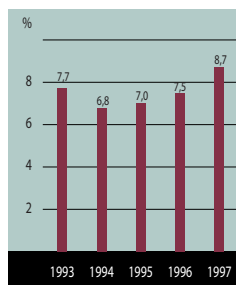
Markedsposisjonene er i dag klart sterkest i Norge og Sverige. Det er en målsetting å styrke stillingen i Finland og Danmark.

Konkurransesituasjonen i Norden

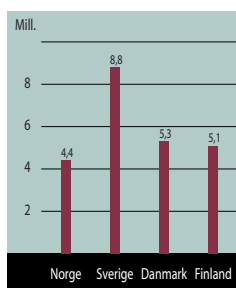
Ved utgangen av 1997 var nordisk dagligvareomsetning cirka 379 mrd. kroner, fordelt med 93 mrd. kroner i Danmark, 85 mrd. kroner i Norge, 128 mrd. kroner i Sverige og 73 mrd. kroner i Finland.

De nordiske landene har høy kjøpekraft og stabile rammebetingelser. Norge er ikke medlem av EU, men er imidlertid handelspolitisk tett knyttet til EU gjennom sitt EØS-medlemskap. Internasjonale merkenavn er bredt representert i de fleste varekategorier i det nordiske dagligvaremarkedet. I Norge begrenser beskyttelsesmekanismer for landbruket til

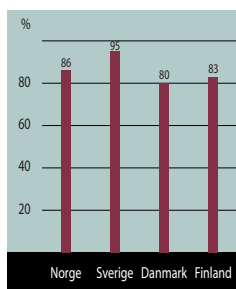
UTVIKLING I DRIFSMARGIN FOR MERKEVAREOMRÅDET (EKSKLUSIVE ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER)

INNBYGGERE I NORDEN

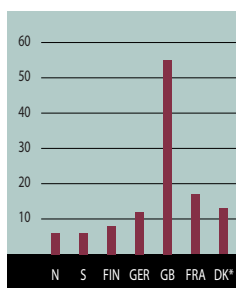

DE TRE STØRSTE DAGLIVARE-KJEDERS MARKEDSANDEL

Kilde: Nielsen Norge

HANDELENS EGNE MERKER I % AV TOTAL DAGLIVAREOMSETNING

Kilde: Nielsen Norge.
* DK: 1995

en viss grad konkurransen innen enkelte varegrupper som får sine råvarer herfra. På sikt forventes det imidlertid at handelsbarrierene mellom Norge og EU gradvis vil reduseres.

Til tross for en sterkt konsentrert dagligvarehandel er innslaget av handelens egne merker, "private labels", fremdeles beskjedent i Norden, sammenlignet med andre vesteuropeiske land. Det forventes at handelens egne merker fortsatt vil øke sine markedsandeler. En utvikling på linje med den omfattende satsingen på egne merker som man for eksempel finner i Storbritannia, krever imidlertid betydelige ressurser og langsiktighet fra handelens side.

MERKEVARER UTENFOR NORDEN

Det er Orklas målsetning å øke sin virksomhet i utvalgte markeder utenfor Norden. Konsernet har idag aktivitet i Baltikum, Polen, Tsjekkia, Østerrike, Ungarn, Russland, Ukraina, Malaysia og Singapore. Disse markedene byr på interessante vekstpotensialer og gode muligheter for Orkla til å etablere en posisjon som foretrukket leverandør for betydelige forbrukergrupper. Orklas satsing i markeder utenfor Norden innebærer både økt valutarisiko og politisk risiko. Samtidig er flere regioner og land inne i en positiv økonomisk og politisk utvikling.

Videre vekst vil i stor grad skje gjennom oppkjøp. Orkla ønsker å erverve virksomheter med sterke markedsposisjoner og en lokal ledelse som ønsker å bidra til en positiv utvikling i samarbeid med Orkla. Produktgruppene må ha tilhørighet til konsernets

Ringnes hovedvaremerke, Ringnes Pils, forsvarte i 1997 igjen sin posisjon som Norges ledende varemerke innen øl.

Nært samarbeid mellom produktutvikling og marketing er viktig for å skape gode resultater. Produktutvikler Trond Soot, produksjef Jeanette H. Fladby, assisterende kategoridirektør Martin Klafstad og produktutviklingsjef Knut Nåmdal er enige om at det skal mer enn en kokk til for å lage god pizza.

eksisterende portefølje og kompetanse. I den første fasen etter et oppkjøp vil det typisk legges betydelige ressurser ned i å oppgradere produktkvalitet, styrke lokale merkenavn og trene ledelse og øvrig personell. Det legges også vekt på å opparbeide et godt forhold til lokale myndigheter.

I 1997 kjøpte Orkla Foods 65 % av den tidligere statseide, polske matvareprodusenten Kotlin. I tillegg overtok Orkla Foods den tsjekkiske pizzaprodusenten Guseppe med virkning fra 1.1.1998. Baltic Beverages Holding (BBH), der Orkla har 50 % eierandel, kjøpte en 20 % eierandel i bryggeriet Utena i Litauen. BBH har gjennom sitt 74 % eide bryggeri Baltika i St. Petersburg kjøpt 83 % av bryggeriet Donskoye Pivo i Sør-Russland. Orkla Media bygger opp sin organisasjon i Polen, og flyttet hovedkontoret for Polen fra Wrocław til Warszawa. I tillegg har Orkla startet opp snacksproduksjon i Malaysia og pizza-produksjon i Singapore.

Procordia Foods Önos Mor Annas Smörgåsgurka har lange tradisjoner i Sverige.

Orkla Foods

Orkla Foods er en ledende utvikler, produsent og markedsfører av næringsmidler. Virksomheten konsentreres rundt sterke, egne merkevarer og konseptløsninger. Orkla Foods vil videreutvikle Norden som hjemmemarked og gradvis ekspandere i utvalgte markeder internasjonalt.

Felix Tomat Ketchup har sterke posisjoner på det svenske og finske markedet for sauser og tilbehør.

Orkla Foods tilstreber å oppnå konsernfordeler, særlig innen marketing og produktutvikling. Virksomheten opprettet derfor en nordisk kategoriorganisasjon i 1997. Innenfor følgende seks produktkategorier var det behov for samordning på tvers av divisjoner og landegrenser: pizza, ferdigmat, frukt og bær, sauser, grønnsaker og sjømat. I tillegg ble det etablert kategorier for poteter og bakervarer/cerealer.

RESULTAT

Driftsinntektene ble 10.094 mill. kroner i 1997. For videreført virksomhet korrigert for valutakursendringer økte inntektene med 3 % i forhold til i 1996. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 655 mill. kroner. Dette ga en driftsmargin på 6,5 %, mot 5,8 % i 1996. For videreført virksomhet steg driftsresultatet med 8 % i fra 1996. Bedret resultat i Abba Seafood og økt salg i det norske markedet bidro positivt til veksten. Driftsresultatet ble belastet med kostnader knyttet til nye aktiviteter utenfor Norden.

Markedet for kjølte ferskvarer har vært preget av svak merkebevissthet, sterk fokus på pris, små variasjoner i tilbudene og lave marginer. For å styrke kjernevirksomheten ble Ringstads Ferskvarer (tidligere Stabburet Ferskvarer) solgt til Norsk Kjøttindustri i september 1997. Salget ga Orkla Foods en gevinst på 46 mill. kroner (ført under "andre inntekter og kostnader").

SYNERGIPROSJEKTER

Arbeidet med å realisere synergier i Orkla Foods ligger foran den opprinnelige tidsplanen. Som ventet fremkommer det vesentligste av synergiene innenfor produksjon og innkjøp. Det forventes realisert ytterligere synergier i 1998. Procordia Foods produksjon av saft og syltetøy har blitt samordnet og spesialisert. Tilsvarende arbeid pågår innen produksjonen av fruktsupper og dessertkremer. Beparelser er også oppnådd ved samordning av innkjøp av råvarer og emballasje.

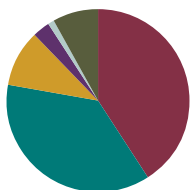
En betydelig del av synergigevinstene er benyttet til å øke områdets konkurransekraft i form av markedsstøtte og produktforbedringer.

STABBURET

Stabburet hadde volumvekst i 1997, og driftsinntektene ble 2.292 mill. kroner. Driftsresultatet var tilfredsstillende og viste fremgang fra 1996.

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

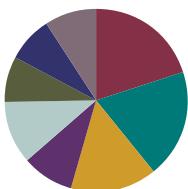
- Norge 41 %
- Sverige 37 %
- Danmark 10 %
- Finland 3 %
- Polen 1 %
- Andre 8 %

Totale driftsinntekter 10.094 mill. kroner

OMSETNING PR. PRODUKTOMRÅDE

- Ferdigmat, pizza og kjøttprodukter 20 %
- Frukt- og bærbaserte produkter 19 %
- Sjømata 15 %
- Bakeingredienser og mel 9 %
- Poteter og grønnsaker 11 %
- Ketchup og sauser 8 %
- Bakervarer 8 %
- Annet 10 %

Totale driftsinntekter 10.094 mill. kroner

Marmeladen Fra Den Gamle Fabrik har en ledende stilling blant danske forbrukere. Produktet fremstilles av Beauvais.

I det norske dagligvaremarkedet hadde Stabburet en vekst i omsetningen på 6 %. Særlig positivt var salget for Stabburets dypfrysede pizza og panneretter, Nora juice, nektar og hermetiske grønnsaker og Gøy og Fun Light leskedrikker.

Konkurransen i det norske storhusholdningsmarkedet ble intensivert i 1997. Handelen har også på dette området organisert seg i færre grupperinger og prisene presses. Nær 65 % av Stabburets omsetning i dette markedet fant sted innenfor produktkategorien ferdigmat, hvor det var volumvekst i 1997.

Arbeidet med å øke innovasjonstakten for de viktigste produktkategoriene fortsatte. Både lanseringen av Pizza Originale (bakt i stenovn) og relanseringen av leskedrikken Gøy og pizzaen BigOne ble godt mottatt i det norske dagligvaremarkedet.

Som følge av landbruksoppjøret våren 1997 økte prisene på sentrale råvarer som kjøtt og ost.

PROCORDIA FOOD

Procordia Food i Sverige hadde driftsinntekter på SEK 3.515 mill. Korrigert for solgte selskaper var driftsinntektene 2 % lavere enn året før. Reduksjonen skyldes lavere salg i det svenske markedet. Til tross for lavere driftsinntekter ble driftsresultatet for divisjonen bedre enn i foregående år.

Konkurransen i det svenske markedet ble intensivert i 1997, som følge av at handelen i større grad introduserte egne merker. Dette var en av årsakene til at Procordia Foods salg til svensk dagligvarehandel sank med 1 %. I storhusholdningsmarkedet var det generell tilbakegang, og Procordia Food hadde 6 % nedgang i omsetningen. Procordia

Food har fortsatt sterke markedsposisjoner, og hele 82 % av salget til dagligvarehandelen kommer fra produkter med markedslederposisjoner.

Procordia Food lanserte flere nye produkter i svensk dagligvarehandel i 1997, blant annet ferdigrettene Pasta Benine og et kvalitetsprodukt innenfor pommefrites (Mr Crisp).

I Finland og Estland opprettholdt henholdsvis Felix Abba og Pöhltsamaa Felix i hovedsak sine markedsposisjoner.

Arbeidet med en mer effektiv produksjonsstruktur og spesialisering av produksjonen fortsatte i 1997. Det ble besluttet å investere SEK 72 mill. i ny grønnsaksfabrikk i Eslöv. All produksjon av fruktsupper, kremer og juice er i ferd med å bli samlet ved fabrikkene i Kumla. Fabrikkene i Örebro vil bli rendyrket for produksjon av Ekströms tørre produkter.

BEAUVAIS

Beauvais omsatte i 1997 for DKK 365 mill., en økning på 5 % i forhold til året før. Beauvais hadde en positiv resultatutvikling, og de fleste produktgruppene styrket markedsposisjonene.

Etter salget av Beauvais Catering i 1996 er Beauvais en rendyrket merkevarereprodusent innenfor syltetøy/marmelade, ketchup, middagshermetikk og konserverte grønnsaker. Sterke merkevarer er Beauvais og Fra Den Gamle Fabrik.

Beauvais skal samle all sin produksjon i Svinninge. Dette medfører at fabrikkene i Frørup og Skrave legges ned fra 1999.

INTERNASJONAL

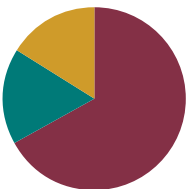
Orkla Foods har i de siste årene arbeidet med å etablere virksomhet i Øst-Europa. I mai 1997 overtok Orkla Foods 65 % av det polske selskapet Kotlin, som nå fremstiller og selger dypfrysede pizza, ketchup, syltetøy og hermetiske grønnsaker. I september 1997 ble det inngått avtale om kjøp av det tsjekkiske selskapet Guseppe, som har cirka 70 % andel av Tsjekkias pizzamarked. Overtakelsen skjedde 1.1.1998.

Orkla Foods har etablert en internasjonal divisjon bestående av virksomhetene i Østerrike, Polen, Tsjekkia og Ungarn. Samlet omsatte denne divisjonen for 397 mill. kroner i 1997. Driftsresultatet var svakt, noe som skyldes senere overtakelse av Kotlin enn forutsatt, betydelige prosjekt- og oppstartkostnader i Polen og Tsjekkia og en lite vellykket lansering av

OMSETNING PR. KANAL

- Dagligvare 67 %
- Storhusholdning 17 %
- Industri 16 %

Totale driftsinntekter 10.094 mill. kroner

dypfrysede produkter i Østerrike. Utover dette styrket eller opprettholdt Felix Austria sine øvrige markedsposisjoner.

ABBA SEAFOOD

Abba Seafood har vært gjennom omfattende strukturelle endringer. I 1995 ble tre fabrikker nedlagt og i 1996 ble fire fabrikker solgt. Utfordringen nå er å bedre lønnsomheten i gjenværende virksomhet ytterligere.

Abba Seafoods driftsinntekter ble SEK 1.318 mill. Avvikling av ulønnsomme enheter i 1996, effektivisering av eksisterende virksomhet og bedret produktmix førte til klar resultatfremgang.

Abba Seafood hadde fremgang innenfor samtlige produktgrupper i et voksende svensk sjømatmarked. I Finland og Norge ble posisjonene i hovedsak opprettholdt, mens situasjonen var noe mer variert i Danmark. På alle disse fire markedene ble lønnsomheten bedret.

En rekke nye produkter ble lansert i løpet av 1997, deriblant fiskeboller og pålegg for barn. Det er et klart mål å skape tilvekst i Abba Seafood. Divisjonen vil satse større ressurser på innovasjon og produktutvikling i årene som kommer.

INDUSTRI

Orkla Foods' industridivisjon hadde driftsinntekter på 1.709 mill. kroner i 1997. For videreført virksomhet korrigert for valutakursendringer var økningen 8 %. Veksten tilskrives i sin helhet volumøkning. Driftsresultatet var bedre enn fjorårets.

Regal Mølle økte sin markedsandel for matmel. Det norske markedet for frokostblandinger hadde en volumvekst på 28 %, og Go'Dag forsterket sin lederposisjon i dette markedet.

Idun Industri styrket sin posisjon som den ledende leverandøren av ingredienser til det norske bakerimarkedet.

Odense Marcipan bedret sin markedsposisjon i både norsk og svensk dagligvarehandel, mens det danske marsipanmarkedet var preget av stadig sterkere konkurranse.

Dragsbæk Margarinefabrik (50 % eierandel) hadde betydelig salgsvekst, i hovedsak på det russiske markedet.

Til tross for at en rekke konkurrenter lanserte søt pålegg i det norske dagligvaremarkedet, opprettholdt Sunda sin sterke markedsposisjon.

BAKERS

Driftsinntektene økte med 5 % til 814 mill. kroner i 1997. Driftsmarginen ble bedret, i hovedsak på grunn av bedret produktmix samt fortsatt effektivisering av produksjonsanleggene. Kostnadsutviklingen har vært stabil på de vesentligste områdene. På råvaresiden var utviklingen tilfredsstillende i 1997, men med en betydelig økning i prisene på soya og margarin mot slutten av året. Omsetningsvekst og effektiv kapasitetsutnyttelse av anleggene ga tilfredsstillende resultater i 1997.

► Kalles Kaviar er en av de sterkeste merkevarene i svensk dagligvarehandel. Produktet fremstilles av Abba Seafood.

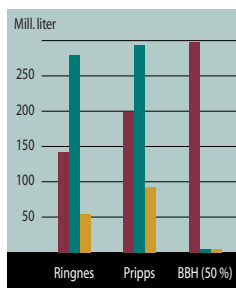
►► Stabburets Pizza Grandiosa er Nordens mest populære pizza. Grandiosa fremstilles og selges i Norge og eksporteres i tillegg til Sverige og Finland.

Orkla Drikkevarer

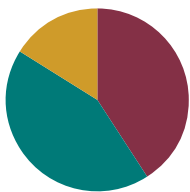
SALGSFORDELING VOLUM

- Øl
- Brus
- Vannprodukter

OMSETNING PR. MARKED

- Norge 41 %
- Sverige 43 %
- BBH 16 %

Totale driftsinntekter 7.656 mill. kroner

Orkla overtok i februar 1997 Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes. Orkla ble dermed eiere av selskapet.

Pripps Ringnes er markedsleder for øl og mineralvann i Sverige og Norge, og nummer to på brus i begge land. Selskapet har også sterke posisjoner på ølmarkedet i de baltiske stater, Russland og Ukraina gjennom Baltic Beverages Holding (BBH). BBH er et joint-venture (50 %) sammen med finske Oy Hartwall Ab. Pripps Ringnes eier 20,5 % i Oy Hartwall Ab, som er markedsleder i det finske øl-, brus- og vannmarkedet. Etter en sterk ekspansjonsfase er BBH nå deleier i ni bryggerier i Russland, Ukraina og

Pripps Blå har en fast forankring hos den svenske ølkonsumenten, og er klar markedsleder på det svenske markedet.

Baltikum, hvorav i åtte som majoritetseier. Åtte av bryggeriene er markedsledere i sine regioner.

I 1997 ble den endelige avtalen for avviklingen av samarbeidet med The Coca-Cola Company (TCCC) inngått. TCCC overtok ansvaret for salg og distribusjon av sine produkter i Sverige fra 1.4.1997. Pripps fortsatte å produsere TCCC-produkter til og med 31.12.1997. I Norge opphørte samarbeidet knyttet til salg og distribusjon 1.10.1997, men Ringnes vil være ansvarlig for produksjon frem til 31.12.1998. Den nordiske virksomheten vil få redusert omsetning som følge av at TCCC-samarbeidet avsluttes. Bortfall av TCCC-avtalen i Sverige fra 1.1.1998 vil føre til at omsetningsnivået for 1998 blir cirka 1 mrd. kroner lavere enn 1997-omsetningen. En tilsvarende reduksjon forventes i 1999 som følge av avsluttet samarbeid også i Norge. Målet er å kompensere dette gjennom økt salg av andre produkter. Nedbemanningsprogrammene (totalt 1.400 årsverk) fortsatte i 1997. Det interne effektiviseringsprogrammet i Pripps fortsatte i 1997, med blant annet omfattende omlegging av distribusjonen. Store deler av produksjonen distribueres nå direkte fra bryggeri til kunde. Dette har medført at et stort antall depoter er lagt ned.

Sommeren 1997 ble det inngått en avtale med PepsiCo om et lisenssamarbeid for det svenske markedet senest fra år 2001, da PepsiCos avtale med nåværende partner opphører. Samarbeidet omfatter varemerkene Pepsi, Pepsi Light, Pepsi Max og 7Up. Det pågår også samtaler om et eventuelt fremtidig samarbeid på det norske markedet.

ORKLA DRIKKEVARER

Orkla Drikkevarers driftsinntekter ble 7.656 mill. kroner, mot 7.256 mill. kroner (proforma) i 1996. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 799 mill. kroner. Underliggende vekst var i overkant av 50 %, og skyldes primært resultatbedring i BBH, samt positiv effekt av en varm sommer. I de nordiske markedene økte resultatet med 17 mill. kroner til 529 mill. kroner. Totalt salgsvolum for Pripps Ringnes viste en økning på 12 %.

PRIPPS (SVERIGE)

Driftsinntektene for Pripps ble SEK 3.583 mill., en reduksjon på 5 % fra 1996. Driftsresultatet ble noe høyere enn i 1996. Pris og produktmix for øl utviklet seg positivt. Salgsutviklingen for egen brus var sterk.

Her kobles tappeslangen for ferdig filtrert øl på en av Ringnes bryggeris 3 ølkolonner. Nye tanker må kobles til kontinuerlig, fordi en kolonne tapper cirka 55.000 flasker pr. time. Gotfred Wiik (t.v.) med 22 år i bransjen, underviser lærling Erik Nielsen. Etter endt opplæring er det teoretisk og praktisk prøve (sertifisering).

samme varemerke også finnes som sterkere ølmerke. Forslaget kommer antagelig til å bli behandlet av Riksdagen i 1998.

RINGNES (NORGE)

Ringnes hadde i 1997 driftsinntekter på 3.125 mill. kroner, hvilket var 3 % høyere enn i 1996. Økningen skyldes primært noe høyere volum. Driftsresultatet i 1997 var på høyde med 1996-nivået.

Det norske drikkevaremarkedet økte i 1997 med 8 %, mens Ringnes' produkter gikk frem 7 % i samme periode. Ølmarkedet økte med 2 % i 1997, blant annet etter god salgsøkning i desember. Dette kan ha sammenheng med en viss hamstringseffekt i forkant av økte ølavgifter fra 1998. Ringnes hadde en svakere utvikling for øl enn totalmarkedet (- 2 %-poeng), først og fremst som følge av økt konkurranse fra handelens egne merker. Markedsandelen for øl sank fra 61 % til 58,3 % i 1997. Ringnes har fortsatt en sterk posisjon som markedsleder innen øl i Norge. Flere av de lokale merkene, som Frydenlunds, E.C. Dahls og Nordlandspils, hadde fremgang i 1997. Lanseringen av øl i 1,5 liter PET-flasker var meget vellykket. Munkholm befestet sin posisjon som markedsleder innen alkoholfritt øl.

Brusmarkedet økte med 9 % i 1997. Ringnes' egne brusmerker og Schweppes-produktene økte med hele 23 % i 1997. Nylanseringene Shio og Festis bidro til den sterke utviklingen. Markedet for vann økte med 17 % i 1997. Ringnes har en meget sterk

Solo har en sterk nummer to-posisjon på det norske brusmarkedet.

Til sammen kompenserte dette for virkningen av sterkere konkurranse i det svenske ølmarkedet og økt grensehandel for øl gjennom privatimport fra Danmark. Den svenske ølskatten ble redusert fra og med 1.1.1997, men fortsatt er nivået for høyt til å kunne gi reduksjon i grensehandelen.

Det svenske drikkevaremarkedet økte i 1997 med 3 %, mens Pripps' produkter gikk frem 2 % i samme periode. Ølvolumet på det svenske markedet var i 1997 på samme nivå som i 1996. Pripps hadde en svakere utvikling for øl enn totalmarkedet, og markedsandelen for øl (inkl. offisiell import) sank fra 41 % til 37 %. Det var først og fremst svak utvikling for øl klasse II, som slo negativt ut. Allikevel er Pripps fortsatt klar markedsleder innen øl i Sverige. Et omfattende produktutviklingsprogram er nå innledet for å gjenerobre tapte markedsandeler.

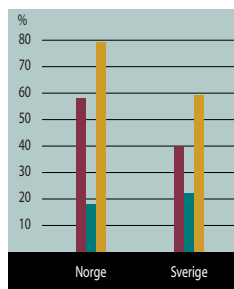
Det svenske brusmarkedet økte med 4 % i 1997. Pripps' egne brusmerker hadde en kraftig fremgang (24 %), og økte sine markedsandeler. Spesielt var fremgangen for Apotekarnes, Festis og Shio positiv. Markedet for vann økte med 9 % i 1997. Pripps hadde en vekst på samme nivå som markedet. I dette markedet har Pripps en sterk nummer én-posisjon gjennom sine ledende varemerker Ramlösa og Vichy Nouveau.

Ved slutten av 1997 startet Pripps salg i Sverige av verdens ledende stout og ale-merker, Guinness og Kilkenny. Disse produktene hadde særlig gode resultater på restaurantmarkedet. Ringnes har et tilsvarende samarbeid i Norge. I 1997 ble det også innledet et samarbeid med verdens ledende ciderselskap, det engelske H.P. Bulmers, om salg av merkene Strongbow, Strongbow Ice og Woodpecker på det svenske markedet.

En statlig utredning som ble fremlagt i 1997 har foreslått forbud mot reklame for lettøl dersom

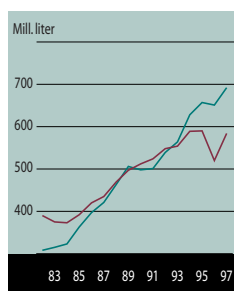
MARKEDSANDDEL

■ Øl
■ Brus ekskl. TCCC
■ Vann

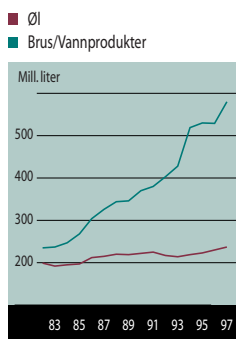

SVERIGE: UTVIKLING I TOTAL-MARKEDET (SOLGT VOLUM I SVERIGE)

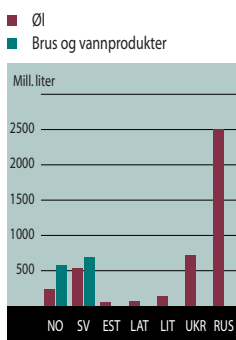
■ Øl
■ Brus/Vannprodukter

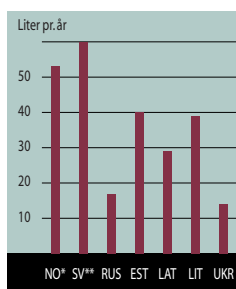
NORGE: UTVIKLING I TOTAL- MARKEDET

TOTALMARKED

ØLFORBRUK PR. CAPITA

* Kilde: Bryggeriforeningen
** Ekskl. uregistrert egenimport

posisjon i dette segmentet med merkene Farris og Imsdal, med en volumvekst for året på 20 %.

Tapperi- og distribusjonsanlegget Gjelleråsen har hatt innkjøringsproblemer hovedsakelig knyttet til høytlageret. Dette har forsinket og fordyret driften. Problemene er i ferd med å bli løst, og det forventes betydelig lavere driftskostnader.

Skatten på øl i Norge ble økt ytterligere ved inngangen til 1998, i motsetning til trenden i retning av reduserte avgifter ellers i Europa. Samtidig ble det fra 1.1.1998 innført nye reklameregler for øl, med ytterligere restriksjoner. De praktiske konsekvensene av de nye reglene er fortsatt uklare.

Et nytt selskap, Resirk, som er felleseid av bransjen, er etablert for å håndtere pant og retur av engangsemballasje av glass, plast og boks. Systemet for pant og retur av engangsemballasje forventes innført i 1999.

BALTIC BEVERAGES HOLDING (BBH)

Driftsinntektene i BBH (50 % basis) ble i 1997 SEK 1.358 mill, mot SEK 605 mill. i 1996. Veksten for videreført virksomhet var på 90 %. Driftsresultatet ble vesentlig styrket i 1997, og økte fra SEK 164 mill. til SEK 475 mill. Total produksjon var 616 mill. liter, mot 318 mill. liter i 1996 (100 % basis). Omlag halvparten av volumveksten kan henføres til nye

bryggerier. Til sammenligning er produsert ølvolum for den nordiske virksomheten samlet cirka 340 mill. liter.

BBH fortsatte sin ekspansjon gjennom investeringer i ny kapasitet og kjøp av andeler i bryggeriene Donskoye Pivo i Sør-Russland og Utena i Litauen. Størst bidrag til BBHs fremgang kommer fra Baltika i St. Petersburg. Bryggeriet har mer enn femdoblet salgsvolumet de siste fire årene, og er nå Russlands største. Det har utvidet distribusjonsområdet, og selger også betydelige volumer i Moskva-regionen.

Kalnapolis i Litauen har også hatt stor fremgang. På mindre enn tre år har bryggeriet avansert fra å være nummer fire til å bli landets største bryggeri.

BBHs ambisjon er å vokse videre i de aktuelle landene, dels gjennom organisk vekst i egne bryggerier, men også gjennom oppkjøp av nye bryggerier om slike muligheter finnes.

Virksomheten i disse landene har ekspandert raskt, både volum- og resultatmessig. Samtidig er risikoen, både økonomisk og politisk, høyere enn i markeder som Norge og Sverige.

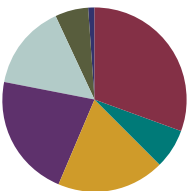
Baltika er i dag Russlands største bryggeri, og Baltikaølet er uten sammenligning markedsleder i St. Petersburg og omliggende områder. Baltika har også fremgang i Moskva-området.

Den nye brusen Shio hadde stor salgsfremgang både i Norge og Sverige i 1997. Shio er et eksempel på en noe mindre søt brus. Det mindre søte brussegmentet har hatt stor fremgang internasjonalt.

Orkla Brands

OMSETNING PR. OMRÅDE

Totale driftsinntekter 4.146 mill. kroner

Orkla Brands omfatter de mest marketingintensive produktgruppene i Orkla. Her inngår Vaskemidler, Hygiene/Kosmetikk, Sjokolade/Sukkervarer, Snacks, Kjeks, Tran og Dagligvaretekstiler.

1997 var et godt år for Orkla Brands. Resultatfremgangen tilskrives primært effekten av det kontinuerlige forbedringsarbeidet som skjer i alle deler av virksomheten. Utvikling av mer kostnads-effektive produkter, samt investeringer i nye produksjonslinjer har bidratt til lavere kostnader. Øvrige faste og indirekte kostnader viste også en svak nedgang fra 1996.

De viktigste merkene er generelt styrket gjennom året. Reklameinvesteringene er 12 % høyere enn i 1996. Samtidig har innsatsen til produktutvikling økt. Det mest omfattende innovasjonsprosjektet i 1997 var Nidars utvikling og lansering av en helt ny sjokolade, SOHO.

Etter to års omfattende innovasjonsarbeid lanserte Nidar sjokoladen SOHO 1. januar 1998. Yoghurt som ingrediens i sjokolade representerer noe helt nytt i Norge. Det samme gjelder teknologien som er tatt i bruk for produksjon og pakking. Design og eksponeringsmåte er også nyskapende. Fra venstre markedsjef Sturle Brustad, produsent Sigrid Raunehaug og produktgruppetsjef John Obstfelder.

Orkla Brands legger stor vekt på å ha et godt forhold til samarbeidspartnerne i handelen, og flere viktige prosjekter er videreført i 1997. Blant annet er Orkla Brands involvert i prosjekter knyttet til mer effektiv logistikk og vareflyt.

Kompetanse vil være en viktig konkurranseparameter fremover. Det legges derfor stor vekt på rekruttering og videreutvikling av ansatte. I 1997 er det gjennomført en omfattende medarbeiderundersøkelse blant alle ansatte. Denne vil danne et viktig grunnlag for forbedringsarbeidet fremover.

RESULTAT

Orkla Brands driftsinntekter ble 4.146 mill. kroner i 1997. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 458 mill. kroner. Den underliggende veksten korrigert for valutakursendringer var 8 %. Alle virksomheter opprettholdt eller forbedret sitt resultat, med unntak av Snacks. Resultatfremgangen skyldes først og fremst positiv kostnadsutvikling. Omsetningsvekst for videreført virksomhet på 2 % bidro også positivt.

LILLEBORG DAGLIGVARE

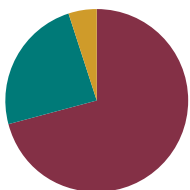
Divisjonene Vaskemidler og Hygiene/Kosmetikk ble med virkning fra oktober 1997 slått sammen til Lilleborg Dagligvare. Bedre utnyttelse av kompetanse og ressurser, samt en mer kostnadseffektiv struktur, skal bidra til økt konkurransekraft fremover.

Det norske markedet for vaskemidler og hygiene/kosmetikkprodukter økte i sum med noe over 2 % i 1997, sammenlignet med cirka 3 % i 1996. Lilleborg Dagligvare styrket sin posisjon i markedet i løpet av 1997. Økningen i markedsandeler forklares delvis ved oppkjøpet av shampo og balsam-merket Finesse. I tillegg økte eksporten med cirka 5 %.

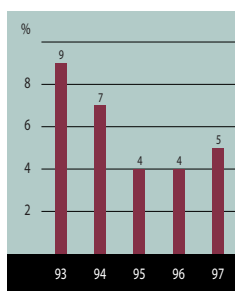
OMSETNING PR. MARKED

- Norge 71 %
- Øvrige Norden 24 %
- Utenfor Norden 5 %

Totale driftsinntekter 4.146 mill. kroner

MARKEDSVEKST HYGIENE/KOSMETIKK (VERDI)

Lilleborgs nye vaskemiddel-fabrikk på Ski er blant de mest avanserte i sitt slag i Europa. Den er designet for å produsere et bredt spekter av produkter, både innen håndoppvask, rengjøring og tøyvask. Det er en energi- og ressurseffektiv fabrikk, designet for maksimalt gjenbruk og null utslipp. På bildet ser vi operatør Arne Wulf.

KiMs Beer Nuts er lansert i Norge med kategorivekst, økt markedsandel og økt lønnsomhet som resultat. I løpet av 1998 vil KiMs Beer Nuts også bli lansert i Danmark og i Litauen.

►►

Lilleborg Dagligvare bedret driftsresultatet i 1997. Fremgangen skyldes økt omsetning og utvikling av mer kostnadseffektive produkter. Reklameinvesteringene steg med cirka 10 %.

Ny fabrikk for flytende vaskemidler på Ski ble åpnet i august, og høsten ble benyttet til innkjøring. I innkjøringsfasen var kostnadene høyere enn normalt. Kostnadene vil bli lavere i 1998.

LILLEBORG STORFORBRUKERE

Veksten i markedet var i underkant av 2 % i 1997, hvilket var på nivå med 1996. Diversey ble overtatt og integrert i Lilleborg Storforbruker i slutten av 1996. Resultatet i 1997 viste at dette har vært vellykket, og Lilleborg Storforbrukere fremstår som en styrket organisasjon.

Driftsresultatet var bedre enn i 1996. Økt omsetning, bedre marginer og lavere reklameforbruk forklarer resultatfremgangen.

SJOKOLADE/SUKKERVARER

Sjokolademarkedet ble spesielt påvirket av den varme sommeren. Totalmarkedet for sjokolade/sukkervarer steg med bare cirka 1 % i 1997. Agenturet for Nestlé sjokoladeprodukter ble avvirket i løpet av året, da disse produktene i økende grad kom i konflikt med satsningen på egne merker. Til tross for bortfall av agenturomsetning, samt generelt økt konkurranse, opprettholdt Nidar totalt sett markedsandelen.

Viktige merker ble relansert gjennom året, og mot slutten av 1997 lanserte Nidar en helt ny sjokolade, SOHO. Lanseringen er et resultat av sterk satsning på innovasjon og produktutvikling. Produktet representerer en nyhet både i form av design, smak og produksjonsprosess.

Arbeidet med et omfattende kostnadsprogram innenfor produksjon og distribusjon bidro til lavere faste kostnader. Dette arbeidet vil fortsette i 1998.

Driftsresultatet til Sjokolade/Sukkervarer økte i 1997. Relativt høyere omsetning fra egne merker med bedre marginer, samt lavere faste kostnader, forklarer fremgangen. Reklameinvesteringene økte i forhold til 1996.

SNACKS

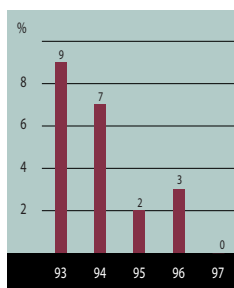
Det norske snacksmarkedet ble i 1997 redusert med 1 % i verdi, mens veksten i Danmark var cirka 4 %. I Danmark opprettholdt KiMs sin sterke stilling som markedsleder, mens Snacks Norge hadde noe tilbakegang i markedet. Mot slutten av året ble det gjennomført flere vellykkede lanseringer. Blant annet ble KiMs potetchips relansert og støttet med ny forbrukerkommunikasjon.

KiMs har etablert seg i Litauen med eget selskap og produksjon i 1997. De første produktene ble levert til handelen i slutten av året.

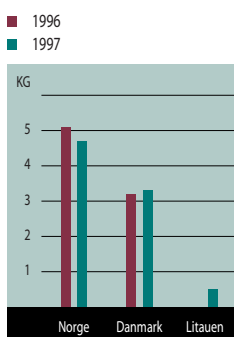
I desember ble det besluttet å samle all produksjon i Danmark på ett sted. Chipsproduksjonen i Give vil bli avvirket og overført til KiMs' anlegg i Sønderos i løpet av 1998. Restruktureringskostnader er belastet regnskapet i 1997 (under andre inntekter og kostnader).

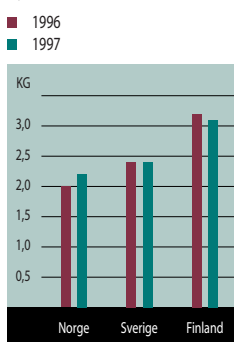
MARKEDSVEKST VASKEMIDLER (VERDI)

SNACKSFORBRUK PR. CAPITA

KJEGSFORBRUK PR. CAPITA

Kjeksvirksomheten har investert cirka 50 millioner kroner i en ny produksjonslinje for å kunne dekke opp fremtidig etterspørsel etter Ballerina, Nordens mest kjøpte kjeks.

Til tross for god salgs- og lønnsomhetsutvikling i Danmark bidro svakere utvikling i Norge og oppstartskostnader i Litauen til at driftsresultatet i 1997 ble lavere enn året før.

KJEKS

I Sverige var markedsveksten i overkant av 3 %, mens den i Norge var 5 %. Göteborgs Kex' markedsandel i Sverige økte gjennom året. Fremgangen var størst innenfor smørbrødkjeks. Sætres markedsandeler i Norge var marginalt lavere enn i 1996. Kjeks er markedsleder både i Sverige og Norge. En ny produksjonslinje ble i 1997 satt i drift ved fabrikken i Göteborg, og vil bidra til lavere produksjonskostnader.

Utviklingen i Finland var stabil i 1997. Kantolan har imidlertid ikke lykkes med sin målsetting om en vesentlig økning av markedsandelen. Veksten i markedet var svak.

Fremgang i Sverige, kombinert med stabil utvikling i Norge og Finland, bidro til økt driftsresultat for Kjeks totalt.

DAGLIGVARETEKSTILER

La Motes dominerende markedsandel er opprettholdt i Norge i 1997. Markedsveksten var liten, delvis på grunn av den varme sommeren. Satsingen i Sverige fortsatte gjennom 1997. Veksten var imidlertid lavere enn forutsatt, og resultatene er fortsatt ikke på et tilfredsstillende nivå. Resultatet totalt for virksomheten ble på nivå med året før.

TRAN

Totalmarkedet for tran og fiskeoljeprodukter i Norge økte med 8 %. Peter Møller hadde en salgsvekst på 7 %, og opprettholdt sin dominerende markedsandel i Norge. Eksporten viste omsetningsøkning sammenlignet med 1996, men utviklingen var svakere enn forutsatt. Peter Møller har mot slutten av året bygget om produksjonen for å tilfredsstille kravene til GMP-godkjenning (Good Manufacturing Practise). Resultatet ble bedre enn i 1996.

JOTUN

Jotunkonsernet hadde en betydelig resultatforbedring i 1997, og alle tre divisjonene viste god fremgang. Den økonomiske krisen i det fjerne Østen har ikke hatt noen vesentlig innvirkning på Jotuns totale økonomiske resultat i 1997. Salget av divisjon Jotun Polymer har gitt et solid økonomisk fundament for videre satsing innen konsernets kjerneområde.

Resultatandelen fra Jotun (tilknyttet selskap, eierandel 41,8 %) ble 366 mill. kroner i 1997, hvorav 283 mill. kroner var gevinst ved Jotuns salg av polymervirksomheten.

Møller's Dobbel, et kapselprodukt basert på høykonsentrert fiskeolje, fortsatte den fine salgsutviklingen i 1997. Møller's Dobbel er det første produktet som dekker det daglige behovet for både omega-3 fettsyrer og vitamin A, D og E i bare to kapsler.

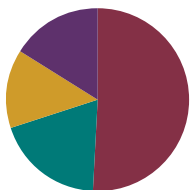
Ukebladet Hjemmet er Norges største familieblad med et opplag på 257.000 i 1997. Bladet er en sterk merkevare med en ledende posisjon innen områdene mat, interiør og kryssord.

Orkla Media

OMSETNING PR. SEKTOR

- Dagspresse 51 %
- Ukepresse 19 %
- Direkte Markedsføring 14 %
- Polen 16 %

Totale driftsinntekter 2.569 mill. kroner

Orkla Media er Norges nest største privateide medie-selskap, med virksomhet innenfor områdene dags-presse, ukepresse og direkte markedsføring.

RESULTAT

Driftsinntektene for 1997 økte med 349 mill. kroner til 2.569 mill. kroner, i hovedsak som følge av konsoli-dering av ny virksomhet. For videreført virksomhet økte driftsinntektene med 5 % i forhold til 1996.

Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader økte med 29 mill. kroner til 204 mill. kroner. For videreført virksomhet var fremgangen 16 % sammen-lignet med året før. Driftsmarginen før andre inntekter og kostnader ble 7,9 %. For videreført virksomhet økte driftsmarginen med 0,8 %-poeng.

Driftsresultatfremgangen kan henføres til en positiv utvikling i de norske avisene, økte abonne-ments- og opplagsinntekter i sektor Ukepresse og resultatfremgang for de polske avisene. Papirprisene

ble i 1997 redusert med cirka 17 % sammenlignet med 1996. Sektor Direkte Markedsføring hadde en svakere utvikling i 1997 grunnet reduserte inntekter. Virksomheten innenfor lokal TV/radio og elektro-nisk publisering påvirker driftsresultatet negativt.

DAGSPRESSE NORGE

Driftsinntektene for Dagspresse Norge ble 1.314 mill. kroner, mot 1.139 mill. kroner i 1996. For videreført virksomhet økte driftsinntektene med 6 %, og drifts-resultatet med 17 %.

Driftsmarginen ble redusert fra 8,8 % i 1996 til 8,2 % i 1997, hovedsakelig som følge av ny virksom-het med lavere marginer, samt en svak utvikling for sektorens engasjement i lokal TV/radio-virksomhet. Driftsmarginen for videreført virksomhet økte imidlertid fra 7,4 % i 1996 til 8,3 % i 1997.

I 1997 vokste opplaget til Orkla Medias 22 majoritetside norske aviser med 1 % til 360.000 eksemplarer. Annonsevolumveksten i 1997 var 3 %. Det er høyere enn veksten for sammenlignbare aviser, men svakere enn for totalmarkedet.

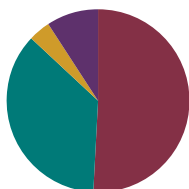
Dagspresse Norge ervervet i 1997 Kragerø Blad,

Kompetanseutviklingstiltak krever grundige forberedelser. Her planlegger fra venstre or-ganisasjonssjef Per Suseg, Orkla Media, prosjektredaktør Tony Nundal, Orkla Dags-presse og ansvarlig redaktør Richard Nergaard, Romsdals Budstikke redaksjonelt leder-utviklingsprogram i Orkla Dagspresse.

Drammens Tidende Buskeruds Blad er Orklas største avis i Norge med et opplag på 45.000 i 1997.

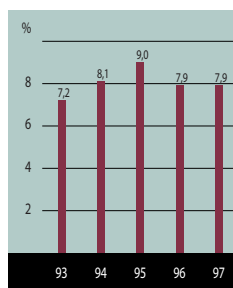

DRIFTSRESULTAT PR. SEKTOR

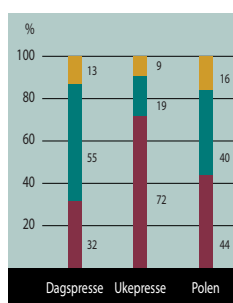
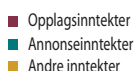

Driftsresultat (ekskl. andre inntekter og kostnader) 204 mill. kroner

UTVIKLING I DRIFTSMARGIN (EKSKL. ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER)

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER

► Internett-tjenesten Hjemmenett, som ble lansert høsten 1997, hadde i begynnelsen av 1998 1,7 mill. opplag pr. måned.

►► Slowo Polskie hadde et opplag på 37.000 i 1997 og er nummer én-avisen i byen Wroclaw, Polens 4. største by. I januar 1997 tok Slowo Polskie i bruk eget trykkerianlegg.

Drangedal Blad, Vestmar Blad og 51 % av aksjene i Østlendingen. Østlandets Blad er fra og med 1997 behandlet som datterselskap etter endring av stemmerettsbegrensningen i selskapets vedtekter. Sektoren ekspanderte i Sverige gjennom erverv av 49 % av Norrländska Socialdemokraten, som konsolideres med regnskapsmessig virkning fra 1.1.1998.

Bygging av et felles trykkeri for Orkla Medias aviser på vestsiden av Oslofjorden går etter planen, med planlagt driftsstart i april 1998.

Arbeidet med produktutvikling, produktivitetsforbedringer og kompetanseheving ble videreført i 1997.

UKEPRESSE

Driftsinntektene for Sektor Ukepresse ble 497 mill. kroner i 1997, en økning på 7 % sammenlignet med 1996. Driftsresultatet ble 77 mill. kroner, mot 54 mill. kroner året før. Driftsmarginen økte med 4 %-poeng til 15,5 %. Forbedringen skyldes økte annonse- og abonnementsinntekter samt kostnadsreduksjoner og produktivitetsforbedringer.

Familiebladene gikk svakt tilbake. Øvrige blader hadde fremgang sammenlignet med 1996. Samlet opplag for Hjemmet Mortensen var på nivå med 1996, mens totalmarkedet hadde en vekst på 2 %.

Annonsevolumet for norsk ukepresse økte med 18 %, mens annonsevolumet for Hjemmet Mortensen steg med 21 %, sammenlignet med 1996. Markedsandel målt i volum økte fra 46 % i 1996 til 47 % i 1997.

DIREKTE MARKEDSFØRING

Driftsinntektene i 1997 ble 352 mill. kroner, mot 334 mill. kroner i 1996. Driftsresultatet før andre

inntekter og kostnader ble 9 mill. kroner, en reduksjon på 12 mill. kroner sammenlignet med året før. I tillegg kommer gevinst ved salg av virksomhet på 16 mill. kroner (ført under "andre inntekter og kostnader"). Driftsmarginen for videreført virksomhet ble 3,2 %, mot 6,1 % i 1996. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak inntektssvikt i enkelte av sektorens selskaper.

Orkla DM-gruppen er i dag den ledende aktøren innen dialogmarkedsføring i Norden. I 1996 ervervet sektoren virksomhetene Senter for Datafangst, Dialogprosjekt, Scelto og Arena. Med virkning fra 1.1.1998 har sektoren ervervet Mitcom-gruppen i Sverige.

ORKLA MEDIA POLEN

Orkla Media Polen hadde i 1997 driftsinntekter på 407 mill. kroner, mot 293 mill. kroner i 1996. Driftsresultatet ble 19 mill. kroner, en fremgang på 15 mill. kroner i forhold til 1996. Driftsmarginen før goodwillavskrivninger økte fra 7,8 % i 1996 til 11,3 % i 1997. En vesentlig del av forbedringen skyldes helårsvirkningen av konsolideringen av Rzeczpospolita, Polens 3. største avis. Sektorens øvrige aviser har også hatt en positiv resultatutvikling.

Ved utgangen av 1997 hadde Orkla Media Polen strategiske posisjoner i 11 nummer én-aviser. Av disse er 5 majoritetseide. Orkla Media Polen har en markedsandel på cirka 20 % i det polske avismarkedet. Annonseinntektene (målt i norske kroner) i Orkla Medias virksomheter er økt med 16 % sammenlignet med året før.

I 2. halvår ble det nye avistrykkeriet for Orkla Medias aviser i Bialystok produksjonsklart.

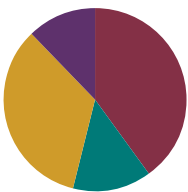
A photograph of a young man with short blonde hair and safety glasses, wearing a white lab coat. He is looking down and smiling slightly, focused on his work. The background is a blurred laboratory setting with various pieces of equipment, including a blue control panel with several buttons and a white dial.

Kjemi

Borregaard er et internasjonalt kjemisk selskap med sterke globale posisjoner innen utvalgte nisjer av Spesialkjemi, Finkjemi og Tilsetningsstoffer. Til grunn for Borregaards kjerneområder ligger en bevisst og langsiktig strategisk tenkning med fokus på utvikling av produkter med høy foredlingsgrad og muligheter for spesialisering. Selskapets kjerneområder omfatter ligninbaserte binde- og dispergeringsmidler, spesialcellulose til kjemisk anvendelse, finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmiddelindustri og andre utvalgte markeder, samt oljer, fett og proteiner til næringsmiddel- og forindustri. I tillegg fremstilles en rekke basiskjemikalier for intern bruk og eksternt salg. Borregaard har over 20 produksjonsenheter i 11 land og en rekke salgskontorer i Europa, Amerika og Asia.

OMSETNING PR. OMRÅDE

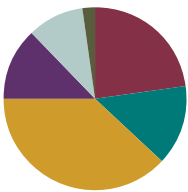
- Spesialkjemi 40 %
- Finkjemi 14 %
- Tilsetningsstoffer 34 %
- Øvrige 12 %

Totale driftsinntekter 5.733 mill. kroner

OMSETNING PR. MARKED

- Norge 23 %
- Øvrige Norden 14 %
- Øvrige Europa 38 %
- Asia 13 %
- Amerika 10 %
- Øvrige 2 %

Totale driftsinntekter 5.733 mill. kroner

Borregaard leverer spesialcellulose til viskosefibrer som inngår i moderne tekstiler. Borregaard LignoTechs produkter anvendes i fargestoff-løsninger.

Borregaard fortsatte i 1997 den globale ekspansjonen innen de utvalgte nisjer. Spesialkjemi etablerte sammen med det sør-afrikanske selskapet Sappi Saiccor et 50/50 joint-venture selskap for produksjon av ligninbaserte produkter i Sør-Afrika. Borregaards teknologi innen prosess- og produktutvikling, samt et globalt markedsapparat, og Sappi Saiccor's råvarekilde og kunnskap om lokale forhold i Sør-Afrika, legger grunnlaget for en betydelig ligninvirksomhet på den sørlige halvkule. Det skal bygges en ny lignin-fabrikk, med produksjonsstart ved årsskiftet 1998/99. Fabrikken får en årskapasitet på 55.000 tonn, med utvidelsesmuligheter opp mot 200.000 tonn.

Den kvikksølvbaserte kloralkalifabrikken ved anlegget i Sarpsborg ble faset ut i 1997, og ny fabrikk startet opp ved årsskiftet 1997/98. Den nye fabrikk er utstyrt med en moderne og miljøvennlig teknologi, og fabrikk er tilnærmet utslippsfri. Fabrikken skal levere natronlut til cellulose- og vanillin-produksjonen.

RESULTAT

Borregaards driftsinntekter økte med 11 % til 5.733 mill. kroner i 1997. Økningen skyldes høyt salg for Denofa (Tilsetningsstoffer) og Borregaard LignoTech. Driftsresultatet før andre inntekter og kostnader ble 324 mill. kroner, mot 441 mill. kroner i 1996. Resultatsvekkelsen kan henføres til Spesialcellulose og Finkjemi. Denofa hadde en markert resultatfremgang. Styrking av dollar og pund påvirket resultatet positivt.

Borregaards satsing i Asia fortsatte i 1997. Salg til Asia økte med 38 %, og utgjorde 13 % av Borregaards totale salg. Den økonomiske usikkerheten i de asiatiske markedene har ikke påvirket Borregaards resultat i 1997. Det er derimot knyttet usikkerhet til hvor sterkt den endrede situasjonen vil innvirke på lignin- og cellulosesalget i 1998.

SPESIALKJEMI

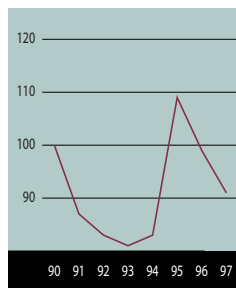
Utgangspunktet for Borregaards Spesialkjemi-virksomhet er naturlige polymerer som videreutvikles til høyforedledede produkter. Spesialkjemi-virksomheten består av Borregaard LignoTech og Borregaard ChemCell. Totale driftsinntekter ble 2.481 mill. kroner, som er på høyde med 1996-nivået.

Borregaard LignoTech er verdens ledende leverandør av binde- og dispergeringsmidler basert på lignin. Produktene anvendes som bindemiddel i blant annet dyrefôr og brikettering, og som dispergeringsmiddel i betong, keramiske produkter, tekstilfargestoffer, landbrukskjemikalier og boreslam. Markedsorientert forskning og utvikling har økt andelen av spesialiserte produkter og utvidet salget til nye geografiske områder. Virksomheten har produksjon i ni land i Europa, Amerika og Asia og salg til over 70 land. Selskapet er alene om å kunne tilby en komplett produktportefølje på global basis.

Driftsinntektene i 1997 økte med 11 % til 1.206 mill. kroner. Området viste god resultatfremgang. Fremgangen skyldes bedret produktmiks, lavere fraktrater samt positiv valutaeffekt fra en sterk dollar og et sterkt pund. Salgsvolumene var på 1996-nivå.

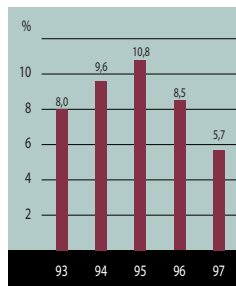
Borregaard ChemCell er ledende leverandør i Europa av spesialcellulose for kjemisk anvendelse. Virksomheten fokuserer på anvendelsen av cellulosemolekylet som en naturlig og nedbrytbar polymer. Kjemikompentansen i Borregaard er basis for spesialisering mot produkter med høy foredlingsgrad og med egenskaper som gjør dem egnet til kjemisk,

PRISUTVIKLING (NOK) SPESIALCELLULOSE

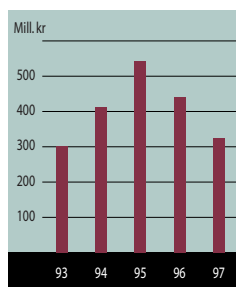
Indeks 1990 = 100

DRIFTMARGIN

Indeks 1990 = 100

DRIFTSRESULTAT (EKSKL. ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER)

► Enkelte av Borregaards nye spesialcellulose-kvaliteter anvendes i kosmetiske produkter som for eksempel neglelakk.

►► Borregaard i Sarpsborg har over 100 utdannede instruktører som tar seg av lærlinger. Her viser laborant og instruktør Kjell Østby lærling Thea Røsæg hvordan kjelevann fra etanolfabrikken skal renses.

industriell anvendelse. Borregaard ChemCell leverer i hovedsak kundetilpassede produkter som tilfører bestemte egenskaper til kundenes produkter og prosesser. Dette gjør virksomheten mindre konjunkturfølsom, samtidig som inntjeningen i større grad stabiliseres og bedres.

Driftsinntektene ble redusert med 9 % til 1.275 mill. kroner i 1997. Spesialcellulose hadde en betydelig resultatsvikt sammenlignet med året før. Dette skyldes redusert produksjon og økte kostnader knyttet til innkjøringsproblemer i det nye anlegget for høyforedlet cellulose, samt generell prisnedgang sammenlignet med 1996. Salgsprisene stabiliserte seg imidlertid utover i 1997.

FINKJEMI

Borregaard Synthesis er en internasjonal leverandør av finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmidler og andre utvalgte markeder. Mens Spesialkjemikalier selger på ytelse, er finkjemikalier entydig definerte substanser. Forretningsområdet har produksjon i Norge, Italia, Kina og USA.

Driftsinntektene økte i 1997 med 8 % til 825 mill. kroner. Økningen skyldes kjøp av ny virksomhet. Finkjemi hadde resultatnedgang i 1997, primært som følge av spesielt lave volumer av mellomprodukter til diagnostika.

Borregaard Synthesis har en ledende posisjon som leverandør av avanserte finkjemikalier både til diagnostika og medisiner. Innen sine kjerneteknologier er forretningsområdet en foretrukken sam-

arbeidspartner for flere større internasjonale farmaselskaper. Avanserte mellomprodukter blir utviklet for enkeltkunder med betydelig FoU-innsats. Utnyttelse av Borregaards teknologi vil gi et bredere produktspekter, og derved en lavere risikoprofil i produktporteføljen i de kommende år.

Finkjemivirksomheten til det amerikanske selskapet PolyOrganix ble overtatt i februar 1997. Kjøpet styrket produktspekteret og kundebasen innen farmasøytisk industri, og bedret tilgangen til det amerikanske markedet.

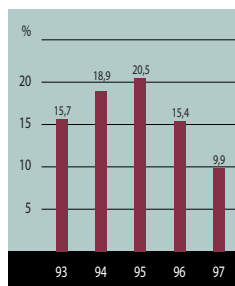
Borregaard Synthesis er en ledende vanillinprodusent og den eneste som kan tilby både lignin- og guaiacolbasert vanillin, samt etylvanillin. Vanillin brukes i næringsmiddelindustrien som et smaks- og luktstoff og som mellomprodukt ved fremstilling av legemidler. Området hadde en positiv resultatutvikling som følge av økte salgsvolumer.

Produksjon av difenoler i Italia sikrer Borregaard Synthesis kontroll med strategiske innsatsfaktorer til produksjon av vanillin i Norge og agrokjemikalier i Kina. I tillegg videreforedler virksomheten i Italia finkjemikalier til medisiner, næringsmiddelindustri og agro- og fotokjemikalier. Markedet for difenoler er for tiden tilfredsstillende, og resultatutviklingen er positiv.

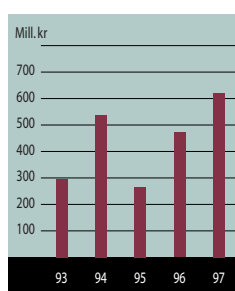
Borregaard Taicang Chemicals i Kina produserer et aktivstoff som inngår i plantevernmidler. Borregaard er majoritetseier (61 %), teknologileverandør og leverandør av råstoffer fra Borregaards difenolvirksomhet i Italia. Resultatet var på 1996-nivå.

AVKASTNING PÅ ANVENDT KAPITAL

TOTALE INVESTERINGER

Borregaards finkjemiområde utvikler og fremstiller avanserte kjemiske mellomprodukter til en rekke viktige legemidler.

TILSETNINGSSTOFFER

Denofa foredler marine og vegetabiliske råstoffer til oljer, fett og fôrprodukter. Selskapet har en klar nr. 1 posisjon i Norge innen olje og fett til næringsmiddelindustri, og en ledende internasjonal posisjon innen marint fett. Selskapet er hovedleverandør av soya-protein til dyrefôr både til det norske og svenske markedet. Denofa er også en betydelig leverandør til det voksende fiskefôrmarkedet.

Driftsinntektene økte i 1997 med 32 % til 1.995 mill. kroner. Denofa oppnådde en betydelig resultatforbedring i forhold til 1996, både innen næringsmidler og fôr. Etterspørselen var god, og kapasiteten ble fullt utnyttet. Resultatfremgangen skyldes gunstig eksportutvikling av spesialfett til Øst-Europa og god inndekning i fiskeoljemarkedet, som har vært preget av knapphet i tilførsel og historisk høye priser. Pris- og marginutvikling knyttet til soya-området var gjennomgående svak i 1. halvår, men bedret seg i løpet av høsten som følge av midlertidig redusert tilbud. Salget av spiseoljer i det norske markedet var på nivå med tidligere år.

I samsvar med kundenes ønsker videreførte Denofa sine soyaprodukter med basis i ikke-genmodifiserte soyabønner. Denofa er en av to aktører på det europeiske markedet som kan tilby ikke-genmodifiserte produkter.

ØVRIGE OMRÅDER

Øvrige områder hadde driftsinntekter på 815 mill. kroner, som er på 1996-nivå. Driftsresultat før andre inntekter og kostnader var lavere enn i 1996 på grunn av økte kostnader knyttet til ny kloralkalifabrikk samt dårlig driftsregularitet og høye vedlikeholds-kostnader innen svovelsyreproduksjonen. Resultatet er belastet med 50 mill. kroner i forbindelse med nedskrivning knyttet til ikke strategisk virksomhet (ført under andre inntekter og kostnader).

Borregaard Energi hadde et driftsresultat på nivå med året før. Egen vannkraftproduksjon utgjorde 574 GWh. Økt tilgang på kraft i 1997, som følge av en langsiktig kraftavtale med Tinfos, medførte at 449 GWh ble solgt i spotmarkedet. Kraftprisene var lave i 1997.

Borregaard Skoger hadde driftsinntekter og driftsresultat omtrent på nivå med 1996.

Borregaard NEA hadde i 1997 en tilbakegang i resultatet. Reduksjonen skyldes et sterkt svekket marked for pocketbokpapir og tremasse til kartongindustrien. Det har av den grunn vært produksjons-innskrenkninger i 1997.

PRODUKTER OG ANVENDELSESOMRÅDER

Spesialkjemii

Lignin

Dispergeringsmidler i betong, tekstilfargestoff, keramiske produkter, plantevernmidler og oljeboreslam. Bindemidler for kraftfôr og brikkeatering.

Spesialcellulose

Fortykningmiddel i næringsmidler (bl.a. is, yoghurt), til fremstilling av legemidler, byggprodukter (bl.a. lim, maling, lakk), tekstiler (kunstsilke, viskosefiber), støpeplastprodukter og filtre.

Finkjemii

Farmasøytiske produkter

Mellomprodukter til medisiner og diagnostika (røntgenkontrastmidler).

Aromakjemikalier

Smaks- og luktstoffer i næringsmidler, råstoff for farmasøytiske produkter.

Difenoler

Fotokjemikalier, mellomprodukter for farmasøytiske, aroma- og agrokjemikalier.

Tilsetningsstoffer

Oljer, fett og proteiner

Næringsmiddelindustri og dyrefôrproduksjon.

Finansielle Investeringer

Orkla forvalter en av Norges største aksjeporteføljer. Konsernet har lange tradisjoner i å investere i aksjemarkedet. Verdiskapningen har vært høy, både absolutt og i forhold til Oslo Børs Totalindeks. Siden 1982 har investeringsområdet hatt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 22,1 %, mens avkastningen på Oslo Børs har vært 18,5 % p.a. I tillegg gir virksomheten bred innsikt i, og kontaktflate til, de norske og internasjonale finansmarkedene. Investeringene skjer med en langsiktig horisont, og er dominert av større poster i norske og i økende grad nordiske selskaper. Innen utvalgte bransjer foretas også investeringer utenfor Norden.

Området omfatter også Orkla Finans og eiendomsseksjonen.

MARKEDSFORHOLD

1997 ble et nytt godt år i verdens aksjemarkeder. Utviklingen var imidlertid svært blandet. De asiatiske børsene hadde en til dels betydelig negativ kursutvikling. De europeiske børsene var blant de sterkeste, og alle de nordiske børsene hadde en god utvikling. Financial Times World Local Currency Index steg med 19,3 % mot 14,1 % året før. Oslo Børs Totalindeks steg med 31,5 % mot 32,1 % i 1996, og har således hatt en vesentlig bedre utvikling enn gjennomsnittet av internasjonale markeder de siste 2 årene.

Verdensøkonomien hadde en sterk vekst i 1997, og trenden med fallende inflasjon og renter fortsatte. I USA og Europa var veksttakten høyere enn i 1996, mens veksten i Japan falt betydelig. Utover høsten dominerte utviklingen i Asia nyhetsbildet og trenden i aksjemarkedene. Fortsatt er det stor usikkerhet rundt omfanget og varigheten av de realøkonomiske konsekvensene. Markedsbalansen i en del råvaremarkeder ble imidlertid raskt endret. Bedrifter i konjunkturutsatte bransjer, selskaper med stort salg til Asia og selskaper i konkurranse med asiatiske

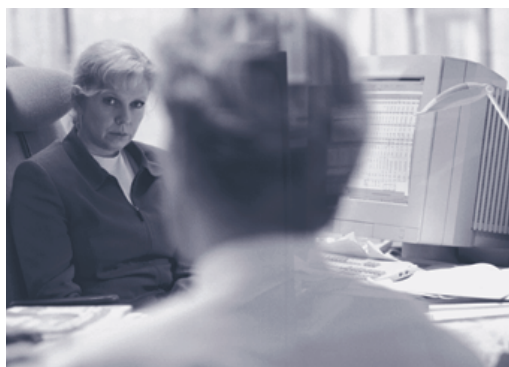
eksportbedrifter opplevde kraftige kursfall i siste del av fjoråret.

Den norske realøkonomien fortsatte sin sterke utvikling i 1997. Bekymring ved årets begynnelse på grunn av stigende kronkurs, ble avløst av optimisme som følge av oppgang i dollarkursen på 14,5 % gjennom året. Reallønnsøkning og økt sysselsetting ga god vekst i privat konsum. Også i fjor falt de lange rentene. Rentefallet og økt etterspørsel etter lokaler førte til videre oppgang i eiendomsprisene.

Bankaksjer og selskaper med virksomhet rettet mot innenlandsk konsum utviklet seg positivt i 1997. Sykliske aksjer og selskaper med eksponering mot Asia hadde en god utvikling i første halvår, men ble solgt kraftig ned mot slutten av året på grunn av krisene som oppstod i Asia. Leverandørindustrien for oljeutvinning til havs hadde også i fjor meget sterk kursutvikling. Stort tilsig av nye selskaper innen offshoresektoren de siste par årene, kombinert med til dels sterk kursutvikling, har medført at olje- og offshoresektoren nå utgjør en svært betydelig del av Oslo Børs.

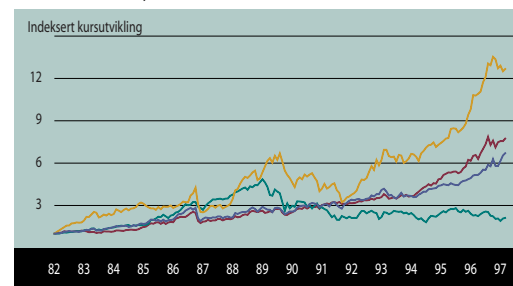
I 1997 slo effekten av de siste års rentefall for alvor inn på husholdningenes og bedriftenes sparemønster. Likviditetstilførselen til aksjemarkedet var i perioder svært høy. Kombinert med en høyere verdsetting av mindre selskaper enn på mange år medvirket den til rekordstor tilstrømming av nye selskaper på Oslo Børs. Samlet emisjonsbeløp oversteg 20 mrd. kroner og gikk for en stor grad til nye selskaper. Motstykket til denne likviditetstilførselen var utlendingene for første gang på mange år netto solgte norske aksjer.

Orkla Finans (Fondsmegling) A.S benytter fundamentalanalyse som basis for rådgivning for investeringer i aksjer. Med tilsammen 11 analytikere, analyseres alle de større norske børsnoterte selskapene. På bildet ser vi finansanalytiker Anne Gjøen. Hun er siviløkonom og har mer enn ti års erfaring i aksjeanalyse.

BØRSUTVIKLING I OSLO OG INTERNASJONALT

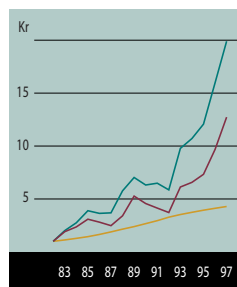
■ New York ■ Tokyo ■ Oslo ■ London

Kilde: Oslo Børs Totalindeks, Dow Jones Industrial Average, FT-SE 100, Nikkei Index

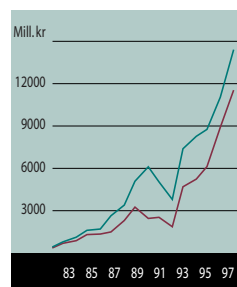
HVA 1 KRONE VOKSER TIL (FRA 31.12.82 TIL 31.12.97)

- Oslo Børs
- Investeringsområdet
- Pengemarkedet

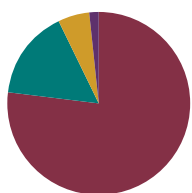
MARKEDSVERDI OG VERDIJUSTERT EGENKAPITAL

- Verdijustert EK
- Markedsverdi

PORTEFØLJENS STRUKTUR PR. 31.12.1997

- Norske aksjer 77 %
- Utenlandske aksjer 16 %
- Direkte investeringer 6 %
- Konvertible obligasjoner 1 %

Total markedsverdi 14.410 mill. kroner

PORTEFØLJEN

Avkastningen på den samlede porteføljen i 1997 var 24,5 %. Det er 7,0 %-poeng lavere enn økningen i Oslo Børs Totalindeks. Det var i 1997 store forskjeller i avkastningen for hovedpostene i porteføljen. Sterkt positive bidragsyttere var NetCom, Storebrand og Nycomed. Flere av de største postene hadde imidlertid negativ avkastning i løpet av året. Det gjaldt Elkem, Dyno, Hafslund, Norway Seafoods og Nera.

Utenlandsporteføljen er dominert av nordiske aksjer. Hovedpostene Lindex, Bure og Chips OY hadde en god utvikling i 1997. Blant de direkte investeringene ga rekapitaliseringen av Helly Hansen et betydelig positivt bidrag, samtidig som områdets deltakelse i Industri Kapital fortsatte å utvikle seg bra. Investeringer utenfor Norge utgjorde cirka 19,5 % av den totale porteføljen ved utløpet året, mot 17,5 % året før.

Det ble netto kjøpt aksjer for 874 mill. kroner i 1997. Den største investeringen var kjøp av aksjer i Storebrand for cirka 160 mill. kroner. Rekapitaliseringen av Helly Hansen tilførte cirka 260 mill. kroner, og det ble solgt aksjer i Kværner for cirka 200 mill. kroner.

Ved utløpet av 1997 var markedsverdien av porteføljen 14.410 mill. kroner. Den verdijusterte egenkapitalen før skatt var 11.542 mill. kroner. Verdijustert gjeldsandel endte på 20 %. Det er på samme nivå som ved årets begynnelse.

PORTEFØLJENS HOVEDPOSTER 31.12.1997

	Andel av porteføljen (%)	Eierandel (%)	Markedsverdi (mill. kroner)
Storebrand	13,8%	10,0%	1.995
Elkem	8,7%	25,3%	1.254
NetCom	6,6%	11,1%	954
Kværner	5,3%	4,7%	766
Dyno	4,6%	18,1%	659
Bergesen	3,5%	3,8%	502
Nycomed Amersham	3,3%	1,4%	482
Schibsted	2,6%	4,3%	379
Hafslund	2,2%	6,7%	320
Lindex	2,1%	9,7%	301
Steen & Strøm Invest	2,0%	9,9%	291
Den Norske Bank	1,9%	1,2%	275
Sum	56,7%		8.178

RESULTAT

Investeringsområdet fikk et samlet resultat før skatt på 1.156 mill. kroner i 1997, mot 1.099 mill. kroner året før. Det ble realisert porteføljegevinster på 876 mill. kroner og mottatt utbytter på 292 mill. kroner. Kursreserven i porteføljen økte i løpet av 1997 med 1.610 mill. kroner til 6.222 mill. kroner.

Orkla Finans, er et av Norges ledende selskaper innen aksjemegling og andre finansielle tjenester. Selskapet er etablert i Oslo og London, og har ved inngangen til 1998 åpnet kontor i Stockholm. Orkla Finans hadde et godt år også i 1997 og befestet sin sterke markedsposisjon. Driftsresultatet ble 121 mill. kroner, mot 78 mill. kroner i 1996. Selskapet økte sine markedsandeler både innen annenhåndsomsetning og finansiell rådgivning.

Eiendomsseksjonen forvalter eiendommer frigjort fra industrivirksomheten. Den utvikler også en investeringsportefølje av eiendomsprosjekter, som for tiden har sitt tyngdepunkt i Skøyen-området i Oslo. Eiendomsseksjonen fortsatte i 1997 arbeidet med å optimalisere verdien av konsernets eiendomsmasse. Samtidig videreutviklet virksomheten nye investeringsprosjekter for fremtidig utleie/salg. Utbyggingsprosjektene i Skøyen-området har hatt en positiv verdiutvikling i 1997, som følge av stigende utleiepriser og allerede fastsatte byggekostnader. Alle eiendomsprosjektene er vurdert til kostpris.

Asia har vært en viktig vekstfaktor i verdensøkonomien de seneste årene. Ved inngangen til 1998 er det vanskelig å bedømme omfanget og konsekvensene av krisen i Asia. I norsk økonomi er det bekymringsfulle presstendenser. Sett i lys av de siste års gode kursutvikling, er forventningene til aksjemarkedene i 1998 langt mer beskjedne. Mange aksjer har falt betydelig tilbake og dermed diskontert en mer usikker fremtid.

Kompetanseutvikling i Orkla

Trening og læring i arbeids-situasjonen er den viktigste aktiviteten i kompetanseutviklingsarbeidet i Orkla. Operatør Anny Sundin (tv) har mer enn 10 års erfaring fra Nidar. Her fører hun sine kunnskaper om sjokoladeproduksjon videre til lærlingene Rita Chathrine Fiskvik og Eirill Onsøien. De skal ta fagprøven i industriell næringsmiddelproduksjon høsten 1999.

Orklas virksomhet er organisert rundt kjernekompetanse innen tre områder: merkevarer, kjemi og finansielle investeringer. Videre ekspansjon vil bygge på disse kjernekompetansene. Konsernet har over lang tid satset måltrettet på kompetanseutviklende tiltak. For å sikre tilstrekkelig slagkraft i morgendagens markeder intensiveres arbeidet med kompetanseutvikling nå ytterligere.

Kompetansearbeidet i Orkla omfatter utvikling såvel av kunnskaper og ferdigheter som av holdninger. En god bedriftskultur er en viktig del av konsernets samlede kompetanse, og nødvendig for å nå dets mål.

Kompetanseutvikling er både individuell læring og utvikling av felles dyktighet. Det legges derfor stor vekt på å tilrettelegge for trening og utvikling av den enkelte medarbeider direkte i arbeidssituasjonen. Det legges også vekt på å utvikle kunnskap og erfaring mellom konsernselskapene. I tillegg gjennomføres det opplæring i form av kurs, seminarer og programmer. Tiltakene tilpasses aktivt den enkelte medarbeider og bedrift.

Konsernet har også etablert samarbeid med eksterne utdanningsmiljøer. Dette gir faglig ekspertise til konsernets interne utviklingsprogrammer og adgang for Orklas medarbeidere til spesialtilpassede og mer generelle opplæringsprogrammer ved lærestedene. Orkla har en egen stipendordning for å stimulere ansatte til formell videreutdanning innen fagområder som er av interesse for konsernet.

PERSONAL- OG LEDERUTVIKLING

Orkla legger stor vekt på at det arbeides systematisk med å utvikle de faglige og ledelsesmessige ressursene som kreves for å nå konsernets langsiktige mål.

Gjennom personalplanlegging og planlegging av organisasjonsforbedringer konkretiseres det enkelte selskaps behov for kompetanse og utvikling. I tillegg til at den gir grunnlag for individuell karriereplanlegging, gir slik planlegging oversikt over rekrutteringsbehov og behov for opplæringsaktiviteter. Oversiktene summeres og gir konsernet en samlet oppfatning av hvilken ledelseskapasitet

konsernet rår over, og av de utviklingsbehov som foreligger.

Utviklingsplaner for ledere og medarbeidere utarbeides årlig. Planene skal bidra til at arbeidsoppgaver, intern opplæring og andre utviklingstiltak tilpasses og støtter opp om det kontinuerlige arbeidet med å forbedre konsernets samlede kompetanse.

Lokale treningsprogrammer skal sikre at de som ansettes får en planmessig og solid innføring og utvikling innenfor de enkelte funksjonsområdene. Samtidig trenes ledere og nøkkelpersoner på tvers av funksjonsområder, og på tvers av selskaper og virksomhetsområder. Konsernets prioriterer derfor å besette ledige stillinger ved intern rekruttering, og det oppfordres til intern mobilitet.

Konsernet anser planmessig trening og læring i arbeidssituasjonen for å være det viktigste kompetanseutviklingsarbeidet. Gjennom lederutvikling legges det derfor vekt på å dyktiggjøre lederne som lærere og veiledere for egne medarbeidere. De enkelte bedriftene har ansvar for å utvikle og gjennomføre lederutviklingstiltak tilpasset egne behov. Flere av bedriftene har interne utviklingsprogrammer for ledere og potensielle ledere på ulike nivåer.

For å sikre størst mulig overføringseffekt mellom virksomhetsområdene, og for bedre å tilrettelegge for ledermobilitet, samarbeider Orkla sentralt med virksomhetene både om form og innhold i de desentrale tiltakene.

BEDRIFTSKULTUR SOM KOMPETANSE

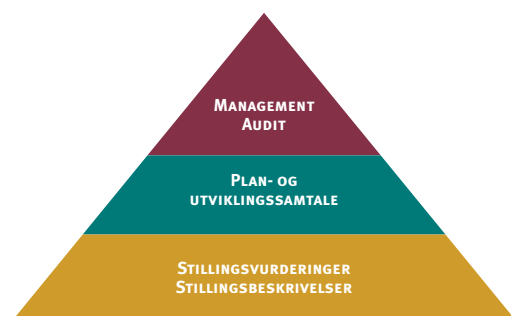
I et hurtig voksende og stadig mer internasjonalt konsern blir arbeidet med å skape en felles identitet som samspiller med verdifulle lokale særpreg stadig viktigere for å kunne ta ut konsernfordeler. Til det trengs en sterk bedriftskultur.

Som et kompetanse- og markedsdrevet konsern må Orkla arbeide systematisk med å underbygge og utbre felles holdninger og normer for atferd. Dette er bærebjelkene i konsernets bedriftskultur, slik den er nedfelt i Orklas Mål og Verdier. Mål og Verdier er et resultat av brede organisasjonsprosesser, som har pågått gjennom mange år, og som har avklart og forankret felles holdninger, normer og atferdsregler blant ansatte, tillitsvalgte og ledere.

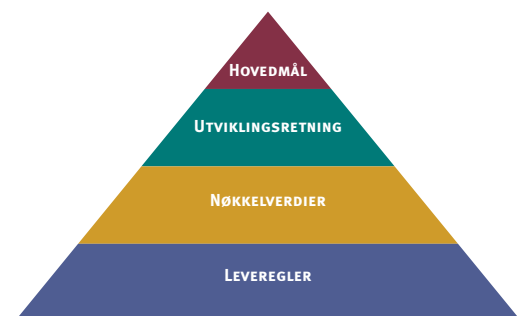
Arbeidet med å sikre at alle ansatte kjenner konsernets Mål og Verdier gis høy prioritet. Foruten introduksjonsprogrammer for nyansatte inngår sentrale deler av Mål og Verdier som diskusjonstema i kurs, seminarer, konferanser og samlinger både sentralt og desentralt. Mål og Verdier er samtidig referanse for konkrete opplærings- og utviklingstiltak i konsernets virksomheter.

Lederne er viktige kulturbærere i organisasjonen. Det gjennomføres derfor tiltak som har til hensikt å motivere dem til å utvikle riktige holdninger hos egne medarbeidere. Siden 1992 har til sammen 250 ledere og nøkkelpersoner gjennomgått et konsernseminar, hvor hovedvekten har vært lagt på Mål og Verdier og konsernets strategiprosess.

PERSONAL OG LEDERUTVIKLINGSSYSTEMET I ORKLA

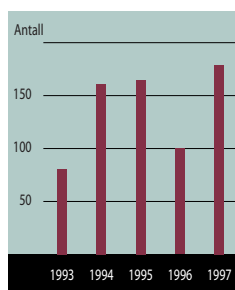
DE FIRE HOVEDELEMENTENE I ORKLAS MÅL OG VERDIER

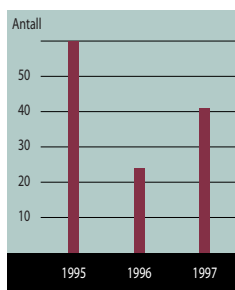

En rekke personer innen ledelse, markedsføring og salg har benyttet seg av Orklas relasjonsskole. I Borregaard LignoTech har blant annet fra venstre direktør Gunnar Vikstrøm, salgsdirektør Ole Hvattum og økonomidirektør Erik Uberg gjennomgått skoleopplegget.

TOTALT ANTALL DELTAKERE PÅ MERKEVARESKOLEN

TOTALT ANTALL DELTAKERE PÅ RELASJONSSKOLEN

For å videreføre arbeidet med kulturbygging utvikler konsernet nå et eget topplederprogram som planlegges igangsatt i 1998. Ytterligere samordning av sentrale utviklingstiltak vil også bli vurdert. I tillegg organiseres og drives ulike nettverksbyggende aktiviteter på flere nivåer i konsernet.

TRAINEE-ORDNING

Konsernets vekststrategi gir store utfordringer med hensyn til å utvikle tilstrekkelig ledelseskapasitet. I 1991 etablerte Orkla derfor en trainee-ordning som et bidrag til å dekke dette behovet. Ordningen er således et supplement til annen lederutvikling i konsernet, og skal særlig bidra til å dekke det langsiktige behovet for ledere med erfaring fra ulike forretningsområder og felles Orkla-identitet. Trainee-ordningen rekrutterer årlig 8-12 nyutdannede akademikere med inntil ett års yrkeserfaring.

Trainee-perioden er på 3 år. Tyngden i programmet ligger på læring i arbeidssituasjonen. I løpet av perioden gis hver trainee arbeidserfaring fra tre forskjellige virksomheter og fra minst to forskjellige fagområder. Konsernet legger i samråd med virksomhetene opp programmer, planlegger utviklingstiltak og påser at den enkelte trainee får en hensiktsmessig faglig veiledning, personlig oppfølging og progresjon.

ORKLA MERKEVARESKOLE

Orkla Merkevareskole ble opprettet i 1993 for å heve merkevarekompetansen i konsernet til et internasjonalt konkurransedyktig nivå. Samtidig ble også Låven konferansesenter ved Borregaard Hovedgård etablert som et moderne kurs- og konferansested for konsernet.

Merkevareskolen får frem de beste elementene i de forskjellige markedsføringskulturene som finnes

innenfor konsernet, og bidrar til å skape en bedre, sterkere og mer homogen og langsiktig merkevarekultur i Orkla.

Det er viktig å ta vare på og utvikle dyktige markedsføringsledere. Merkevareskolen skal derfor bidra til å etablere nære faglige samarbeidsrelasjoner mellom Orklas merkevareselskaper og stimulere til karriereutvikling på tvers av virksomhetsområdene.

Merkevareskolen er en krevende etterutdanning. Siden oppstarten har cirka 400 deltakere fra 14 ulike land deltatt på skolens ordinære modulbaserte program. På de kullene som startet i 1997 var 41 % av deltakerne fra selskaper utenfor Norge. Utover dette har omlag 300 nye markedsfolk og andre nøkkelpersoner fullført kurs om konsument- og kundeorientering. Det er i tillegg gjennomført kurs rettet mot toppledere.

Konsernets merkevareområde etablerte i 1995 et eget program for trening av selgerledere. Programmet er i hovedsak rettet mot salg til dagligvaresektoren i Norge, men er også åpent for deltakere fra andre virksomhetsområder i konsernet. Det pågår et arbeid for å etablere et tilsvarende program for Orklas svenske virksomheter, med oppstart i 1998.

ORKLA SCHOOL FOR BUSINESS RELATIONS

"Relasjonsskolen" ble etablert i 1995 blant annet for å styrke markedsorienteringen i de forretningsenhetene og funksjonene som primært har aktiviteter rettet mot industrikunder. Relasjonsskolen skal bidra til å forbedre bedriftenes kompetanse innenfor relasjonsmarkedsføring.

Siden oppstarten har omlag 120 deltakere fra 11 ulike land startet på skolens modulbaserte program. På de kullene som startet i 1997 var 24 % av deltakerne fra selskaper utenfor Norge.

Sindre Sørbye, tidligere controller i Ringnes, benyttet Orklas utdanningsstipend til å gjennomføre en MSc i International Business - et godt utgangspunkt for hans nåværende stilling i konsernets finansavdeling som analytiker med spesiell fokus på "emerging markets".

For å sikre Orkla konkurransekraft fokuseres det også på å øke kompetansen innenfor vareflytområdet. Et eget utdanningsopplegg i logistikk er derfor integrert i Relasjonsskolens ordinære kursopplegg.

PRODUKSJONS- OG FAGKOMPETANSE

Viktige deler av konsernbedriftenes kompetansebehov varierer etter hvilken bransje og hvilket land man opererer i. Ansvaret for rekruttering og utvikling av nødvendig faglig kompetanse ivaretas derfor av det enkelte konsernselskap. For å hente ut synergier koordinerer imidlertid Orkla sentralt en del kompetanse- og personalutviklingsaktiviteter på tvers av de enkelte virksomhetene.

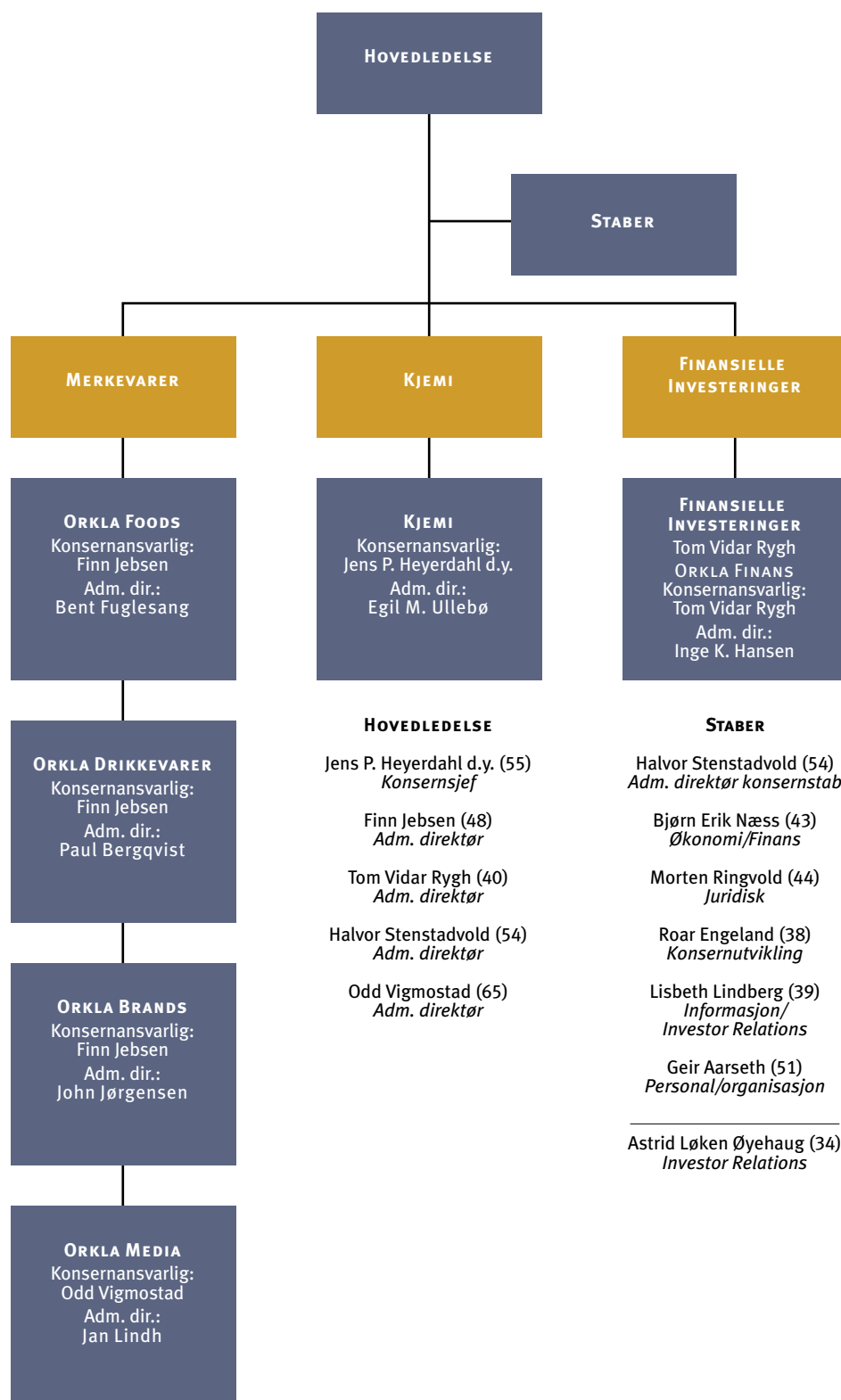
Det er startet opp et planmessig arbeid for å styrke og videreutvikle produksjonsmiljøene i konsernet som trenings- og utviklingsmiljøer.

I prosessindustrien og i mediabransjen har bedriftene tradisjonelt hatt en høy andel operatører med formell fagarbeiderkompetanse. I Borregaard er eksempelvis 60 % av fagarbeiderne på dette nivået. Næringsmiddelindustrien, særlig i Norge, har derimot hatt en lav fagarbeiderandel. I Orkla har andelen i de norske virksomhetene i gjennomsnitt ligget på rundt 10 %. Orkla igangsatte derfor i 1993 et prosjekt for å heve kompetansen blant operatørene i konsernets norske næringsmiddelbedrifter. I 1997 hadde andelen fagarbeidere økt til 19 %, og det arbeides for å øke andelen ytterligere.

KONTINUERLIG LÆRING

"Trygghet og vekst gjennom lønnsomhet" er Orklas hovedmål. Trygghet forutsetter lønnsomme bedrifter. Lønnsomheten må sikres gjennom kontinuerlig forbedring og omstilling. Dette setter store krav til konsernets virksomheter og ansatte. Hovedmålet oppnås best gjennom bevisst og langvarig fokus på riktig rekruttering og systematisk trening og utvikling av medarbeidere. Gjennom kompetanseutvikling får medarbeiderne forbedret jobbkvalitet og mestrings- evne. Samtidig sikrer konsernet sin konkurransekraft og evne til videre vekst.

I takt med Orklas internasjonalisering påvirkes arbeidet med kompetanseutvikling både kulturelt, språklig, ledelsesmessig og faglig. For å sikre en fortsatt god utvikling innenfor konsernets kjerneområder, vil arbeidet med systematisk og langsiktig vedlikehold og utvikling av Orklas bedriftskultur og kompetanse bli ført videre med stor kraft.

BEDRIFTSFORSAMLING

Valgt av aksjonærene

Øystein Eskeland (1.220)
ordfører

Synnøve Liaaen Jensen (38)
varaordfører

Svein Erik Amundsen (83)

Ebbe C. Astrup (38.578)

Westye Egeberg (506)

Svein R. Hagen (0)

Hans Herman Horn (11.300)

Leif Kjær (4.582)

Borger A. Lenth (115)

Tore Lindholt (0)

Cathrine Mellbye Schultz
(2.427)

Leiv L. Nergaard (0)

Halvor Svenkerud (1.036)

Halgrim Thon (500)

Varamedlemmer

Egil Alnæs jr.

Mari Pran

Anders Ringnes

Fabian Stang

Olaug Svarva

Elisabeth Wille

Valgkomité

Øystein Eskeland (1.220)

Tore Lindholt (0)

Svein R. Hagen (0)

Valgt av de ansatte

Ted Düring (0)

Harald Johansen (39)

Kristin Kvikstad (0)

Sussi Larsen (0)

Gunn Liabø (47)

Esa Mäntylä (0)

Sverre Olsen (4)

Observatører

Jon-Ivar Fjeld (0)

Robert Johansson (0)

Ann-Karin Karlsen (0)

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Bert Jagerby

Göran Hedberg

Johnny Dahlström

Karin Nielsen

Ansattevalgte varamedlemmer

Louis Belaska

Asbjørn Bråtekas

Torhild Fredly

Britt-Karin Gundersen

Steinar Halvorsen

Eli Raaen-Iversen

Hans Johnsen

Arvid Liland

Tor Wangen

STYRET

Svein Ribe-Anderssen (159)
styreformann

Jonny Bengtsson* (0)

Odd Gleditsch jr. (460)

Jens P. Heyerdahl d.y. (120.668)

Truls Holthe (6.149)

Roger Johansen* (94)

Harald Norvik (11)

Björn Savén (5.000)

Stein Stugu* (0)

* Valgt av de ansatte

Ansattevalgte styreobservatører

Eva Bergquist (0)

Kjell Kjøningesen (4)

Personlige varamedlemmer for de svenske representantene

Monica Bengtsson (0)

Ansattevalgte varamedlemmer til styret

Egil Friberg (8)

Anne Margrethe Grimsvang (0)

Terje Vidar Hansen (0)

Jan A. Jørgensen (30)

Jon Cato Landsverk (0)

Arvid Strand (0)

Tove Vig (41)

Tall i parentes angir antall aksjer eiet pr. 31.12.1997, inklusive aksjer eiet av ektefelle og mindreårige barn.

REVISOR

Arthur Andersen & Co.
Finn Berg Jacobsen
Statsautorisert revisor

BEDRIFTSDEMOKRATIET I ORKLA

De ansattes aktive medvirkning i de styrende organer både på konsernplan og i det enkelte konsernselskap er viktige elementer i beslutningsprosessene i Orkla. Det har vært et klart mål å finne frem til representasjonsordninger som på en god måte sikrer bred medvirkning og reell innflytelse.

I Orklas styre har de ansatte tre av i alt ni styremedlemmer, samt to observatører. En tredjedel av bedriftsforsamlingens medlemmer er valgt av konsernets ansatte.

Samarbeidsordningen med de ansatte i de norske, svenske og danske selskapene i konsernet er organisert i et internasjonalt, faglig representantskap. Ordningen

sikrer en bred representasjon for konsernets ansatte, fordelt på selskaper, organisasjoner og land. Representantskapet har regelmessige møter med konsernets ledelse om spørsmål av konsernmessig betydning.

For å sikre at også arbeidstakerne innenfor konsernets øvrige selskaper i Europa blir informert om, og hørt i, viktige spørsmål vedrørende konsernet, er det opprettet en avtale om europeisk konsernutvalg i Orkla.

I tillegg til konsernordningene nevnt her har de ansatte på vanlig måte representanter i det enkelte konsernselskaps styre.

Oversikten viser medlemmene i Orklas internasjonale faglige representantskap (IFR) pr. 1997.

DET INTERNASJONALE FAGLIGE REPRESENTANTSKAP

Arbeidsutvalg

Stein Stugu
leder

Eva Bergquist
1. nestleder

Bjarne Poulsen
2. nestleder

Roger Johansen
sekretær

Aage Andersen
styremedlem

Jonny Bengtsson
styremedlem

Egil Friberg
styremedlem

Åke Ligardh
styremedlem

Representantskap

Monica Bengtsson

Thor Arild Bolstad

Anne Margrethe Grimsvang

Kolbjørn Hole

Harald Johansen

Ann-Karin Karlsen

Kjell Kjøningesen

Roland Larsson

Gunn Liabø

Jan Lillebo

Ulf Ling

Benny Löfgren

Karin Nielsen

Arvid Frode Strand

Varamedlemmer

Terje Vidar Hansen

Kristin Kvikstad

Jon Cato Landsverk

Tom Stokstad

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Roger Börjesson

Johnny Dahlström

Stefan Hall

Paul Hallberg

Christer Johansson

Jette Kofoed

Bo Lindquist

Karl-Arne Södergren

Peer Sørensen

MORSELSKAPET

Orkla ASA
Karenslyst allé 6
Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 90
<http://www.huginonline.no/ORK>

Orkla ASA
Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Orkla ASA
Postboks 8
7332 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 90 00
Telefax +47 72 49 90 01

Kontorkommunen er Sarpsborg.
Konsernets ledelse har Oslo som
adresse.

Merkevarer Asia
Orkla Asia Pte Ltd.
400 Orchard Road
10-04 Orchard Towers
Singapore 238875
Telefon +65 7 37 08 37
Telefax +65 7 37 89 96

MERKEVARER

ORKLA FOODS

Orkla Foods A.S
Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 78

Stabburet

Stabburet AS
Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 67

- Stabburet AS Fredrikstad
- Stabburet AS Øyenkilen
- Stabburet AS Brumunddal
- Stabburet AS Rygge
- Stabburet AS Ualand
- Stabburet AS Vigrestad
- Stabburet AS Avd. Idun Rygge, Rygge
- Stabburet AS Gimsøy Kloster, Skien
- Stabburet AS Stranda

Procordia Food

Procordia Food AB
S-241 81 Eslöv
Sverige
Telefon +46 413 65 000
Telefax +46 413 14 984

- Procordia Food**
- Eslövsfabrikerna Eslöv, Sverige
 - Tollarpsfabriken Tollarp, Sverige
 - Fågelmarafabriken Fågelmara, Sverige
 - Ölandsfabriken Färjestaden, Sverige
 - Kumlafabriken Kumla, Sverige
 - Örebrofabriken Örebro, Sverige
 - Vansbrofabriken Vansbro, Sverige

Empaco AB
Åhus, Sverige

Felix Abba Oy
Åbo, Finland

AS Pöltsamaa Felix
Pöltsamaa, Estland

Beauvais

Aktieselskabet Beauvais
Box 139
DK-2630 Tåstrup
Danmark
Telefon +45 43 58 93 00
Telefax +45 43 58 93 93

- Aktieselskabet Beauvais Svinnige, Danmark
- Aktieselskabet Beauvais Skrave, Danmark
- Aktieselskabet Beauvais Frørup, Danmark

Internasjonal

Orkla Foods International
Wienerbergstrasse 7
A-1100 Wien
Østerrike
Telefon +43 1 641 6330
Telefax +43 1 641 63 3010

- Felix Austria GmbH Mattersburg, Østerrike
- Felix Hungaria k.f.t. Fertöd, Ungarn
- Kotlin Sp. z o.o. Kotlin, Polen
- Guseppe a.s. Rokytnice, Tsjekkia

Abba Seafood

Abba Seafood AB
Postboks 206
S-401 23 Göteborg
Sverige
Telefon +46 31 701 44 00
Telefax +46 31 701 44 90

- Abba Seafood AB Kungshamn, Sverige
- Abba Seafood AB Uddevalla, Sverige
- Abba Skaldjur AB Hovenäset, Sverige

Industri

Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 67

Regal Mølle a.s

- Regal Mølle a.s Avd. Bjølsen
- Regal Mølle a.s Avd. Kristiansand
- Regal Mølle a.s Avd. Moss

Idun Industri A.S

- Idun Industri A.S Oslo
- Idun Industri A.S Rakkestad
- Idun Industri A.S Kokstad
- Idun Industri A.S Stavanger

Sunda A.S
Oslo

Odense Marcipan A/S
Odense C, Danmark

Dragsbæk Margarinefabrik A/S
Thisted, Danmark

Margarinefabriken Blume I/S
Randers, Danmark

Bakervarer

Bakers AS
Postboks 43 Økern
0508 Oslo
Telefon +47 22 88 03 00
Telefax +47 22 65 82 12

- Bakers Økern AS, Oslo
- Bakers Bærum AS, Rud
- Bakers Larvik, Larvik
- Bakers Arendal, Arendal
- Bakers Heba, Brumunddal
- Bakers Kløfta AS, Kløfta
- Bakers Bryne AS, Bryne
- Bakers Martens AS, Kokstad
- Kvalitetsbakeren A/S, Nesttun
- Bakers Trøndelag AS, Trondheim
- Norgeskaker AS, Lørenskog

ORKLA DRIKKEVARER

Pripps Ringnes AB
S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61

Pripps

AB Pripps Bryggerier
S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61

- Pripps Bryggeri Stockholm, Sverige
- Pripps Bryggeri Göteborg, Sverige
- Ramlösa HälsoBrunn Helsingborg, Sverige

Ringnes

Ringnes a.s
Postboks 7152 Majorstua
0307 Oslo
Telefon +47 22 06 95 00
Telefax +47 22 06 97 70

- Ringnes Bryggeri, Oslo
- Ringnes Gjelleråsen, Nittedal
- Ringnes Arendals Bryggeri, Arendal
- Ringnes E.C. Dahls Bryggeri, Trondheim
- Ringnes Nordlandsbryggeriet, Bodø
- Ringnes Tou Bryggeri, Forus
- Ringnes Farris, Larvik
- Ringnes Imsdalen, Koppang

Baltic Beverages Holding

Baltic Beverages Holding AB
S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 29 13 03

- Saku Brewery, Saku, Estland
- Aldaris Brewery, Riga, Lettland
- Kalnapilis Brewery Panevezys, Litauen
- Utena Brewery, Vilnius, Litauen
- Baltika Brewery St. Petersburg, Russland
- Donskoye Brewery Rostov-on-Don, Russland
- Taopin Brewery, Tula, Russland
- Yarpivo Brewery Yaroslavl, Russland
- Slavutich Brewery Zaporozhye, Ukraina

ORKLA BRANDS

Vask, hygiene/kosmetikk m.m.

Lilleborg as
Postboks 4236 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 50 00
Telefax +47 22 15 74 89

- Lilleborg as, Ski
- Lilleborg as, avd. Ello, Kristiansund N
- Elico, Oslo
- Otares AS, Oslo
- Otares AS, avd. Renimex, Sandnes
- Meling & Co., Bergen
- La Mote AS, Oslo
- La Mote AB, Askim, Sverige
- Peter Möller, Oslo

Kjeks

Göteborgs Kex AB

S-442 82 Kungälv
Sverige
Telefon +46 303 20 90 00
Telefax +46 303 20 90 50

- Sætre AS, Kolbotn
- Esskä, avd. i Sætre AS, Sagstua
- Kantolan Keksi OY
Hämeenlinna, Finland

Snacks

Sætre AS

Postboks 4272 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 25 00
Telefax +47 22 89 50 93

- KIMs A/S, Sønderød, Danmark
- KIMs, avd. i Sætre AS, Skreia
- EAC KIMs (M) SDN BHD
Shah Alam, Malaysia
- UAB KIMs Snacks
Vilnius, Litauen

Sjokolade/sukkervarer

Nidar AS

7005 Trondheim
Telefon +47 73 58 30 00
Telefax +47 73 91 78 28

- Nidar AS, Oslo

ORKLA MEDIA

Orkla Media A.S

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Dagspresse (Norge)

Orkla Dagspresse AS

Postboks 20
1324 Lysaker
Telefon +47 67 58 77 20
Telefax +47 67 11 08 99

- Avisenes Pressebyrå, Oslo
- Moss Avis A/S, Moss
- A/S Fredrikstad Blad,
Fredrikstad
- A/S Varden, Skien
- Mediateam Orkla Trykk AS, Skien
- A/S Gjengangeren, Horten
- Sandefjords Blad AS, Sandefjord
- Tønsbergs Blad AS, Tønsberg
- Drammens Tidende og
Buskeruds
Blad A/S, Drammen
- A/S Laagendalsposten
Kongsberg
- Røyken og Hurums Avis AS
Slemmestad
- Telen A/S, Notodden
- Telemark Trykk A.S, Notodden
- A/S Buskerud Distribusjon
Drammen
- Kragerø Blad A/S, Kragerø
- Drangedal Blad A/S, Drangedal
- Sunnmørsposten AS, Ålesund
- Sunnmøringen A/S, Stranda
- Vaagsø Bladforetagende A/S
(Fjordenes Tidende), Måløy
- A/S Haugesunds Avis
Haugesund
- A/S Romsdals Budstikke, Molde
- A/S Åndalsnes Avis, Åndalsnes
- A/S Driva Trykk, Sundalsøra
- Trykkeriaktiebolaget Norrlandska
Socialdemokraten, Luleå, Sverige
- A/S Østlandets Blad, Ski
- A/S Østlendingen, Elverum
- Orkla Trykk AS, Stokke

Ukepresse (Norge)

Hjemmet Mortensen AS

Postboks 5001 Majorstua
0301 Oslo
Telefon +47 22 58 50 00
Telefax +47 22 58 50 69

- Hjemmet Mortensen Trykkeri AS
Oslo

Direkte markedsføring

Orkla DM AS

Postboks 137 Lilleaker
0216 Oslo
Telefon +47 22 51 10 10
Telefax +47 22 52 54 34

- Direct Mail A/S, Oslo
- Selektiv A.S, Grimstad
- DM-Distribusjon AS, Oslo
- DM-Distribusjon AS, Grimstad
- Sandberg AS, Oslo
- Metropolis Reklamebyrå AS, Oslo
- DM-Partner DK AS
Lyngby, Danmark
- ODM Kompetansesenter i
Dialogmarkedsføring AS, Oslo
- Dialogprosjekt AS, Oslo
- Mitcom AB, Kungsbacka, Sverige
- Stroede Data AS, Kungsbacka,
Sverige
- Stroede Data AS, Kolbotn
- Ralton AS, Helsingborg, Sverige
- Stroede Print Media, Göteborg,
Sverige
- Mitcom AB, Solna, Sverige

Orkla Media (Polen)

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Al. Jana Pawla II 15 (ILMET)

00-828 Warszawa
Polen
Telefon +48 22 69 77 300
Telefax +48 22 69 77 318

- Kurier Poranny, Bialystok
- Dziennik Wschodni, Lublin
- Glos Pomorza, Koszalin
- Wieczor Wroclawia, Wroclaw
- Slowo Media (Slowo Polskie)
Wroclaw
- GP Media (Gazeta Pomorska)
Bydgoszcz
- Presspublica Sp. z o.o.
(Rzeczpospolita) Warszawa
- Przekroj, Krakow

KJEMI

Borregaard

Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Spesialkjemi

- ChemCell, Sarpsborg
- LignoTech Norge
Sarpsborg
- LignoTech Sweden AB
Vargön, Sverige
- LignoTech Finland Oy
Tampere, Finland
- Borregaard Deutschland GmbH
Werk Karlsruhe, Karlsruhe,
Tyskland
- LignoTech Schweiz AG
Luterbach, Sveits
- LignoTech USA Inc.
Wisconsin, USA
- LignoTech USA Inc.
Mount Vernon USA
- LignoTech USA Inc.
New Jersey, USA
- Borregaard UK Ltd.
Cheshire, England
- LignoTech Iberica S.A
Torrelavega, Spania
- LignoTech Yanbian Kaishantun
Ltd., Jilin Province, Kina

Finkjemi

- Synthesis, Sarpsborg
- Borregaard Italia S.p.A.
Madone, Italia
- Borregaard Taicang Chemicals
Co. Ltd., Jiangsu Province, Kina
- Borregaard Synthesis Inc.
Newburyport, USA

Tilsetningsstoffer

- Denofa AS, Oslo
- Denofa AS, Fredrikstad
- Denofa Foods Romania S.R.L.
Bucharesti, Romania
- Arctic Food Company
Murmansk, Russland
- Nordic Food Company
Pskov, Russland
- Borregaard NutriTech AS, Ås

Øvrige områder

- Fredrikstad Blikk &
Metallvarefabrikk A.S
Fredrikstad
- Borregaard NEA AS, Oslo
- Borregaard Trælandsfos AS,
Kvinesdal
- Borregaard Hellefos AS,
Hokksund
- Borregaard Vafos AS, Kragerø
- A/S Tronstad Brug Ltd., Sylling
- A/S Børresen, Sylling
- Borregaard Skoger A.S, Elverum
- Orkla Exolon KS, Orkanger
- Kemetyl AB, Haninge, Sverige

Utenlandske salgskontorer

- Borregaard S.E.A. Pte. Ltd.
Singapore Science Park,
Singapore
- Borregaard Industries Ltd.
Shanghai
Rep. Office, Shanghai, Kina
- Borregaard Industries Limited
Japan Branch, Tokyo, Japan
- Borregaard France
Paris, Frankrike
- Borregaard Deutschland GmbH
Düsseldorf, Tyskland
- Borregaard Deutschland GmbH
Verkaufsbüro
Frankfurt am Main, Tyskland

FINANSIELLE INVESTERINGER

Porteføljeinvesteringer

Orkla ASA

Porteføljeinvesteringer
Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 95

Finansielle tjenester

Orkla Finans A.S

Postboks 1724 Vika
0121 Oslo
Telefon +47 22 40 08 00
Telefax +47 22 33 14 41

- Fondsmegling
- Forsikringsmegling
- Forvaltning
- Eiendomsmegling

ANNEN VIRKSOMHET

Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskab

Postboks 8
7332 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 90 00
Telefax +47 72 49 90 01

Hemme Orkladal Billag AS

Postboks 23
7200 Kyrksæterøra
Telefon +47 72 45 14 11
Telefax +47 72 45 21 73

Viking Fottøy A.S

Postboks 33 Alnabru
0614 Oslo
Telefon +47 22 07 24 00
Telefax +47 22 07 24 99

- Viking Fottøy A.S, Askim
- Viking Sko AB
Möndal, Sverige
- Viking Jalkineet OY
Vantaa, Finland
- Herold Halle Viking A/S
Ringsted, Danmark

Design og layout
ANISDAHL, SAND & PARTNERE

Foto
TINAGENT/GURI DAHL
TINAGENT/LISA WESTGAARD
PICTOR UNIPHOTO (s. 52)
IMAGEBANK (s. 53)
JØRN ADDE (s. 57)

Trykk
GRØNLANDS GRAFISKE AS

Papir
OMSLAG: ROYAL IMPRESSION 240 GR.
INNSIDER: ROYAL IMPRESSION 130 GR.

Mars 1998

Orkla ASA

Postboks 423 Skøyen

0212 Oslo

Telefon 22 54 40 00

Telefax 22 54 45 90

Foretaksnummer 910 747 711

Besøksadresse:

Karenslyst allé 6

0277 Oslo

FINANSIELL KALENDER 1998

7. mai

Generalforsamling

8. mai

Aksjene noteres eks. utbytte

26. mai

Utbytte betales til aksjonærene

5. juni

Resultat for 1. tertial offentliggjøres

2. oktober

Resultat for 2 tertialer offentliggjøres
(Forbehold om endringer)

AKSJESPLITT

Under forutsetning av at styrets forslag om å splitte aksjen i fire godkjennes av generalforsamlingen den 7. mai 1998, vil dette ha virkning fra og med 15. mai 1998.

INVESTOR RELATIONS:

Lisbeth Lindberg tlf.: +47 22 54 44 23

e-mail: lisbeth.lindberg@orkla.no

Astrid Løken Øyehaug tlf.: +47 22 54 44 25

e-mail: astrid-loken.oyehaug@orkla.no

Finansiell informasjon om Orkla finnes på

Internett-adressen:

<http://www.huginonline.no/ORK>

Dette er Orkla	1
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	10
Balanse	11
Kontantstrøm	12
Om konsernregnskapet	13
Noter	16
Regnskap for Orkla ASA	25
Noter Orkla ASA	27
Revisors beretning	29
Uttalelse fra bedriftsforsamlingen	29
Aksjer og aksjonærer	30
Hovedtall for virksomhetene	32
Nøkkeltall	34
Substansverdier	35
Merkevarer	36
Orkla Foods	39
Orkla Drikkevarer	42
Orkla Brands	45
Orkla Media	48
Kjemi	50
Finansielle Investeringer	54
Kompetanseutvikling i Orkla	57
Konsernorganisasjon	61
Tillitsvalgte	62
Selskapsversikt	63

1997 - KORT FORTALT

- 46 % vekst i resultat pr. aksje.
- Full overtagelse av Pripps Ringnes og sterk fremgang for Baltic Beverages Holding i Øst-Europa.
- Fremgang for nordiske merkevarer.
- Økt konkurranse i det nordiske dagligvaremarkedet.
- Svak resultatutvikling for kjemiområdet.
- Betydelige bidrag fra poster av engangskarakter.
- Fallende renter har favorisert gjeldsfinansiert vekst.
- Betydelig verdiøkning for Finansielle Investeringer.
- Gjennomsnittlig kursstigning på 42 % for Orkla-aksjen.

RESULTAT

Mill. kroner	1997	1996	1995	1994	1993
Driftsinntekter	30.970	25.998	21.977	21.144	18.292
Driftsresultat	2.613	1.916	1.784	1.573	1.296
Driftsmargin (%)	8,4	7,4	8,1	7,4	7,1
Resultat før skatt	3.537	2.431	1.890	1.533	1.283
Resultat pr. aksje (kr)	53,20	36,50	29,80	24,00	20,80
Avkastning på anvendt kapital (%) *)	14,9	13,8	16,6	17,3	17,8
Egenkapitalandel (%)	32,9	36,5	31,2	34,6	34,5

*) Industriområdet

Orkla

97

Innholdsfortegnelse

Presentasjon av selskapet

Oppsummering av 1997

Nøkkeltall

Styrets beretning

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømsanalyse

Noter til regnskapet

Aksjonærforhold

Orkla - årsrapport

1997

The graphic for the Orkla 1997 report cover features a large, semi-transparent gear in the background. Overlaid on the gear is the year '1997' in a large, bold font. A small yellow silhouette of a person is positioned to the right of the year, appearing to be climbing or interacting with the gear.